

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaalialan koulutusohjelma

Outi Alastalo
Annika Mantsinen

LIIKETOIMINTASUUNNITELMA YKSITYISELLE PÄIVÄKODILLE

Opinnäytetyö
Marraskuu 2019

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2019
Sosiaalialan koulutusohjelma

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600

Tekijät
Outi Alastalo, Annika Mantsinen

Nimeke
Liiketoimintasuunnitelma yksityiselle päiväkodille

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda työväline yksityisen päiväkodin perustamista varten. Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää alustava liiketoimintasuunnitelma sekä esimerkki pedagogisesta vuosisuunnitelmasta. Opinnäytetyön tehtävänä oli selvittää yksityisen päiväkodin perustamiseen liittyviä yksityiskohtia. Tehtävänä oli vastata kysymyksiin, millaista varhaiskasvatuksen tarjoama palvelu on, millainen päiväkodin henkilöstö on ja keitä asiakkaat ovat.

Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä. Opinnäytetyön prosessia ohjaava menetelmä oli tiedonhankinnan prosessimalli. Opinnäytetyötä varten kerättiin aineistoa kirjallisuuskatsauksen sekä teemahaastatteluiden avulla. Arviointimenetelminä oli opinnäytetyöpäiväkirja sekä yrityksen kannattavuuden arvioinnissa käytettävä SWOT-analyysi.

Toiminnallisen opinnäytetyön tuotoksena syntyi alustava liiketoimintasuunnitelma. Alustava liiketoimintasuunnitelma sisältää kuvauksen palveluista, henkilöstöstä, asiakkuudesta sekä SWOT-analyysistä. Näiden osioiden lisäksi liiketoimintasuunnitelma sisältää pedagogisen vuosisuunnitelman päiväkodin ensimmäiselle vuodelle. Tuotos on laadittu noudattaen tämän hetken varhaiskasvatustilaa sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteita. Opinnäytetyön tuotosta voidaan hyödyntää perustettaessa yksityistä päiväkotia sekä laadittaessa pedagogista vuosisuunnitelmaa päiväkodin lapsiryhmälle.

Kieli
suomi

Sivuja 65
Liitteet 3
Liitesivumäärä 40

Asiasanat
varhaiskasvatus, liiketoimintasuunnitelma, pedagoginen suunnittelu, yksityisen päiväkodin perustaminen

THESIS
November 2019
Degree Programme in Social Services

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+358 13 260 600

Authors
Outi Alastalo, Annika Mantsinen

Title
Business Plan for a Private Kindergarten

Abstract

The purpose of this thesis was to create a tool for starting a private kindergarten. The aim of this thesis was to develop a preliminary business plan and an example of a pedagogic annual plan. The mission of this thesis was to find out details of setting up a private kindergarten. The goal was to find answers for what kind of service is provided by early childhood education, what kind of personnel there is in a kindergarten and who the customers are.

The thesis was carried out as a functional thesis. The Information search process was the method that guided the process of the thesis. Material for the thesis was gathered with a literature review and with theme interviews. The assessment methods of the thesis were a thesis work diary and a SWOT-analysis which companies uses when evaluating profitability.

The output of the functional thesis was a preliminary business plan. The preliminary business plan includes a description of facilities, human resources, customers and SWOT-analysis. The preliminary business plan includes also a pedagogic plan for the first year of the kindergarten. The output has been made by following current directions of legislation on early childhood education and care and the basics of the early childhood education plan. The output can be used as a canvas when making a business plan for a private kindergarten. The output can also be useful when making a pedagogic planning for kindergartens.

Language
Finnish

Pages 65
Appendices 3
Pages of Appendices 40

Keywords
early childhood education, business plan, pedagogic planning, setting up a private kindergarten

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Varhaiskasvatus	6
2.1	Varhaiskasvatuksen lähtökohtia	6
2.2	Varhaiskasvatusta ohjaava lainsäädäntö	7
2.3	Yksityinen päiväkoti varhaiskasvatuksen tuottajana Joensuussa	9
3	Pedagoginen suunnittelu varhaiskasvatuksessa	10
3.1	Pedagogisen toiminnan suunnittelu	10
3.2	Laaja-alainen osaaminen	11
3.3	Oppimisen alueet	12
3.4	Oppimiskäsitys pedagogisen suunnittelun pohjana	14
4	Yksityisen päiväkodin liiketoimintasuunnitelma	16
4.2	Tiivistelmä	17
4.3	Palvelut	18
4.4	Henkilöstö	19
4.5	Asiakkuus	23
4.6	SWOT-analyysi	24
5	Aikaisempi tutkimus ja opinnäytetyö	26
6	Tarkoitus ja tehtävä	28
7	Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat ja toteutus	29
7.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	29
7.2	Tiedonhankinnan prosessimalli	30
7.3	Tiedonkeruumenetelmänä kirjallisuuskatsaus	33
7.4	Tiedonkeruu- ja osallistamisen menetelmänä teemahaastattelu	37
7.5	Arviointimenetelmät	40
8	Kirjallisuuskatsauksen tulokset	41
9	Teemahaastatteluiden tulokset	43
9.1	Teemana liiketoimintasuunnitelma	43
9.2	Teemana pedagoginen vuosisuunnitelma	45
10	Tuotoksen esittely ja tarkastelu	47
11	Tuotoksen arviointi	51
11.1	Arviointi SWOT-analyysillä	51
11.2	Arviointi oppimispäiväkirjalla	53
12	Pohdinta	55
12.1	Toteutuksen ja menetelmien tarkastelu suhteessa tavoitteisiin	55
12.2	Opinnäytetyön luotettavuuden ja eettisyyden arviointi	57
12.3	Ammatillinen kasvu	58
12.4	Opinnäytetyön hyödynnettävyys ja kehittämisideat	61
	Lähteet	63

Liitteet

Liite 1	Liiketoimintasuunnitelma
Liite 2	Haastattelurunko
Liite 3	Suostumus haastatteluun opinnäytetyötä varten

1 Johdanto

Vuonna 2016 jo joka kuudes lapsi oli yksityisessä päivähoitossa. 2000-luvulla yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden palveluosuus on ollut jatkuvassa kasvussa. (Tilastokeskus 2018.) Opinnäytetyön aihe valikoitui kiinnostuksesta työllistyä pieneen päiväkotiin sekä mahdollisuudesta toimia yrittäjänä ja työllistää itsensä.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda työväline yksityisen päiväkodin perustamista varten. Tavoitteena oli kehittää alustava liiketoimintasuunnitelma ja erimerkki pedagogisesta vuosisuunnitelmasta. Tehtäväksi muodostui yksityisen päiväkodin perustamiseen liittyvien yksityiskohtien selvittäminen. Toiminnallisen opinnäytetyön tuotoksena syntyi alustava liiketoimintasuunnitelma, sisältäen pedagogisen vuosisuunnitelman. Tuotoksessa esiteltävä päiväkoti on suunniteltu perustettavaksi Joensuun alueelle. Opinnäytetyön tuotosta voidaan hyödyntää perustettaessa yksityistä päiväkotiä sekä laadittaessa pedagogista vuosisuunnitelmaa päiväkodin lapsiryhmälle. Opinnäytetyön tiedonkeruumenetelmät olivat kirjallisuuskatsaus sekä kaksi teemahaastattelua. Opinnäytetyön tuotos laadittiin toteutettujen haastatteluiden sekä kirjallisuuskatsauksen pohjalta.

Raportin alussa on tietoperusta, joka rakentui varhaiskasvatuksen sekä liiketoimintasuunnitelman ympärille. Varhaiskasvatusta avataan varhaiskasvatuksen määrittelyn, lainsäädännön, yksityisen varhaiskasvatuksen ja pedagogisen suunnittelun avulla. Liiketoimintasuunnitelman näkökulmasta käsitellään muun muassa palvelut, henkilöstöä, asiakkuutta ja SWOT-analyysia. Seuraavaksi kerrotaan aiheeseen liittyvästä tutkimuksesta ja opinnäytetyöstä sekä opinnäytetyön lähtökohdista. Raportissa perehdytään opinnäytetyön menetelmällisiin valintoihin, tiedonhankinnan prosessimalliin, kirjallisuuskatsaukseen, teemahaastatteluun ja arviointimenetelmiin. Seuraavaksi esitellään tuotosta peilaten sitä teoriaan. Lopuksi pohditaan opinnäytetyön toteutusta ja menetelmiä suhteessa tavoitteisiin. Pohdinnassa käsitellään myös opinnäytetyön luotettavuutta ja eettisyyttä, ammatillista kasvua sekä hyödynnettävyyttä ja kehittämisisideoita.

2 Varhaiskasvatus

2.1 Varhaiskasvatuksen lähtökohtia

Opetushallitus (2018) määrittelee varhaiskasvatuksen palveluksi, jonka tehtävänä on edistää lasten hyvinvointia ja tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä oppimista yhteistyössä lapsen huoltajan kanssa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lisätä lapsen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuuden tunnetta sekä toimia syrjäytymistä ehkäisevänä palveluna. (Opetushallitus 2018, 14.) Reunamo (2007) avaa varhaiskasvatussuunnitelman perusteita (2005), jossa varhaiskasvatus määritellään kasvatukselliseksi vuorovaikutukseksi, joka tapahtuu pienten lasten moninaisissa elämänpiireissä. Kun varhaiskasvatuksen ammattilaiset tekevät huoltajien kanssa kiinteää yhteistyötä, varhaiskasvatuksesta syntyy lapselle mielekäs kokonaisuus. Yhteiskunnan tehtävänä on järjestää, valvoa ja tukea varhaiskasvatusta, jossa hoito, kasvatus ja opetus tapahtuvat. (Reunamo 2007, 101.)

Hujala, Puroila, Parrila & Nivala (2007) ajattelevat, että varhaiskasvatuksen keskeisin idea on lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen. Tehtävänä on tukea lapsen oppimistaitoja ja kehitystä oman elämänsä ja kehityksensä vaikuttajana. Varhaiskasvatus voidaan määritellä myös vuorovaikutusprosessiksi, joka edistää lapsen kasvua aktiiviseksi toimijaksi. Toimijaksi kasvaminen tapahtuu omaehtoisien, elämyksellisen ja kokemuksellisen toimijuuden avulla, johon sisältyy vertaisuhteet sekä tavoitepäämääräistä kasvatusta. (Hujala ym. 2007, 11.) Suomalaisen varhaiskasvatuksen vahvuutena voidaan nähdä kokonaisvaltainen ymmärrys varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuksen keskeisiä tekijöitä ovat varhaiskasvattajien korkea koulutustaso sekä yhteiskunnan takaama päivähoito-oikeus. (Hujala ym. 2007, 153.)

Kronqvistin (2017) mukaan laadukas varhaiskasvatus vaikuttaa positiivisesti nuoruusikään ehkäisemällä lasten ja nuorten impulsiivista käyttäytymistä. Varhaiskasvatuksella tuetaan myös koulun aloittamista. Kun on selkeä näkemys siitä, mitä, miksi ja miten varhaiskasvatusta tulisi toteuttaa, mahdollistuu hyvä ja laadukas varhaiskasvatus. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määriteltiin

vuonna 2015 tavoitteeksi hyvinvoiva lapsi. Hyvinvoiva lapsi saa osakseen arvostamista sekä kuuntelemista. Kokonaisvaltainen lapsen hyvinvointi on edellytys kasvulle, oppimiselle ja kehitykselle. (Kronqvist 2017, 10–12.)

Reunamo (2007) kuvailee varhaiskasvatussuunnitelman perusteita sisällöllisen kehittämisen ja opastuksen työväliseksi, jonka tarkoituksena on parantaa varhaiskasvatuksen tasa-arvoista täytäntöönpanoa Suomessa. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden rakennuspohjana toimii valtioneuvoston hyväksymät varhaiskasvatuksen valtakunnalliset linjaukset. Linjauksissa määritellään yhteiskunnan organisoiman ja tarkastaman varhaiskasvatuksen merkittävimmät periaatteet sekä kehittämisen painopisteet. (Reunamo 2007, 101.) Salminen ja Pöykö (2017, 63) lisäävät, varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden olevan varhaiskasvatustilain mukaan oikeudellisesti velvoittava määräys. Opetushallitus (2018) kertoo varhaiskasvatussuunnitelmaa hyödynnettävän kolmella tasolla. Kokonaisuus muodostuu valtakunnallisesta varhaiskasvatuksensuunnitelman perusteista, paikallisista varhaiskasvatussuunnitelmista sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmista. (Opetushallitus 2018, 7.)

Ahosen (2017) mukaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteet mahdollistaa varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittämisen siten, että se vastaa enemmän lapsen oikeuteen laadukkaaseen kasvatukseen, opetukseen ja hoitoon. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa varhaiskasvatus ymmärretään kasvatukseen, opetuksen ja hoidon yhdistelmäksi, joka keskittyy pedagogiikkaan. Nämä kolme osa-aluetta takaavat lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, tasapainoisen kehityksen ja oppimisen. (Ahonen 2017, 8.)

2.2 Varhaiskasvatusta ohjaava lainsäädäntö

Opetushallitus selvittää varhaiskasvatusta ohjaavien säädösten nousevan perustuslaista, varhaiskasvatustilain ja varhaiskasvatuksesta annetusta valtioneuvoston asetuksesta sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Myös hallintolaikaa ja lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta mukautetaan varhaiskasvatukseen. (Opetushallitus 2018, 15.) Varhaiskasvatus kuuluu kasvatus- ja koulutus-

palveluihin, joka on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla. Uusin varhaiskasvatustilaki (540/2018) on tullut voimaan syyskuussa vuonna 2018. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019a.) Varhaiskasvatustilaki määrää lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja tuottamisesta, varhaiskasvatuksen suunnittelusta ja arvioinnista, henkilöstömitoituksesta ja kelpoisuusvaatimuksista sekä varhaiskasvatuksen tietovarannosta. Varhaiskasvatustilakia sovelletaan myös yksityisen päiväkotitoiminnan järjestämiseen. (Varhaiskasvatustilaki 540/2018.)

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018) määrää päiväkodin henkilöstömitoituksesta sekä varhaiskasvatuksen parissa työskentelevien henkilöiden kelpoisuusvaatimuksista. Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säätää varhaiskasvatuksen maksun määräytymisestä perhekohtaisesti. Se sisältää määräykset tulorajoista ja kunnan perimän maksun ylärajasta. Tämän lain soveltamisalaan kuuluu kunnan päiväkodit sekä perhepäivähoidot, ja se sisältää säännöksen myös ostopalveluna tuotetusta päiväkotipalvelusta. (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016.) Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1128/1996) säätää varhaiskasvatuskäisen lapsen vanhempien oikeudesta taloudelliseen tukeen heidän valitessaan yksityisen päivähoidon.

Suomen perustilaki määrää, että jokaista tulee kohdella tasa-arvoisesti riippumatta henkilön asemasta, sukupuolesta, iästä, uskonnosta, terveydentilasta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Sosiaalihuoltolakia sovelletaan varhaiskasvatukseen, jos lapsi tarvitsee tukea kehitykseensä ja hyvinvointiinsa ja on oikeutettu sosiaali- ja terveydenhuollon tukitoimiin ja palveluihin. Varhaiskasvatuksessa tulee ottaa huomioon myös kansainväliset sopimukset, joissa Suomi on mukana, kuten Euroopan ihmisoikeussopimus ja YK:n lapsen oikeuksien sopimus. (Opetushallitus 2018, 15.) Myös lastensuojelulaki (417/2017), joka sisältää säännökset lapsi- ja perhekohtaisesta lastensuojelusta sekä ennaltaehkäisevästä lastensuojelusta, tulee huomioida varhaiskasvatuksessa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019a.) Lastensuojelulaissa (417/2017) säädetään myös esimerkiksi varhaiskasvatuksen parissa työskentelevien velvollisuudesta lastensuojelu- ja rikosilmoituksen tekoon.

2.3 Yksityinen päiväkotiki varhaiskasvatukseni tuottajana Joensuussa

Varhaiskasvatuslaki (540/2018) velvoittaa kuntia järjestämään varhaiskasvatusta tarvittavassa laajuudessa. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta myös ostamalla varhaiskasvatuspalveluita yksityisiltä palveluntuottajilta. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 5 §.) Yksityinen varhaiskasvatus on palvelua, jossa yksityinen henkilö, yhteisö, säätiö tai julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa liike- tai ammattitoimintaa hyvitystä vastaan (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 43 §). Tilastokeskuksen mukaan yksityisten päiväkotien merkitys palveluntuottajina on kasvanut paljon viimeisten vuosikymmenten aikana (Tilastokeskus 2018).

Varhaiskasvatuslaki (540/2018, 12 §) takaa jokaiselle lapselle oikeuden varhaiskasvatukseen. Joensuun kaupunki järjestää yksityistä varhaiskasvatusta palvelusetelin avulla (Joensuun kaupunki 2019a). Yksityisen päivähoidon valitseville perheille Joensuun kunta tarjoaa palvelusetelin, jolla voidaan kustantaa osa päivähoitomaksusta. Palvelusetelin suuruus on riippuvainen muun muassa lapsen iästä, hoitomäärästä, perheen koosta sekä huoltajien tuloista. (Joensuun kaupunki 2019b, 3, 9.)

Kunta on ensisijaisesti velvollinen valvomaan yksityisiä päiväkoteja (Aluehallintovirasto 2019a). Aluehallintovirasto tekee päätöksen yksityisten päiväkotien rekisteröinnistä (Aluehallintovirasto 2019b). Opetushallitus (2018, 14) kertoo kunnan toimielimen tai määrätyn viranhaltijan, aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston olevan vastuussa yksityisten palveluntuottajien ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta. Joensuussa valvontaan on nimetty erilliset yksityisen varhaiskasvatuksen valvojat, jotka ovat vastuussa myös yksityisten päiväkotien hyväksynnästä (Joensuun kaupunki 2019a). Yksityiset päiväkodit ovat velvollisia laatimaan omavalvontasuunnitelman varhaiskasvatuksen asiallisuuden varmistamiseksi. Tämä suunnitelma tulee olla avoimesti nähtävillä. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 48 §.) Lain mukaan yksityisen päiväkodin tarjoaman palvelun tulee täyttää sama palvelutaso kuin vastaavan kunnallisen palvelun (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 5 §). Yksityinen päiväkoti on itse vastuussa siitä, että sen tuottama palvelu vastaa kaikkiin sille asetettuihin vaatimuksiin (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 43 §). Yksityiset päiväkodit ovat velvollisia noudattamaan paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa (Opetushallitus 2018, 8).

3 Pedagoginen suunnittelu varhaiskasvatuksessa

3.1 Pedagogisen toiminnan suunnittelu

Varhaiskasvatuksen pedagogiikka on käytännön toimintaa, joka näkyy arjen toiminnoissa sekä lasten ja aikuisten välisessä vuorovaikutuksessa. Pedagogiikka on sekä yksittäisen työntekijän työhön että koko päiväkodin kasvatusyhteisöön ja toimintakulttuuriin liittyvä asia. (Lastentarhanopettajaliitto 2017, 10.) Opetushallitus lisää pedagogiikan olevan ammattilaisen suunnittelemaa ja ammatillisesti johdettua tavoitteellista toimintaa lasten hyvinvoinnin ja oppimisen edistämiseksi. Pedagogiikka perustuu monitieteelliseen tietoon, etenkin kasvatus- ja varhaiskasvatustieteeseen. Varhaiskasvatuksen pedagogiikan edellytyksenä on pedagoginen tietotaito sekä yhteinen näkemys oppimiskäsityksestä ja lasten hyvinvoinnin edistämisestä. (Opetushallitus 2018, 22.)

Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet määrittää varhaiskasvatuksessa tapahtuvan pedagogisen toiminnan tavoitteena olevan edistää lasten oppimista ja hyvinvointia sekä laaja-alaista osaamista. Pedagogiikka on tärkeä osa varhaiskasvatuksen kokonaisuutta. Päiväkodin henkilökunta johtaa pedagogista suunnittelua, johon lapset otetaan mukaan. Pedagogisessa vuosisuunnittelussa on huomioitava kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuus. (Opetushallitus 2018, 36.) Lähtökohtana pedagogisen toiminnan suunnittelulle toimii laaja-alaisen osaamisen tavoitteet, oppimisen alueet, sekä lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet. Toimintaa ohjaa myös paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma, sekä lasten omat varhaiskasvatussuunnitelmat. Varhaiskasvatuksen arvoperusta, oppimiskäsitys, toimintakulttuuri sekä oppimisympäristö, yhteistyö ja työtavat ovat perusta tavoitteelliselle toiminnalle. (Opetushallitus 2018, 37.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan päiväkodin toiminnan tulisi olla monipuolista. Lapsia tulisi ohjata tutustumaan erilaisiin työtapoihin, joita lapsen tulisi saada käyttää itsenäisesti sekä ryhmissä. Lapsia tulisi kannustaa asioiden ihmettelemiseen, kyselemiseen sekä päättelymään ja ratkaisemaan ongelmia. Lapsille tulisikin tarjota tilaisuuksia tutkia ympäristöään käyttäen eri aisteja

ja koko kehoaan. Monipuolisten työtapojen avulla onnistumisen kokemuksia voidaan tarjota eri kehitystasolla oleville ja eri tavoilla oppiville lapsille. Päiväkodin työntekijöillä tulisi olla ammattitaitoa ja herkkyyttä nähdä päiväkodin arjen erilaisia pedagogisia mahdollisuuksia. (Opetushallitus 2018, 38.) Lastentarhanopettajaliiton (2017, 10) mukaan päiväkodin työntekijän pedagogiseen asiantuntijuuteen liittyy vahvasti kyky ymmärtää, miksi jokin tilanne toteutetaan ja millä perustein se toteutetaan juuri kuin se toteutetaan.

Heikka, Hujala & Turja (2009) kirjoittavat, että niin varhaiskasvatussuunnitelman perusteet kuin paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat toimivat pohjana päiväkotiryhmälle laadittavalle pedagogiselle suunnitelmalle. Ryhmäkohtaiset pedagogiset suunnitelmat ohjaavat viimekädessä ryhmän toimintaa. Suunnitelmia voidaan laatia lyhyemmälle ja pidemmälle aikavälille. Laadittaessa suunnitelmaa valtakunnallisen tason suunnitelmasta kohti ryhmäkohtaista suunnitelmaa, mennään yhä yksityiskohtaisempiin ja käytännönläheisempiin kuvauksiin tavoitteista, sisällöstä ja keinoista. (Heikka ym. 2009, 33.)

Salminen ja Poikonen (2017) kertovat varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden määrittävän varhaiskasvatuksen keskeiset tavoitteet ja sisällöt. Paikalliset suunnitelmat laaditaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta. Paikallisissa suunnitelmissa määritellään varhaiskasvatuksen sisällöt ja pedagoginen toiminta valtakunnallisia perusteita tarkemmin. (Salminen & Poikonen 2017, 63.) Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määritellyt tavoitteet ja sisällöt ohjaavat päiväkodin työntekijöitä pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja sen toteuttamisessa yhdessä lasten kanssa (Salminen & Poikonen 2017, 65).

3.2 Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa Opetushallitus (2018) määrittää laaja-alaisen osaamisen viisi osa-alueetta. Laaja-alainen osaaminen on kokonaisuus, joka käsittää tiedot, taidot, arvot, asenteet ja tahdon. Jokaisella laaja-alaisen osaamisen osa-alueella on eri tehtävä. Päiväkodeissa toimintakulttuuri, oppimisympäristöt, kasvatus, opetus ja hoito toteutetaan niin että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet saavutetaan. (Opetushallitus 2018, 23–24.)

Ensimmäisenä on ajattelun ja oppimisen osa-alue, joka merkitsee taitoja, jotka kehittyvät vuorovaikutuksessa ja ovat perusta elinikäiselle oppimiselle. Tavoitteena on, että lapsi uskoo omiin kykyihinsä. Lapsi tarvitsee vuorovaikutustaitoja sekä kulttuurillista osaamista pärjätäkseen moninaisessa maailmassa. Toinen laaja-alaisen osaamisen osa-alue keskittyy kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun. Tähän kuuluu taito ymmärtää eri näkemyksiä sekä taito reflektoida omia asenteita. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot on kolmas osio, jossa muun muassa tuetaan lasten myönteistä suhtautumista tulevaisuuteen. Varhaiskasvatuksen yhtenä tehtävänä on tukea hyvinvoinnin ja turvallisuuden taitoja sekä johdattaa lapset kestävämpään elämäntapaan. (Opetushallitus 2018, 23–25.)

Neljäs laaja-alaisen osaamisen osa-alueen aihe on monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen. Varhaiskasvatuksen tarkoitus on vahvistaa monilukutaitoa sekä tieto- ja viestintäteknologista osaamista. Näillä taidoilla edistetään lasten kasvatuksellista ja koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on lisäksi vahvistaa lasten kehittyviä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä kannustaa aktiivisuuteen. Viimeinen laaja-alaisen osaamisen osa-alue osallistuminen ja vaikuttaminen tukevat lapsen taitoja osallistua yhteisön toimintaan sekä vahvistaa lapsen luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa. Tarkoitus on, että lapsi alkaisi uskoa itseensä sekä hänen vuorovaikutustaitonsa vahvistuisivat. (Opetushallitus 2018, 26–27.)

3.3 Oppimisen alueet

Opetushallituksen (2018) mukaan varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan keskeiset tavoitteet ja sisällöt tulevat esille oppimisen alueista. Oppimisen alueet neuvovat ammattilaisia suunnittelemaan ja toteuttamaan monipuolista ja yhteinäistä pedagogista toimintaa. Varhaiskasvatuksen ammattilaisen tulee taata lapsille vaihtelevia kokemuksia oppimisen eri alueista. Oppimisen alueet eivät ole toisistaan erillisiä vaan niitä käytetään sovelletusti yhdistellen. Yhtenäinen pedagoginen toiminta luo mahdollisuuksia tarkastella ja tutkia ilmiöitä laaja-alaisesti. Lasten omat kiinnostuksen kohteet ovat toiminnan oleellinen edellytys. Menetel-

mät, joilla työstitään oppimisen alueiden tavoitteita, vaihtelevat aihepiiriin, tilanteiden ja lasten oppimisen mukaan. Varhaiskasvatuksen ammattilaisten työtä on varmistaa, että pedagoginen toiminta vahvistaa yksilön kehitystä ja oppimista. (Opetushallitus 2018, 40.)

Oppimisen alueita on viisi. Ensimmäinen alue on Kielten rikas maailma, jonka tarkoituksena on tukea lapsen kielellisten taitojen sekä kielellisen identiteetin vahvistumista. Tavoitteena on herättää lapsen uteliaisuus kieliin, teksteihin ja kulttuureihin. Hyvät kielelliset taidot tukevat lapsen osallistumista ja aktiivisuutta. Kun lapsen kielelliset valmiudet kehittyvät, kehitty samalla monilukutaidot. Kielten rikas maailma -oppimisen alue liittyy läheisesti laaja-alaisen osaamisen vuorovaikutukseen ja kulttuuriseen osaamiseen. (Opetushallitus 2018, 40–42.)

Toinen oppimisen alue on Ilmaisun monet muodot, jossa tarkoituksena on harjoittaa lapsen musiikillista, kuvallista, sanallista sekä kehollista ilmaisua. Tavoitteena on lisäksi, että lapsi oppisi tuntemaan laajalti taiteenaloja sekä kulttuuriperintöä. Lapselle on luontaista ilmaista itseään monipuolisesti ja kaikenkattavasti. Lapsi kehitty oppijana samalla kun hän oppii ilmaisemaan itseään paremmin. Lapsen oppimista tukee myös, kun hänen sosiaaliset taitonsa kehittyvät, myönteinen minäkuva muodostuu ja ymmärrys ja jäsenitys kehitty. Kun lapsi tarkkailee ja muodostaa yhteyksiä eri asioiden välille ilmaisun avulla, kehittyvät hänen ajattelun ja oppimisen taidot. Mielikuvituksen rikkaus kehittää myös lapsen eettistä ajattelua. (Opetushallitus 2018, 42–44.)

Minä ja meidän yhteisömme on kolmas oppimisen alue, jossa lapsen kanssa tutustutaan lähiyhteisön monimuotoisuuteen ja pohditaan siinä toimimista. Oppimisen alueessa huomioidaan eettinen ajattelu, katsomukset, lähiyhteisön menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus sekä media. Oppimisen alueeseen voidaan perehtyä muun muassa saduilla, kuvataiteella, leikillä, draamalla, musiikilla sekä monipuolisilla mediantuotoksilla. Minä ja meidän yhteisömme - oppimisen alue yhdistetään laaja-alaiseen osaamisen, etenkin kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun sekä ajattelun ja oppimiseen. (Opetushallitus 2018, 44–46.)

Tutkin ja toimin ympäristössäni on neljäs oppimisen alue, jonka tavoite on harjoitella havainnointia, jäsentämistä ja ymmärtämistä suhteessa ympäristöön. Alueeseen sisällytetään matemaattista ajattelua, ympäristökasvatusta ja teknologia- kasvatusta. Aikuisen tulee rohkaista lasta tarkkailemaan ja havainnoimaan ympäristöään. Oppimisympäristön tulisi tukea lapsen syy- ja seuraussuhteiden käsittelemistä. Kun lapsi oppii nimeämään ilmiöitä ympärillään hänen monilukutaitonsa kasvaa. (Opetushallitus 2018, 47–46.)

Viimeisenä oppimisen alueena on Kasvan, liikun ja kehityksen, jonka aihepiirit ovat liikkuminen, ruokakasvatus, terveys ja turvallisuus. Tarkoituksena on luoda perusta lasten terveyttä, hyvinvointia ja fyysistä toimijuutta ylläpitävälle elämäntavolle. Kasvan, liikun ja kehityksen -oppimisen alue vahvistaa itsestä huolehtimisen ja arjen taidot -laaja-alaisen osaamisen osa-alueita. Tavoitteena on saada lapset liikkumaan monilla eri tavoilla. Varhaiskasvatuksen ympäristön tulee mahdollistaa lasten liikkuminen ohjatusti ja oma-aloitteisesti. Lapsille opetetaan liikkumisesta säännöllisesti, lapsilähtöisesti sekä tavoitteellisesti. Ryhmäliikunta vahvistaa lapsen vuorovaikutus- ja itsesäätelytaitoja. Tavoitteena on myös vahvistaa lapsen kehontuntemusta ja motorisia taitoja. Oppimisen alueeseen kuuluu opettaa lapsille vaihtelevasta ja terveellisestä ravitsemuksesta. (Opetushallitus 2018, 47–49.)

3.4 Oppimiskäsitys pedagogisen suunnittelun pohjana

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2018) esitellään nykyinen oppimiskäsitys. Sen mukaan lapsi kasvaa, kehittyy ja oppii vuorovaikutuksessa ympäristön parissa. Oppimiskäsitykseen liittyy käsitys lapsesta aktiivisena toimijana. Lapsi on luontaisesti tiedonhaluinen ja mieltynyt oppimaan uusia asioita. Oppimisessa sulautuvat yhteen tiedot, taidot, toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset, kieli ja ajattelu. Lapsi oppii esimerkiksi tarkkaillen ja seuraillessa ympäristöään sekä matkiessa toisten toimintaa. (Opetushallitus 2018, 21–22.)

Oppiminen tapahtuu myös, kun lapsi leikkii, liikkuu, tutkii, tekee töitä ja ilmaisee itseään. Varhaiskasvatuksessa oppimisen perustana pidetään lapsen varhaisempia kokemuksia, mielenkiinnon aiheita sekä osaamista. On merkittävää, että uusilla opittavilla asioilla on kytkös lapsen kasvaviin valmiuksiin, tietoihin sekä kulttuuriin. Jotta lapsi oppii, edellytyksenä on, että hän voi kokonaisvaltaisesti hyvin. Oppiminen on helpompaa, kun lapsen tunnekokemukset ja vuorovaikutussuhteet ovat tasapainoisia. Lapsi oppii parhaiten tuntiessaan osallisuutta vertaisryhmään ja saadessaan osakseen tukea ja ohjausta. Lapsen oppimista voi edistää kiinnostavalla, tavoitteellisella sekä sopivasti haastavalla toiminnalla. On tärkeää, että oppiminen tuottaa lapselle iloa sekä onnistumisen kokemuksia. (Opetushallitus 2018, 21–22.)

Turjan (2017) mukaan varhaiskasvatuksessa ajatellaan, että oppiminen pohjautuu johdettuun sekä vapaaseen vertaisryhmässä toimimiseen. Keskeistä on, että vertaisryhmässä voi leikkiä, tutkia ympäristön ilmiöitä, liikkua ja ilmaista itseään luovasti. Tärkeää, on että oppiminen tapahtuu luovien toimintojen kautta, lapsia osallistaen. Lapsille tarjotaan mahdollisuus harjoittaa ongelmanratkaisutaitoja sekä akateemisia valmiuksia kuten matematiikkaa ja kirjallisuutta. Lapsia tuetaan osallistumaan arjen eri toimintatapoihin, jotka kehittävät heidän itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja. Jotta lapsi voisi oppia vertaisiltaan ryhmässä, varhaiskasvattajan tulee tukea lapsen kielellistä, vuorovaikutuksellista, sosiaalista sekä tunnetaitojen kehitystä. (Turja 2017, 153–154.)

Salminen (2017) korostaa erilaisten vuorovaikutussuhteiden toimivan elämän aikana kasvun, kehityksen ja oppimisen kenttänä. Kehitykseen ja oppimiseen kytkeytyy myös ympäristön odotukset ja arvot, jotka tukevat lasta kehittymään yhteiskunnan jäseneksi. Sosiokulttuuriset sekä ekologiset oppimiskäsityksen teoriasuuntaukset (mm. Vygotsky) vahvistavat edellä mainittuja näkemyksiä oppimisesta. (Salminen 2017, 164–165.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2018) kerrotaan, että lapsen kehitystä ja oppimista voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla ja rakenteellisilla ratkaisuilla, esimerkiksi pienryhmätoiminnalla (Opetushallitus 2018, 58). Kronqvistin (2017, 11) mukaan, kun lapsi kokee olevansa turvallisessa ryhmässä, hän voi

rohkeasti ja itseensä luottaen tarttua tehtäviin, leikkeihin ja oppimiseen. Pedagogiikassa tulisi painottaa toimintaa, jossa leikkitoimintaympäristössä korostuu leikin ja oppimisen vuorovaikutus. Varhaiskasvattajan vastuulla on monipuolista ympäristöä ja varata aika ja tila leikilliselle oppimiselle. Lapsen taito oppia kehittyy ja hän ymmärtää, kuinka paljon on erilaisia välineitä oppia, nähdä maailmaa sekä ilmiöitä pohdittavaksi. (Kronqvist 2017, 27.)

4 Yksityisen päiväkodin liiketoimintasuunnitelma

4.1 Liiketoimintasuunnitelma

Galai, Hillel & Wiener (2016) määrittelevät liiketoimintasuunnitelman tärkeäksi osatekijäksi uuden yrityksen suunnittelussa. Heidän mukaansa liiketoimintasuunnitelman ensisijainen tehtävä on selkeyttää yrityksen pääfokusta ja päämäärää sekä esitellä keinot, kuinka tavoitteisiin päästään. (Galai ym. 2016, 3.) Viitala ja Jylhä (2013) huomauttavat, että liiketoimintasuunnitelmaa käytetään myös starttirahaa hakiessa. Suunnitelmalla voidaan osoittaa, että yrityksellä on mahdollisuudet toimia yritysmaailmassa. (Viitala & Jylhä 2013, 50–51.) Timmons, Zacharakis & Spinelli (2004) tuovat esiin vielä, että liiketoimintasuunnitelman laatiminen auttaa yrittäjiä saamaan laajemman kuvan ja ymmärryksen suunnittelemaastaan yrityksestä. Suunnitelma testaa idean toteutettavuutta. (Timmons ym. 2004, 39.)

Galain ym:n (2016) mukaan onnistunut liiketoimintasuunnitelma on ytimekäs dokumentti, jolla lukija voidaan vakuuttaa suunnitelman realistisuudesta ja toteuttamiskelpoisuudesta. Suunnitelmassa tulisi analysoida yrityksen vahvuuksia ja heikkouksia sekä yrityksen ainutlaatuisuutta. (Galai ym. 2016, 3.) Griffin (2015) korostaa liiketoimintasuunnitelman olevan enemmän kuin vain yksi dokumentti. Se on joukko päätöksiä, siitä mitä yritys aikoo tehdä menestyäkseen. Suunnitelmaa laatiessa tulisi miettiä, mitä palveluita tarjotaan, millä alueella kilpaillaan, miksi asiakkaat valitsevat kyseisen palvelun sekä kuinka yritys järjestäytyy ja uudistuu päästäkseen tavoitteisiinsa. (Griffin 2015, 1–2.)

Liiketoimintasuunnitelma on tärkeä työkalu jokaiselle yritykselle, mutta välttämättömän työkalu uusille yrityksille. Yrityksen suunnittelussa tulisi huomioida kaksi keskeistä asiaa, yrityksen päämäärät ja tavoitteet sekä kuinka nämä päämäärät ja tavoitteet saavutetaan (Galai ym. 2016, 71–72). Burns (2007) ajattelee, että liiketoimintasuunnitelmien ei tarvitse olla pitkiä tai yksityiskohtaisia. Lopullista asiakirjaa monin tavoin tärkeämpi on prosessi, jossa mietitään, miten yrityksen perustamisessa edetään. (Burns 2007, 373.) Liiketoimintasuunnitelman laatiminen tuo uudelle yritykselle raamit ja selkeyttää liikeideaa. Liiketoimintasuunnitelman tekemisen kautta voidaan huomata vaillinaisia osa-alueita yrityksen suunnitelmasta. Liiketoimintasuunnitelmaa on tärkeää tarkistaa säännöllisesti myös yrityksen perustamisen jälkeen. (Galai ym. 2016, 17–18.) Kun liiketoimintasuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti, niin se pysyy relevanttina (Galai ym. 2016, 3).

Raatikainen (2012) näkee liiketoimintasuunnitelman mahdollisuutena analysoida liikeideaa. Uusi yrittäjä voi käyttää sitä työkaluna esiteltäessä yritystä esimerkiksi rahoittajille ja vakuutusyhtiöille, sekä välineenä yrityksen kehittämiseen. (Raatikainen 2012, 38.) Timmons ym. (2004) lisäävät, että liiketoimintasuunnitelman tekeminen auttaa yrittäjää muokkaamaan hänen alkuperäistä visiotaan paremmaksi liikeideaksi. Prosessin kuuluu herättää kysymyksiä, joihin tulisi löytää myös vastaukset. Prosessin läpi käyminen lisää yrityksen mahdollisuuksia menestyä. (Timmons ym. 2004, 40.) Liiketoimintasuunnitelman laatimiseen ei ole olemassa vakiomuotoa. Ei ole asetettu sääntöjä, joiden avulla voitaisiin luoda täydellinen liiketoimintasuunnitelma. Jokainen suunnitelma on erityinen ja eroaa toisista. (Burns 2007, 377.) Tarkoitus on tehdä dokumentista rikas sisällöllisesti sekä visuaalisesti (Timmons ym. 2004, 45).

4.2 Tiivistelmä

Timmons ym. (2004) näkevät tiivistelmän olevan liiketoimintasuunnitelman tärkein osa-alue. Tämän vuoksi tiivistelmässä tulisi tuoda esiin liiketoimintamahdollisuuden tärkeimmät näkökohdat. Tiivistelmän tulisi koukuttaa lukija. (Timmons ym. 2004, 51.) Abrams (2010) lisää, että tiivistelmässä yrittäjän tulisi tuoda kaikki ajatukset ja suunnitelmat yhteen, ja luoda kaikista yrityksen osista kokonaisuus. Tiivistelmän avulla lukijalla on mahdollisuus ymmärtää yrityksen perusajatus ja

liikeidean kohokohdat nopeasti, jonka jälkeen hän voi päättää lukeeko suunnitelmaa ollenkaan. (Abrams 2010, 53–54.)

Puustisen (2006) mielestä, tiivistelmässä esitellään yrityksen perustiedot, kuten toimipaikka ja tulevaisuus. Yrittäjän tulisi kuvailla lyhyesti myös kokemuksensa ja osaamisensa liikeideaan liittyen. Tärkeimpiä osia tiivistelmässä on liikeidean ja kilpailuetujen esittäminen eli mihin tarpeeseen yritys vastaa ja miten. Tiivistelmässä olisi oleellista kertoa yrityksen tavoitteet ja millä menetelmillä tavoitteet pyritään saavuttamaan. (Puustinen 2006, 62.) Tiivistelmä tulisi kirjoittaa viimeisenä, sen jälkeen, kun yrittäjälle on muodostunut selkeä kuva kaikista yrityksen ja liiketoimintasuunnitelman osa-alueista (Timmons ym. 2004, 51).

4.3 Palvelut

Galain ym:n (2016) mielestä yksi tärkeimmistä päätöksistä liiketoimintasuunnitelmassa on markkinoinnin kohteen valitseminen. Se päätös tulisi tehdä ensimmäisten joukossa. Toinen tärkeä päätös heidän mielestään on luoda palvelukokonaisuus, joka palvelee valittua asiakasryhmää. Näiden päätösten jälkeen yrittäjän tulisi tietää mitä asiakasryhmää palvellaan, mihin erikoisalaan yritys fokuoittuu sekä millaisessa toimintaympäristössä yritys toimii. (Galai ym. 2016, 80–81.) Palvelukokonaisuus tulisi olla hyvin suunniteltu ja asiakkaiden tarpeita vastaava. Palvelukokonaisuuteen vaikuttaa se mihin asiakasryhmään palvelu aiotaan kohdistaa. (Galai ym. 2016, 82.)

McAdam (2013, 27) näkee tärkeänä, että palveluosiossa vastattaisiin siihen, miksi kuluttajan tulisi käyttää tätä palvelua ja miten asiakkaat vakuutetaan, että yrityksen tarjoama palvelu on parempi kuin muiden. Galai ym. (2016) lisäävät, että uuden yrittäjän on tärkeää korostaa liiketoimintasuunnitelmassaan palveluita, joita tarjoaa. Palveluosio aloitetaan esittelemällä ajatukset uuden yrityksen taustalla ja jatketaan kuvailemalla palveluita yksityiskohtaisesti. (Galai ym. 2016, 187.)

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää, että päiväkotipalvelu voi olla joko kunnan järjestämää tai yksityisen palvelun tuottajan tuottamaa varhaiskasvatuspalvelua

(Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019b). Varhaiskasvatuksen laajuus vaihtelee perheen tarpeen mukaan. Palveluntarpeen mukaan määräytyy asiakasmaksut. Subjektiiivinen varhaiskasvatus takaa jokaiselle lapselle 20 tuntia varhaiskasvatusta viikossa. (Joensuun kaupunki 2019c.) Varhaiskasvatuslain (540/2018, 9 §) mukaan päivähoito saa kestää yhtäjaksoisesti enintään kymmenen tuntia päivässä. Joensuun kaupunki määrää, että yksityiset päiväkodit ovat velvollisia järjestämään varahoidon asiakkailleen aikana, kun päiväkotit on suljettu. Hoitopaikkaa yksityisistä päiväkodeista haetaan ottamalla yhteyttä suoraan palveluntuottajaan. (Joensuun kaupunki 2019a.) Joensuun kaupunki on linjannut, että Joensuun alueen päiväkodeissa toteutetaan positiivisen pedagogiikan ja MiniVerson toimintaperiaatteita (Joensuun kaupunki 2019d). Opetushallituksen mukaan varhaiskasvatuspalveluun kuuluu, että jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä lapsen ja lapsen huoltajien kanssa. Sen avulla tuetaan lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. (Opetushallitus 2019.)

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018) säättää, että päiväkodissa saa olla samanaikaisesti yhtä varhaiskasvatuksen opettajaa tai varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa kohden enintään kahdeksan koko päivähoitossa olevaa yli kolme vuotiasta lasta. Alle kolmevuotiaita kokopäivähoitossa olevia lapsia saa olla enintään neljä yhtä vastuullista aikuista kohden. Yhdessä ryhmässä saa olla maksimissaan kolmea kasvattajaa vastaava määrä lapsia. (Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018, 1 §.)

4.4 Henkilöstö

Meyer ja Crane (2014) kehottavat kirjoittamaan henkilöstöosiossa lyhyen kuvauksen nykyisistä perustajista, heidän vastuualueista yrityksessä sekä heidän taustatietonsa. Lisäksi määritellään keskeiset roolit, joihin vielä tarvitaan rekrytointia. (Meyer & Crane 2014, 301.) Timmons ym. (2004) täsmentävät, että työryhmän kuvaaminen on parasta aloittaa identifioimalla perustajajäsenet ja heidän ammattinimikkeensä. Lukija tulisi saada vakuutettua siitä, että yrittäjä on koonnut ammattitaitoisen työryhmän ja että tämän työryhmän avulla voidaan toteuttaa yrittäjän liikeidea. (Timmons ym. 2004, 105.) Alikoski, Hakonen & Viitasalo (2016) lisäävät, että tiimillä tulisi olla johtaja eli vastuunkantaja, joka auttaa, rohkaisee ja

neuvoo, jotta yrityksen tavoitteet saadaan saavutettua. Menestyksekkäs johtaja, osaa johtaa toimintaa sekä ihmisiä. (Alikoski ym. 2016, 118.)

Liiketoimintasuunnitelman tekeminen on prosessi, joka auttaa tunnistamaan työryhmässä olevat puutteet (Timmons ym. 2004, 103). Yrityksen henkilöstöä suunniteltaessa tulee miettiä, millaisia työntekijöitä tarvitaan ja kuinka paljon. Samalla pohditaan, millaista koulutusta henkilöstöltä vaaditaan ja kuinka henkilöstöä jatkokoulutetaan. Organisaatio, joka sijoittaa työtiimensä taitojen kehittämiseen säilyttää kilpailukykyä tulevaisuudessakin. (Alikoski ym. 2016, 105.) Henkilöstä miettiessä, tulee myös listata ulkopuoliset tiimin jäsenet, kuten asianajaja- ja tili-toimistot, joita yritys tulee käyttämään (Timmons ym. 2004, 106–107).

Opetusalan ammattijärjestö (OAJ) määrittelee päiväkodin johtajan vastualueet. Päiväkodin johtajan vastuulla on pedagogiikan johtaminen, jota tulee tehdä tarkoituksellisesti ja systemaattisesti johtaen, arvioiden ja kehittäen (OAJ 2019a, 9). Hänen vastuullaan myös on työntekijöiden vuorosunnittelu, jossa tulee huomioida lain mukaisesti lasten tarpeet, päiväkodin työtilaresurssit, työaikalaki ja virka- ja työehtosopimus (OAJ 2019a, 4, 9). Päiväkodin johtaja sanelee lisäksi päiväkodin muun henkilökunnan vastualueet (OAJ 2019a, 8). Päiväkodin johtajan vastuulla on myös päiväkodin johtaminen sekä esimiestyö (OAJ 2019a, 5). Varhaiskasvatuslaissa todetaan päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan vastuualueisiin kuuluvan varmistaa, että yksityinen päiväkotivastaa varhaiskasvatukselle asetettuihin vaatimuksiin (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 45 §). Opetushallitus lisää, että päiväkodin johtajan tehtävänä on kehittää osallistavaa toimintakulttuuria aktivoimalla ihmisiä ammatilliseen keskusteluun (Opetushallitus 2018, 29).

Opetusalan ammattijärjestö määrittelee myös varhaiskasvatuksen opettajan vastualueet. Varhaiskasvatuksen opettajan vastuualueisiin kuuluu lapsiryhmän varhaiskasvatuksen suunnittelu, toteuttaminen, arviointi ja kehittäminen (OAJ 2019a, 3). Hänellä on lisäksi vastuu tiimityön johtamisesta ja kehittämisestä, dokumentoinnista ja arvioinnista (OAJ 2019a, 3). Opetushallitus (2018, 10, 54) lisää, että varhaiskasvatuksen opettajan vastuulla on myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen ja arviointi sekä lapsen tuen tarpeen havainnointi ja

tuen tarjoaminen. Hän on vastuussa lisäksi lapsen kasvatuksesta ja opetuksesta (OAJ 2019b).

Varhaiskasvatuksen opettajalla on määrätty suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöaika (SAK-aika). SAK-aika kuuluu käyttäjä lapsiryhmän varhaiskasvatuksen ja oppimisympäristöjen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. Lisäksi lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadinta ja huoltajien tapaamisten suunnittelu sisällytetään SAK-aikaan, kuten myös tiimityön pedagogisten työskentelymuotojen arviointi ja kehittäminen. (OAJ 2019a, 3–4.) Yksityisessä päiväkodissa työskentelevän päiväkodin johtajan ja varhaiskasvatuksen opettajan työaika on viikoittain 38 tuntia ja 50 minuuttia (OAJ 2019a, 4).

Opetushallituksen (2018, 18) mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajat yhdessä muun varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa varhaiskasvatuksessa. Koko varhaiskasvatuksen henkilökunnalla on vastuu lapsen tuen tarpeen havainnoinnista ja tuen antamisesta. Vastuu jakautuu luontaisesti henkilöstön koulutuksen, työnkuvan ja muiden vastuualueiden mukaan. (Opetushallitus 2018, 54.)

Varhaiskasvatuslaki (540/2018) määrittelee varhaiskasvatukseen tarvittavan henkilöstön kelpoisuusvaatimukset. Riittävällä ja ammattitaitoisella henkilöstöllä vastataan lapsen tuen tarpeisiin sekä varmistetaan varhaiskasvatuksen laadukkuus (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 25 §). Varhaiskasvatuslain (540/2018) kuudennessa luvussa käsitellään varhaiskasvatukseen tarvittava henkilöstö ja kelpoisuusvaatimukset.

Lain 26 §:ssä esitetään varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuusvaatimukset:

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin on vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy varhaiskasvatuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, joista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella, tai jota on täydennetty mainituilla opinnoilla (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 26 §).

Lain 27 §:ssä esitetään varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuusvaatimukset:

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviin on vähintään sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon sisältyvät varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntautuneet vähintään 60 opintopisteen laajuiset opinnot, joista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella, tai sosionomin tutkinto, jota on täydennetty mainituilla opinnoilla (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 27 §).

Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) antoi sosionomille (amk) kelpoisuuden lastentarhanopettajan tehtäviin, mutta uuden varhaiskasvatuslain mukaan sosionomi ei voi enää valmistua varhaiskasvatuksen opettajaksi, jos on aloittanut opinnot ammattikorkeakoulussa 1.9.2018 jälkeen (Talentia 2019). Edelleenkin sosionomitutkinnossa voi suorittaa varhaiskasvatuksen tehtäviin kelpoisuuden antavat 60 opintopisteen opinnot. Opinnot suuntautuvat varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan. (Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 40/2018, 2.1.16.) Tällöin ammattinimikkeeksi tulee varhaiskasvatuksen sosionomi (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 27 §).

Lain 31 §:ssä esitetään päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimukset:

Kelpoisuusvaatimuksena päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan tehtävään on kelpoisuus 26 tai 27 §:ssä tarkoitettuun varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtävään ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 31 §).

Lain 28 §:ssä esitetään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuusvaatimukset:

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävään on kasvatusta ja ohjausalan perustutkinto, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava soveltuva tutkinto, joihin sisältyy tai joita on täydennetty riittävän laajoilla lasten hoidon, kasvatuksen ja opetuksen tutkinnonosilla (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 28 §).

Varhaiskasvatuslain (570/2018) seitsemännessä luvussa määrätään henkilöstön mitoituksesta, rakenteesta ja täydennyskoulutuksesta. Lapsiryhmässä työsken-

televistä henkilöistä edes yhdellä tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus, yhdellä korkeakoulun pätevyys ja yhdellä varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 37 §). Varhaiskasvatusta tuottavan on varmistettava, että päiväkodin henkilöstö ottaa osaa ammattitaitoa kehittävään täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutuksen onnistumista on tarkkailtava ja arvioitava. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi esittää yksityiskohtaisempia ohjeita täydennyskoulutuksesta. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 39 §.)

Burnsin (2007, 377) mukaan osa yrityksen luotettavuudesta ja varmuudesta syntyy, kun tarkistetaan yrityksen avainhenkilöiden taustat. Varhaiskasvatuksessa työnantaja pyytää työsuhdetta aloittavalta henkilöltä rikosrekisteriotteen, kun työn vaatima toimenkuva sisältää alaikäisen kasvatusta, opetusta, hoitoa ja huolenpitoa (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002). Elintarvikelaissa vaaditaan henkilöltä hygieniapassia, jos työssä käsitellään pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita elintarvikehuoneistoissa (Elintarvikelaki 23/2006, 27 §). Päiväkodin keittiöllä pakkaamattomien helposti pilaantuvia elintarvikkeita käsittelevältä henkilöltä vaaditaan lisäksi riittävä suojavaatetus sekä terveydentilan selvitys (Ruokavirasto 2019).

4.5 Asiakkuus

Meyerin ja Cranen (2014) mukaan yrityksellä tulisi olla selkeästi määritelty asiakas. Asiakkuusosiossa selvitetään olemassa olevat tiedot asiakkaan tarpeista ja mieltymyksistä suhteessa palveluun. Yrittäjän tulisi hankkia perusteellinen profiili kohdeasiakkaasta. (Meyer & Crane 2014, 289.) Raatikainen (2012) pitää tärkeänä, että yritystä perustettaessa varmistettaisiin, että yritykselle riittää asiakkaita. Jos asiakkaita ei ole, niin ei ole myöskään yritystoimintaa. Suunnitteluvaiheessa on tärkeää analysoida tarkasti asiakkaat. Asiakkuusosiossa tulisi kertoa siitä, keitä yrityksen asiakkaat tulevat olemaan, millaisia tarpeita heillä on ja kuinka heidät tavoitetaan. (Raatikainen 2012, 86.)

Griffin (2015) kertoo tutkimusten osoittaneen asiakkailta olevan hyvä käsitys siitä, mitä he etsivät palvelulta. Liiketoiminnan suunnitteluprosessin kannalta on olennaisen tärkeää määritellä, mikä on arvokasta asiakkaalle. (Griffin 2015, 60.) Mitä

paremmin yrittäjä pystyy määrittelemään asiakkaansa, sitä todennäköisemmin hän tulee tuottamaan palvelua, jota asiakas todella haluaa. Avaintekijä asiakkaan ymmärtämiseen on tutustuminen asiakkaaseen. (Timmons ym. 2004, 61.)

Alikoski ym. (2016) tuovat esille asiakaspalautteen tärkeyden. Yrityksen tulisi olla kykenevä ottamaan vastaan asiakaspalautetta sekä luoda pitkäaikaisia asiakassuhteita, joilla turvataan yrityksen toimintaa. Yrityksen sisällä tulisi tietää asiakkaiden tarpeet, maksukyky, motiivit sekä elämäntyyli. (Alikoski ym. 2016, 31.) Griffin (2015) korostaa asiakastyytyväisyyden arvoa ja että sen merkitystä on vaikea yliarvioida. Asiakkaiden kannalta tärkeää on hinta ja asiakaspalvelu. Liiketoimintasuunnitelmaan tulisi kirjata menetelmät, joilla asiakastyytyväisyys saavutetaan. Liiketoiminnan suunnittelun ytimessä on se, kuinka asiakkaita hankitaan ja kuinka ne säilytetään. (Griffin 2015, 59.) Asiakassuhteiden hallintaan kuuluu tämän hetkisten ja tulevien asiakkaiden ja heidän tarpeidensa tarkkailu. Organisaatiolle on tärkeää huolehtia asiakkaistaan sekä luoda pysyviä asiakassuhteita. (Alikoski ym. 2016, 76.)

Timmons ym. (2004) tuovat esille, että monissa tapauksissa lopullinen käyttäjä ei ole henkilö, joka tekee ostopäätöksen. Henkilö, joka tekee ostoksen voi olla esimerkiksi vanhempi tai huoltaja. (Timmons ym. 2004, 62.) Jokaisella voi olla erilaiset motiivit ja yrittäjän tulee olla tietoinen käyttäjien ja ostajien motiiveista, jotta yrittäjä voi suunnitella palvelun, joka vastaa asiakkaiden tarpeisiin (Timmons ym. 2004, 63).

4.6 SWOT-analyysi

Viitalan ja Jylhän (2013) mukaan SWOT-analyysi auttaa yrittäjää näkemään yhtä aikaa yrityksen ulkopuolisia voimia, että yrityksen sisäisiä tekijöitä (kuva 1). SWOT-analyysin nimi tulee sanoista strengths (vahvuudet), weaknesses (heikkoudet), opportunities (mahdollisuudet) ja threats (uhat). (Viitala & Jylhä 2013, 49.) Burns (2007) lisää, että SWOT-analyysi antaa realistisen arvioinnin yrityksen avoimista vaihtoehdoista. Analyysin tulisi olla lyhyt, ytimekäs ja helppolukuinen. Sen tulisi sisältää selkeitä indikaattoreita keskeisistä menestymisen tekijöistä.

Analyysia tehdessä tulee jatkuvasti kysyä itseltään mitä jokainen kohta merkitsee yritykselle. (Burns 2007, 375.)

Vahvuudet	Heikkoudet
Mahdollisuudet	Uhat

Kuva 1. SWOT-analyysi.

Alikoski ym. (2016) toteavat SWOT-analyysin olevan johdonmukainen ja käytännöllinen menetelmä yrityksen liikeidean spesifioinnissa, suunnittelussa ja kehittämisessä. Menetelmän avulla etsitään toiminnan vahvuudet, joita pyritään vahvistamaan, sekä toiminnan heikkoudet, joita korjataan. Menetelmän kautta etsitään mahdollisuuksia toiminnan ja palveluiden kehittämiseksi ja laajentamiseksi. Yrityksen toimintaa varjostavat uhkat pyritään karsimaan ja eliminoimaan. (Alikoski ym. 2016, 41.)

Alikoski ym. (2016) jatkavat määrittelemällä analyysissa huomioitavat osiot. Vahvuudet-osiossa tuodaan esiin organisaation vahvuuksia. Vahvuuksia mietitään esimerkiksi seuraavien asioiden kautta: tuotteet, asiakassuhteet, sijainti, tilat, henkilöstön ammattitaito ja koulutus. Näitä asioita pyritään vahvistamaan. Toiminnan sisäisiä heikkouksia ja kehittämiskohteita kuvaillaan osiossa heikkoudet. Tässä osiossa voidaan miettiä tuotteiden hintatasoa ja kannattavuutta, markkinoinnin ja liiketoiminnan osaamisen puutteita, talouden suunnittelua ja seurannan puutetta sekä henkilöstön ikärakennetta. Heikkouksia pyritään kehittämään. Mahdollisuudet-osiossa tuodaan näkyville yrityksen mahdollisuudet. Osiossa tarkastellaan muun muassa seuraavia asioita kuten, toimintojen ulkoistaminen, markkinat, verkostoitumisen kehittäminen sekä ympäristöasiat. Mahdollisuuksia pyritään hyödyntämään parhaan mukaan. Viimeisenä mietitään yrityksen uhkia. Uhat-osiossa käydään läpi seuraavia asioita: kysynnän väheneminen, kiristynvä kilpailu ja ammattitaitoisen työvoiman saanti. Näihin asioihin varaudutaan ja niitä pyritään ehkäisemään. (Alikoski ym. 2016, 42.)

Timmons ym. (2004) täsmentävät, että jokainen uusi yritys kohtaa useita riskejä, jotka saattavat uhata yrityksen selviytymistä. Uuden yrittäjän tulee olla tietoinen potentiaalisista riskeistä, muuten rahoittajat uskovat yrittäjän olevan naiivi tai epäluotettava ja kieltäytyvät sijoittamasta. Liiketoimintasuunnitelmaan tulee identifioida riskit ja ilmoittaa varasuunnitelma riskien varalta. Yrittäjä ei saa kuitenkaan rajoittaa ajatteluaan näihin kategorioihin vaan hänen tulee ennakoida mikä muu voisi olla tärkeää huomioida juuri hänen yrityksensä kannalta. (Timmons ym. 2004, 11–12.)

5 Aikaisempi tutkimus ja opinnäytetyö

Kovalainen ja Österberg-Högstedt ovat tehneet tutkimuksen, jonka tarkoituksena oli selvittää tekijät, jotka motivoivat sosiaali- ja terveystalouden yrittäjiä perustamaan yrityksen. He jakavat nämä motivoivat tekijät veto- ja työntekijöihin. Vastausvaihtoehdoista oli mahdollisuus valita useampi vaihtoehto. Tutkimuksen mukaan yrittäjäksi ryhtymisen vetotekijöitä oli liiketoiminnan mahdollisuuden näkeminen houkuttelevana vaihtoehtona (44 %), yrittäjyyteen ryhtymisen kokeminen luontevana askeleena urakehityksessä (37 %) sekä yrittäjälle oli tarjottu mahdollisuutta ryhtyä yrittäjäksi (17 %). Yrittäjyyteen työntäviä tekijöitä taas oli tyytymättömyys edelliseen työhön (25 %), edellinen palkkatyö ei vastannut heidän koulutustaan (4 %) tai työsuhteen päättyminen (8 %). Työntekijöiksi luokiteltiin myös tilanteet, joissa yrittäjäksi ryhtyminen oli ollut ainut keino työllistyä omalle alalle (14 %) tai omalla kotipaikkakunnalla (13 %). (Kovalainen & Österberg-Högstedt 2008, 67–69.)

Tutkimuksessa kartoitettiin lisäksi millä tavalla yrittäjien toiminta oli käynnistynyt. Suuriosa hoivayrittäjistä (75 %) ilmoitti käynnistäneensä toiminnan perustamalla täysin uuden yrityksen. Valmiin yrityksen ostaneita oli 5 % ja 6 % oli aloittanut yrittäjyyden vanhan palkkatyön rinnalla. Noin 20% kertoi perustaneensa yrityksen yhtiökumppanin kanssa. Osakkaaksi tai yhtiökumppaniksi vanhaan yritykseen tulleita oli 3 % ja 1,5 % jatkoi perheyrittäjästä sukupolvenvaihdoksen kautta. Vastaajilta kysyttiin ovatko he perustaneet yrityksen mahdollisuudesta vai pakosta. 34 % vastasi perustaneensa yrityksen liikeidean vuoksi ja 9 % ilmoitti, ettei heillä

ollut muuta mahdollisuutta toimeentulon hankkimiseen ja 17 % kertoi molempien näiden vaikuttaneen yrityksen perustamiseen. (Kovalainen & Österberg-Högstedt 2008, 67–69.) Tutkimuksessa selvitettiin myös mistä yrittäjät saivat voimavaroja, tukea ja neuvoja yrittäjäksi ryhtymiseen. Useimmiten mainittiin perhe, yrittäjäkursseja, lääninhallitus ja muut yrittäjät. Erityisesti näistä mainintoja sai perhe ja muut yrittäjät, mikä osoittaa sosiaalisten verkostojen olevan tärkeitä myös yrittäjäksi ryhtymisessä. (Kovalainen & Österberg-Högstedt 2008, 68.)

Keskimaa ja Kähäri tekivät 2011 sosiaalialan opinnäytetyön Haaveena päiväkotiyrittäjyys - case Ihme ja Kumma. Opinnäytetyön tarkoitus oli tehdä yksityisen päiväkodin liiketoimintasuunnitelma. Opinnäytetyössä perehdyttiin teorian avulla lasten päivähoitoon sekä yksityiseen päiväkotitoimintaan. Teoriassa käsiteltiin myös sosiaalialan yrittäjyyden eri muotoja sekä erityisominaisuuksia. Lisäksi perehdyttiin päiväkodin kasvatuksellisiin tavoitteisiin, arvoihin, luovuuteen ja varhaiskasvatussympäristöön. Opinnäytetyön aikaansaannoksena kehittyi yksityisen päiväkodin liiketoimintasuunnitelma. (Keskimaa & Kähäri 2011, 2.)

Opinnäytetyön liiketoimintasuunnitelmassa käsitellään päiväkodin toiminta-ajasta ja liikeideaa, joka on tarjota laadukasta, monivivahteista, lapsilähtöistä sekä luotettavaa varhaiskasvatusta. Yrittäjinä toimii kaksi sosionomia, joilla on ammattikorkeakoulun tarjoama lastentarhanopettajan pätevyys. Päiväkoti on tarkoitus perustaa kaupunkimaiseen maalaiskuntaan. Tilojen suunnittelussa tulee huomioida päiväkotitilojen perustamisohje. Päiväkodin henkilöstön tulee täyttää sosiaalihuollon lain kelpoisuusvaatimukset. Asiakkaat ovat kunnan alle kouluikäisiä lapsia. (Keskimaa & Kähäri 2011, 41–47.)

Näiden lisäksi liiketoimintasuunnitelmassa perehdytään päiväkodin palveluihin, joihin kuuluu tarjota kokopäivä- sekä osapäivähoitoa. Hinnoittelussa on otettu huomioon hoitopalvelun kulut, kuntalisät sekä yksityisen hoidon tuet. Liiketoimintasuunnitelmassa kokonaishinta kokopäivähoidolle on laskettu olevan kuussa 790,00 €, ja huoltajalle maksettava hinta on 194,27–329,36 € per kuukausi. Päiväkotia markkinoidaan päivähoiton lähialueen lapsiperheille sekä kunnalle. Rahoitusta haetaan pääsääntöisesti Finnverasta. Taloutta on suunniteltu laskemalla

yrittäjien perustamiskulut, kuukausi menot sekä tekemällä kannattavuuslaskelma. Päiväkodin laadunhallinnassa käytetään välineinä yritysasiamiestä, rahoitusneuvoja sekä varhaiskasvatus- ja turvallisuussuunnitelmaa. (Keskimaa & Kähäri 2011, 48–62.) Liiketoimintasuunnitelmasta käydään läpi myös päiväkotiyrittäjien riskejä, joita voidaan ehkäistä hyvällä markkinointisuunnitelmalla, laadukkailla talousarvioilla ja asianmukaisilla rekrytoinneilla. Liiketoimintasuunnitelman viimeinen osio on SWOT-analyysi. (Keskimaa & Kähäri 2011, 63–64.)

6 Tarkoitus ja tehtävä

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda yksityisen päiväkodin perustamista varten työväline. Tavoitteena oli kehittää alustava liiketoimintasuunnitelma ja esimerkki pedagogisesta vuosisuunnitelmasta. Opinnäytetyön tehtävä oli selvittää yksityisen päiväkodin perustamiseen liittyviä yksityiskohtia. Tehtävänä oli vastata kysymyksiin, millaista varhaiskasvatuspalvelu on, millainen päiväkodin henkilöstö on sekä määritellä päiväkodin asiakkuus. Toiminnallisen opinnäytetyömme tuotoksena on alustava liiketoimintasuunnitelma, joka sisältää pedagogisen vuosisuunnitelman (liite 1). Liiketoimintasuunnitelma sisältää myös osiot palvelut, henkilöstö, asiakkuus ja SWOT-analyysi. Tuotosta voidaan hyödyntää yksityisen päiväkodin perustamisen ja päiväkodissa pedagogisen vuosisuunnitelman laatimisen apuna.

Opinnäytetyönprosessin tarkoituksena oli tukea myös ammatillista kasvua varhaiskasvatuksen ammattilaisina. Opinnäytetyön aiheen tuli liittyä varhaiskasvatusalaan, sillä tavoitteena oli saada varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Tavoitteeksi muodostui lisäksi kehittää valmiuksia sosiaalialan yrittäjänä toimimisessa ja päästä vuorovaikutukseen varhaiskasvatusalan ammattilaisten ja vaikuttajien kanssa.

7 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat ja toteutus

7.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö, sillä aiheeksi valikoitui tehdä liiketoimintasuunnitelma kuvitteelliselle yksityiselle päiväkodille. Tämän toteuttamiseen toiminnallinen opinnäytetyö oli paras vaihtoehto. Vaikka opinnäytetyö on toiminnallinen, niin sisältää se myös tutkimuksellisia piirteitä.

Vilka ja Airaksinen (2003) kertovat, toiminnallisen opinnäytetyön tarkoittavan käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista tai toiminnan rationalisoimista. Opinnäytetyö voi olla esimerkiksi ammattitoimintaan tarkoitettu ohje, ohjeistus tai opastus. Opinnäytetyössä yhdistyy käytännön toteutus ja toteutuksen raportointi tutkimusviestinnän keinoin. (Vilka & Airaksinen 2003, 9.) Salosen (2013, 5) mukaan toiminnallinen opinnäytetyö sisältää tietoperustan, toimijat, menetelmät, materiaalit, aineistot, tuotoksen sekä tuloksen. Työskentelyssä on usein mukana eri toimijoita. Toiminnalliselle opinnäytetyölle on ominaista edetä vuorovaikutussuhteessa toimijoiden kanssa keskustellen, arvioiden ja vastaanottamalla palautetta. (Salonen 2013, 6.) Opinnäytetyön tuloksena syntyi tuotos eli alustava liiketoimintasuunnitelma. Opinnäytetyössä oli mukana kaksi päiväkodin johtajaa heille toteutettujen teemahaastatteluiden kautta. Lisäksi heitä pyydettiin arvioimaan opinnäytetyön tuotosta.

Vilka ja Airaksinen (2003) ajattelevat toiminnallisen opinnäytetyön vastaavan työelämän todellisuutta ollen käytännönläheinen. Opinnäytetyön tulisi olla tutkimuksellisella asenteella toteutettu sekä kohtuullisella asteella ammattialan tietojen ja taitojen osaamista ilmentävä. Opinnäytetyö on kokonaisuus, jossa tulee esiintyä ammatillisuuden ja ammatillisten teorioiden yhdistämistä, tutkimuksellista asennetta työskentelyssä ja opinnäytetyön kirjoittamisessa sekä pitkäjänteinen ja järjestelmällinen opinnäytetyöprosessin läpivieminen. (Vilka & Airaksinen 2003, 10.)

Vaikka toiminnallisessa opinnäytetyössä ei toteutettaisi varsinaista tutkimusta, tulee työskentelyssä olla mukana tutkiva asenne. Tutkiva asenne merkitsee valintojen joukkoa, valintojen tarkastelua sekä valinnan perustelua teemaa käsittelevään tietoperustaan tukeutuen. Tietoperusta ja siihen pohjautuva viitekehys muodostuu oman toimialan kirjallisuudesta. Kriittisellä tutkivalla asenteella pystytään tekemään opinnäytetyön kokonaisuuden arviointi. Arviointi kuuluu opinnäytetyön oppimisprosessiin. (Vilkka & Airaksinen 2003, 154.)

7.2 Tiedonhankinnan prosessimalli

Carol C. Kuhlthaun on kehittänyt vuonna 1993 tiedonhankinnan prosessimallin. Tavoitteena Kuhlthaun tiedonhankinnan prosessilla on edistää oppimista ja tehdä tiedonhankinnasta mielekäs ja uteliaisuutta ruokkiva kokemus. Prosessimallin mukaan ajattelu kuuluu oleellisena osana jokaiseen prosessiin vaiheeseen. Tieto rakentuu vähitellen. Kuhlthau jakaa prosessin kuuteen vaiheeseen: aloitukseen, aiheenvalintaan, tutkimiseen, muotoutumiseen, kokoamiseen ja viimeisenä esittämiseen (kuva 2). Prosessimallin jokaisella vaiheella on perusteltu tehtävä. (Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 17–18.)

Kuva 2. Tiedonhankinnan prosessimalli ja opinnäytetyöprosessimme (mukailten Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 18–19).

Ensimmäinen vaihe, tiedontarpeen tunnistaminen on aloitusvaihe. Tähän vaiheeseen kuuluu tehtävään orientoituminen. On siis havaittu ongelma, johon halutaan ratkaisu. Tietoa ruvetaan etsimään, jotta tehtävä saadaan suoritettua. Alussa koetaan epämukavuutta ja hämmennystä, sillä vielä ei ole tiedossa, mitä kaikkea tehtävä tekijöiltänsä vaatii. (Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 18.) Opinnäytetyöprosessin alussa meillä oli ajatus opinnäytetyön aiheesta. Vielä ei kuitenkaan ollut selvää millaisia valintoja ja aiheen rajauksia tulisimme tekemään. Päätimme lähteä tekemään liiketoimintasuunnitelmaa, vaikka osaamisemme liiketalouden puolelta olikin heikkoa. Meille oli myös epäselvää, kuinka toisimme työssä esille pedagogisen osaamisemme. Aloitusvaiheessa laadimme opinnäytetyökirjoitelman.

Toisessa vaiheessa tulee tehdä päätöksiä, jotka johtavat aiheen valintaan. Vaihe koetaan myönteisenä, kun tekijä ymmärtää aiheen ja suhtautuu päättäväisesti aiheen ratkaisuun. Tutkimusta tehdessä vaiheessa tunnistetaan aihepiiri sekä valitaan tutkimukselle ominainen alan piirre. (Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 18–19.) Opinnäytetyökirjoitelman jälkeen aloitimme laatimaan opinnäytetyösuunnitelmaa keväällä 2019. Opinnäytetyöhön liittyviä valintoja teimme prosessinomaisesti. Suunnitelmaa laatiessa pohdimme, millaisia vaihtoehtoja meillä olisi toteuttaa toiminnallinen opinnäytetyömme. Perehdyimme aiheeseemme ja erilaisiin menetelmiin kirjallisuuden avulla. Koimme suunnitelman laatimisen ja tiedonhankinnan ajoittain haastavaksi, sillä työ ei ollut kokonaisuudessaan vielä hahmottunut meille.

Kevään aikana tiedon lisääntyessä aiheen rajaus ja menetelmävalinnat alkoivat selkiytyä. Tiedonkeruumenetelmäksi valitsimme kirjallisuuskatsauksen ja teema-haastattelun. Kirjallisuuskatsaus on menetelmä, joka kokoaa yhteen tutkimuksen kannalta tärkeää kirjallisuutta (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 121). Teema-haastattelu on puolistrukturoitu haastattelumenetelmä, joka keskittyy määrättyjen teemojen ympärille (Hirsjärvi & Hurme 2006, 47). Teemahaastattelu toimii samalla myös osallistavana menetelmänä. Arviointimenetelmiksi valitsimme SWOT-analyysin, oppimispäiväkirjan ja haastateltavien arviot tuotoksesta. Prosessia ohjauksiksi malliksi valikoitu tiedonhankinnan prosessimalli. Prosessimalli kuvasi hyvin ajatuksiamme opinnäytetyöprosessistamme. Opinnäytetyösuunnitelma hyväksyttiin kesäkuussa 2019, jonka jälkeen pääsimme tekemään opinnäytetyötä.

Kolmas vaihe sisältää tutkimukselle ominaisia piirteitä. Vaiheeseen voi kuulua tehtävän hylkääminen kokonaan sekä päinvastoin aiheelle tunnollinen omistautuminen. Vaiheessa huomataan aiheen mittasuhteet, monipuolisuus sekä eri piirteet ja ilmiöt aiheen ympärillä. Asiaan perehdytään hyvin, jolloin oma käsitys aiheesta syvenee. Vaiheeseen kuuluu pohtimista, tiedonhankintaa, keskustelua sekä tekstien tutkimista. (Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 19.) Opinnäytetyötä lähdimme työstämään kirjallisuuskatsauksen tekemisellä. Tässä vaiheessa selvitimme kirjallisuuskatsauksen avulla mitä kaikkea tuotoksemme tulisi sisältämään. Olimme laatineet opinnäytetyösuunnitelmasta kattavan, joten pystyimme noudattamaan suunnitelmaa toteutusvaiheessa hyvin. Teimme kuitenkin joitakin pieniä muutoksia toteutusvaiheessa. Aiheisiin perehtymisen kautta tietoperustamme sisältö tarkentui sekä vaihdoimme liiketoimintasuunnitelman toimialan kuvaus-osion kuvaukseen palvelusta, jota tulisimme tarjoamaan. Koimme merkittävämäksi perehtyä varhaiskasvatuspalveluun, jonka parissa tulemme työskentelemään tulevaisuudessa. Aiheenrajauksista huolimatta huomasimme aiheen olevan edelleen laaja. Keskustelimme paljon opinnäytetyöstä ja siitä mitä työhön mielestämme kuuluu ja mitä jätetään ulkopuolelle.

Neljänteen eli muotoutumisvaiheeseen kuuluu aiheen rajaaminen ja näkökulman tarkentuminen. Vaihe on optimistinen, kun epävarmuus väistyy ja tekijät ymmärtävät työn tarkoituksen. Nyt tiedonhankinta helpottuu, sillä aihe on rajattu ja valikoitu. (Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 19.) Tässä vaiheessa työmme aiheiden rajaukset sekä työnjako alkoivat olla selvät. Jatkoimme kirjallisuuskatsauksen tekemistä. Teimme myös teemahaastattelut, joita pystyimme hyödyntämään tuotoksen rakentamisessa.

Kokoamisvaihe eli viides vaihe sisältää täsmällistä tiedonhakua. Tutkimuksen tekijä on nyt aiheensa asiantuntija ja tietää millaista tietoa vielä tarvitaan. Tiedonkeruusta tulee tarkoituksenmukaista, pohtivaa, vertailevaa ja eri tiedonlähteitä yhdistelevää. Vaihe sisältää muistiinpanoja, kirjoja, dokumentteja sekä tekstin luonnostelua. Tiedonkeruulla pyritään määrittämään ja tukemaan valittua aihetta. (Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 19.) Kokosimme tietoperustamme valmiiksi. Teoriat kuitenkin tarkentuivat vielä syksyn mittaan. Kirjallisuuskatsauksen ja haastatte-

luiden toteuttamisen jälkeen aloitimme tuotoksen tekemisen. Kirjallisuuskatsauksen avulla meillä oli selkeä kuva siitä mitä liiketoimintasuunnitelma tulisi sisältämään. Tiedonhakeminen muuttui yleisen tiedon hakemisesta tarkempaan tiedon hakemiseen.

Jaoimme molemmille omat teemat sekä liiketoimintasuunnitelmasta että pedagogisesta vuosisuunnitelmasta, joiden tekemiseen perehtyä paremmin. Keskustelimme kuitenkin tuotoksen sisällöstä ja valinnoista yhdessä. Ensimmäisenä teimme liiketoimintasuunnitelmaan osiot palvelut ja henkilöstö, jonka jälkeen siirryimme asiakkuus ja SWOT-analyysi osioiden tekemiseen. Viimeiseksi jäi pedagogisen vuosisuunnitelman tekeminen. Suunnittelimme sen sisällöt aluksi yhdessä paperille. Suunnittelun tukena käytimme varhaiskasvatussuunnitelman perusteita. Paperilta siirsimme tiedot jälkeinpäin sähköiseen muotoon. Kävimme tuotosta läpi yhdessä useamman kerran ja korjasimme sitä huomioidemme pohjalta.

Viimeinen vaihe on viimeistelyvaihe. Asia ja ratkaisu valmistellaan esitettävään muotoon. Aikaisemmista työskentelyvaiheista ja tutkimustyön toteutuksesta tehdään kirjallinen versio. Kirjoittaessa tekijän asiantuntijuus näkyy ja työn tarkoitus ja tavoitteet tuodaan julki. (Tarkoma & Vuorijärvi 2010, 19.) Viimeistelyvaiheessa tuotoksemme oli valmis ja aloitimme raportoimaan toiminnallisen opinnäytetyömme tekoa. Perustelimme raporttiin opinnäytetyöprosessimme aikana tekemiämme valintoja ja esittelimme tuotoksemme. Palasimme myös vielä tietoperustan paranteluun ja peilasimme sitä tuotokseemme. Pääsimme viimeistelyvaiheeseen alkuperäisen aikataulusuunnitelmamme mukaisesti lokakuussa 2019.

7.3 Tiedonkeruumenetelmänä kirjallisuuskatsaus

Hirsjärven, Remeksen & Sajavaaran (2009) mukaan kirjallisuuskatsaus syventyy tutkimuksen kannalta ratkaisevaan kirjallisuuteen. Kirjallisuuskatsauksen tehtävä on havainnollistaa, mistä näkökulmasta ja kuinka kyseistä ilmiötä on ennen tarkasteltu. Alkuperäisiä kirjoituksia hyödyntäen tutkija luo uutta tietoa. (Hirsjärvi ym. 2009, 121.) Niela-Vilén ja Hamari (2016) ajattelevat kirjallisuuskatsauksen tekemiseen olevan useita eri metodeja, mutta kaikkiin kirjallisuuskatsauksiin kuuluu

samat viisi vaihetta. Kirjallisuuskatsaus menetelmää käytetään aiempaan kirjallisuuteen perehtymisessä, kun halutaan muodostaa kokonaiskuva aikaisemmista tutkimuksista. Kirjallisuuskatsaus mahdollistaa aiheen ymmärryksen kokonaisvaltaisesti. (Niela-Vilén & Hamari 2016, 23.) Valitsimme ensisijaiseksi tiedonkeruumenetelmäksemme kirjallisuuskatsauksen. Koimme, että aiheestamme on olemassa jo paljon valmista tietoa, jonka avulla voisimme muodostaa aiheesta kokonaiskuvan.

Ensimmäinen kirjallisuuskatsauksen vaihe on katsauksen tarkoituksen ja tutkimusongelman määrittäminen. Ensimmäinen vaihe antaa suunnan tulevalle prosessille. Tässä vaiheessa tulisi tarkastella eri näkökulmia ja valita kiinnostavat käsitteet ja kohdejoukko. Tutkimuskysymyksen on oltava relevantti sekä tarpeeksi fokusoitunut. (Niela-Vilén & Hamari 2016, 24.) Kirjallisuuskatsauksen tarkoitus oli auttaa meitä hahmottamaan liiketoimintasuunnitelmaa. Meidän tuli selvittää mikä liiketoimintasuunnitelma on ja mitä liiketoimintasuunnitelmaan kuuluu. Tavoitteena oli löytää jo olemassa oleva tieto, tuoda se yhteen ja ymmärtää liiketoimintasuunnitelman kokonaisuus.

Toiseen vaiheeseen kuuluu kirjallisuushaku sekä aineiston valinta. Tässä vaiheessa tehdään varsinaiset haut sekä relevantin kirjallisuuden valinta. Toisessa vaiheessa tehdyt virheet voivat aiheuttaa vääristyneitä tuloksia. Tietokanta hakua varten on mietittävä hakusanat, jotka kirjallisuuskatsauksen tekijä itse tarkentaa. On hyvä lisäksi määritellä poissulkukriteerit aineiston hallinnan vuoksi, esimerkiksi julkaisuvuosi ja aineiston kieli. (Niela-Vilén & Hamari 2016, 25–26.) Määritimme kirjallisuushaun kriteereiksi kansainväliset lähteet sekä 2009–2019 vuoden julkaisut. Hakusanoina käytimme: business plan*, liiketoimintasuunnitelma*, yrityksen perustaminen* ja yrityksen liiketoimintasuunnitelma*. Kirjallisuutta etsimme Karelia-ammattikorkeakoulun kirjastosta, Joensuun pääkirjastosta sekä Joensuun yliopiston kirjastosta. Tiedonhakua toteutettiin kirjastojen omilla hakukoneilla.

Tiedonhaun tulokset käytiin läpi tutustumalla aineiston sisällysluetteloon. Ensimmäisenä keskityttiin siihen, kuinka aineisto avaa ja käsittelee liiketoimintasuunnitelmaa. Tämän jälkeen keskityimme siihen, kuinka aineisto perehtyy palveluihin,

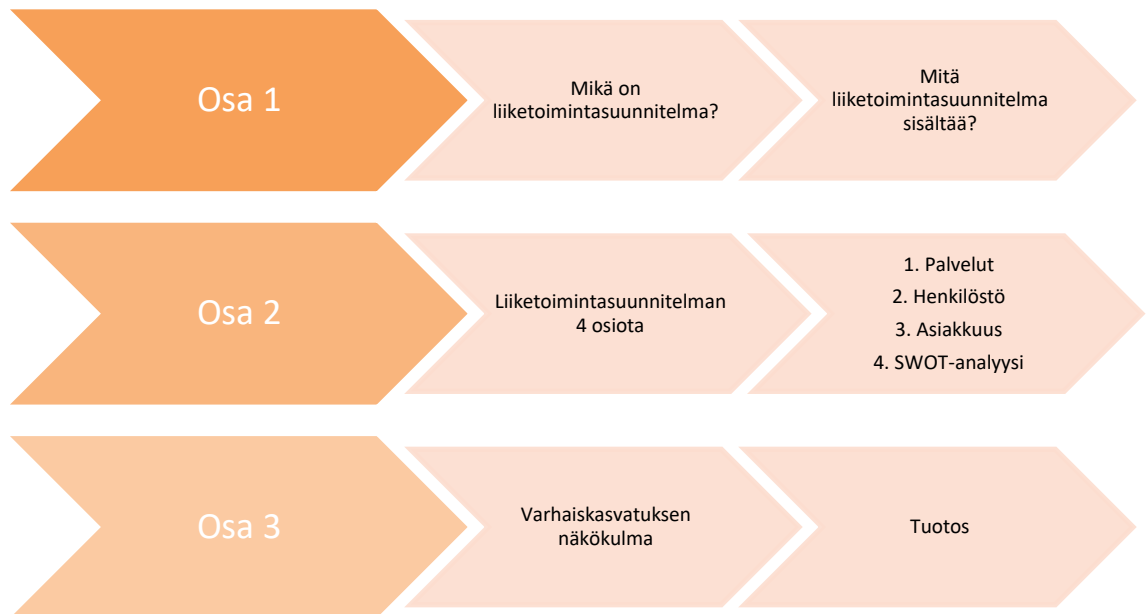
henkilöstöön, asiakkaisiin ja SWOT-analyysiin. Lopullinen aineisto valikoitui sen mukaan, miten se vastasi tutkimuskysymyksiin.

Tutkimuksen arviointi on kolmas vaihe, jossa arvioidaan aineiston laajuutta ja tulosten edustavuutta. Tarkoituksena on myös huomioida, kuinka relevanttia tieto on oman tutkimuskysymyksen kannalta. Arviointi lähtee liikkeelle tutustumalla tutkimuksiin. Luotettavuutta voidaan arvioida kiinnittämällä huomiota tutkimuksen julkaisuvuoteen, artikkelin kirjoittajaan, julkaisufoorumiin ja julkaisumaahan. (Niela-Vilén & Hamari 2016, 28.) Lähteitä arvioidessa kannattaa kiinnittää huomiota tiedon tekijään ja uskottavuuteen, lähteen ikään ja laatuun sekä lähteen ensisijaisuuteen. Varmin lähde on tunnetun asiantuntijan tuore ja ajantasainen lähde. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 72.) Luotettavan kirjallisuuden lopussa on kunollinen lähdeluettelo ja sen lähteet ovat tuoreita. Jos lähdeluettelo uupuu kokonaan, on teos usein tuotettu pinnallisesti, vaikka tekijä olisi asiantuntija. (Hakala 2004, 90.)

Kirjallisuuden tekijöiden taustoja selvitimme googlen avulla. Valitsimme kirjoja, joiden tekijöiden ammattitaito aiheesta vakuutti meidät. Sopivaa kirjallisuutta etsiessämme käytimme paljon aikaa lähteen tekijän taustojen selvittämiseen. Huomasimme samojen tekijöiden toistuvan monissa teoksissa ja lähdeluetteloissa, mikä toi tekijälle luotettavuutta. Pyrimme valitsemaan mahdollisimman tuoreita lähteitä. Valitsimme teoksia, jotka antoivat meille uutta tietoa ja näkökulmaa sekä vastasivat asettamiimme kriteereihin luotettavuudesta.

Kirjallisuuskatsauksen neljänteen vaiheeseen kuuluu aineiston analyysi ja synteesi. Tavoitteena on organisoida ja tehdä kooste valittujen tutkimusten tuloksista. Aloitteleva katsauksen tekijää kehoitetaan järjestelemään ja luokittelemaan aineiston samalla etsien samankaltaisuuksia ja poikkeavuuksia. Tämän jälkeen tuloksista tehdään yhteenveto eli synteesi, joka lisää ymmärrystä. Analyysi ja synteesi tehdään samanaikaisesti. (Niela-Vilén & Hamari 2016, 30.) Aineiston analyysi ja synteesi vaiheessa aloimme järjestelemään ja luokittelemaan aineistoa etsien yhtäläisyyksiä ja erilaisuuksia. Vertailimme aineistoja, jotta löytäisimme meidän aiheitamme tukevaa ja toisiaan täydentäviä tietoja. Teimme yhteenvedon kirjallisuuden tuloksista ja jäsentelimme ne eri aihealueiden alle.

Saimme vastauksen ensimmäiseen kysymykseemme, eli millainen liiketoimintasuunnitelma on. Lisäksi saimme selville mitä osioita liiketoimintasuunnitelma sisältää (kuva 3). Valitsimme meidän työme kannalta merkittävimmiksi osioiksi palvelut, henkilöstön, asiakkuuden sekä SWOT-analyysin. Seuraavaksi tehtäväksi muodostui selvittää mitä nämä osiot pitävät sisällään. Hyödynsimme osioiden avauksessa samoja kirjoja, kuin mitä käytimme liiketoimintasuunnitelman selvittämiseen. Viimeisenä tehtävänä oli vastata näiden osioiden sisältöön varhaiskasvatuksen näkökulmasta. Toistimme kirjallisuuskatsauksen vaiheet kolme kertaa, kun tutkimuskysymys tarkentui tarkentumistaan. Jaoimme kirjallisuuskatsauksen toteutuksen kolmeen osaan tutkimuskysymystemme perusteella.

Kuva 3. Kirjallisuuskatsauksen osat ja tutkimuskysymykset.

Viimeisessä kirjallisuuskatsauksen osassa kysymykseksi muodostui varhaiskasvatuksen näkökulma liiketoimintasuunnitelman neljään valittuun osioon. Kriteereinä oli suomalaiset asiantuntijoiden lähteet ja julkaisut vuodelta 2009–2019. Hakusanoina oli: varhaiskasvatuspalvelu*, varhaiskasvatus Joensuussa*, yksityinen varhaiskasvatus Joensuussa*, päiväkodin henkilöstö*, varhaiskasvatuksen opettaja* ja päiväkodin asiakkaat*. Kirjallisuuskatsausta ei enää tässä osiossa toteutettu katsaukselle ominaisten vaiheiden kautta, esimerkiksi emme hakeneet aineistoja systemaattisesti tai dokumentoineet tuloksia.

Viimeisessä vaiheessa raportoidaan tulokset, kun kirjallisuuskatsaus saavuttaa viimeisen muotonsa. Raportoinnissa olisi hyvä tuoda esiin tiivistelmä, tausta, tutkimuskysymykset, menetelmät, hakuprosessi, mukaan otetut ja poissuljetut tutkimukset, laadun arviointi, tulokset, pohdinta, johtopäätökset, tulosten arviointi, jatkotutkimusehdotukset sekä lähdeluettelo. (Niela-Vilén & Hamari 2016, 32.) Tarkoituksena ei ollut käyttää kirjallisuuskatsausta tutkimusmenetelmänä vaan tiedonkeruumenetelmänä. Tämän vuoksi kirjallisuuskatsausta on sovellettu eikä kaikkia vaiheita ole raportoitu katsauksen vaatimalla tavalla. Esimerkiksi hylättyjä kirjallisuuksia ei ole dokumentoitu raporttiin. Katsauksen tutkimustulosten johtopäätökset löytyvät raportin tietoperustan liiketoimintasuunnitelman ja sen osioiden määrittelystä.

7.4 Tiedonkeruu- ja osallistamisen menetelmänä teemahaastattelu

Valitsimme osallistavaksi menetelmäksi teemahaastattelun. Samalla se toimi tiedonkeruumenetelmänä. Menetelmän avulla oli tarkoitus päästä vuoropuheluun varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa, sekä saada lisää tietoa liiketoimintasuunnitelman sekä pedagogisen vuosisuunnitelman laatimiseen. Hirsjärvi ja Hurme (2006) kertovat teemahaastattelun olevan puolistrukturoitu haastattelumenetelmä, joka poikkeaa toisista tutkimushaastattelun lajeista. Siinä kohdistetaan huomio ennalta määrättyihin teemoihin. (Hirsjärvi & Hurme 2006, 47.) Teemahaastattelu keskittyy oletukseen, että kaikki yksilön kokemukset, ajatukset, uskomukset ja tunteet voidaan kartoittaa kyseisellä menetelmällä. Teemahaastattelu ei sido haastattelua ennalta määrättyyn leiriin, esimerkiksi kvalitatiiviseen tai kvantitatiiviseen. Se ei myöskään aseta haastattelukertojen määrää tai asteikkoa sille, kuinka syvästi aihetta käsitellään. (Hirsjärvi & Hurme 2006, 48.) Meillä oli jo valmiina selkeät kaksi teemaa, joiden ympärille haastattelu tulisi rakentumaan, joten teemahaastattelu oli luonnollinen valinta haastattelumuodon valintaan.

Teemahaastattelulle voidaan antaa neljä ominaispiirrettä. Ensimmäinen teemahaastattelun ominaispiirre on, että haastateltavat ovat kokeneet määrätyn tilanteen. Toiseen piirteeseen kuuluu ymmärrys siitä, että haastatteliija on tarkastellut tutkittavan ilmiön luultavasti merkittäviä osia. Hänellä on siis ennakkokäsitys ilmiön rakenteista, prosesseista ja kokonaisuudesta. (Hirsjärvi & Hurme 2006, 47.)

Kriteerinä haastateltavien valitsemiselle oli, että he ovat yksityisen päiväkodin johtajia, heillä on työkokemusta varhaiskasvatuksen opettajana sekä he ovat olleet mukana perustamassa yksityistä päiväkotia. Haastattelimme kahta päiväkodin johtajaa, joiden tiesimme täyttävän nämä kriteerit. Ensimmäinen haastateltava oli isomman päiväkotiketjun päiväkodin johtaja, joka oli päiväkodin perustamisen alkuvaiheissa tiiviisti mukana. Toinen haastateltava oli pienen yhden yksikön päiväkodin perustaja ja johtaja. Isomman yrityksen päiväkodin johtajan löysimme käymällä läpi yksityisiä päiväkoteja internetissä. Pienemmän päiväkodin johtajan päiväkodista olimme kuulleet ennalta hyvää.

Analyysin pohjalta kehitetään haastattelurunko, joka on kolmas ominaispiirre. Viimeiseen ominaispiirteeseen kuuluu haastattelun linjaus tarkasteltavien yksilöiden omakohtaisiin kokemuksiin ilmiöistä, jotka tutkija on etukäteen jäsenellyt. (Hirsjärvi & Hurme 2006, 47.) Eskolan ja Vastamäen (2015) mukaan teemahaastattelun teemat ovat etukäteen päätetty, mutta haastattelusta puuttuvat huolellisesti laaditut kysymykset ja niiden tarkka järjestys. Kaikki teema-alueet käydään haastateltavan kanssa läpi, mutta teemojen ja kysymysten laajuus ja järjestys voi vaihdella haastattelujen välillä. (Eskola & Vastamäki 2015, 29.) Menetelmä on puolistrukturoitu, sillä haastattelun näkökanta, haastattelun aihepiirit sekä teema-alueet ovat kaikille haastatteluun osallistujille samat. Menetelmään ei kuulu strukturoidulle lomakehaastattelulle tyypillinen kysymysten tarkka muoto ja järjestys. Teemahaastattelu ei kuitenkaan ole täysin vapaa niin kuin syvähaastattelu eli strukturoimaton haastattelu. (Hirsjärvi & Hurme 2006, 48.)

Teoriatiedon perusteella laadimme haastattelurungon ja jaoimme kysymykset kahden teeman alle (liite 2). Vaikka olimme luoneet kysymysrungon valmiiksi, niin pyrimme, että haastattelu olisi keskustelevalta. Esitimme haastattelussa tarkentavia kysymyksiä, sekä kysyimme lisää keskustelussa esiin nousseista aiheista. Teemahaastattelu sopi meille hyvin myös sen joustavuuden perusteella. Tiesimme, että haastattelun aikana nousisi varmasti asioita ja ilmiöitä esille, joita emme olleet aiemmin ajatelleet, joten teemahaastattelu antoi vapauden kysyä lisää. Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina.

Teemahaastattelun suunnittelussa tärkeintä on haastatteluteemojen suunnittelu. Vaikka menetelmä rakentuu teemojen varaan, on pohdittava tarkasti, mitkä kaikki tutkimukseen liittyvät ilmiöt ovat välttämättömiä käydä keskustelussa läpi. On tärkeää, muistaa joustavuuden periaate. (Hirsjärvi & Hurme 2006, 66.) Teemahaastattelun suunnitelmaa tehdessä tulee ottaa huomioon käytännön ratkaisuja, esimerkiksi haastattelun tallennusvälineet, tilat, kesto sekä ajankohta (Hirsjärvi & Hurme 2006, 73). Muuta huomioitavaa on lisäksi haastattelun sopiminen, yhteydenoton muodot, haastattelun roolit, kysymystyypit, haastattelurunko sekä arkaluontoiset asiat (Hirsjärvi & Hurme 2006, 82–83, 93, 105, 115). Teemoja haastattelussa oli kaksi. Teemat nousivat suoraan opinnäytetyömme tuotoksen teemoista. Teemoiksi valikoitui liiketoimintasuunnitelma sekä pedagoginen vuosisuunnitelma. Ennen haastatteluita perehdyimme aiheeseen kirjallisuuskatsauksen avulla.

Otimme yhteyttä haastateltaviin sähköpostilla. Sovimme hyvissä ajoin haastatteluajankohdan ja keston. Arvioimme, että haastatteluissa tulisi kestämään noin tunti. Pysyimme aikataulussa. Lähetimme haastateltaville myös etukäteen haastattelu-rungon, jotta he pystyvät varautumaan haastatteluun jo etukäteen. Haastattelun aluksi pyysimme haastateltavilta kirjallista suostumusta haastattelulle ja sovimme yhdessä haastateltavan kanssa haastattelun tallennustavasta (liite 3). Ensimmäisen haastattelun nauhoitimme ja toisen haastattelun kirjasimme paperille. Kysyimme myös saako heidän nimensä tulla työssämme julki. Molemmat haastateltavat toivoivat anonymiteettiä. Kerroimme haastateltaville, että tulemme hävittämään äänitteet ja muistiinpanot, sen jälkeen, kun olemme saaneet kirjattua haastattelut muistiinpanot. Haastattelut toteutettiin haastateltavien työhuoneissa päiväkodilla.

Eskola ja Vastamäki (2015) kehottavat haastatteluiden jälkeen siirryttävän ensimmäisenä haastatteluiden puhtaaksi kirjoittamiseen. Tähän on olemassa monia eri tapoja, riippuen siitä, millä tavalla aineiston analyysi aiotaan tehdä. Tarkka litterointi on tarpeellista vain harvoin, usein haastattelun voi kirjoittaa puhtaaksi sellaisenaan. (Eskola & Vastamäki 2015, 42.) Vilkka (2015, 46) muistuttaa, että ilman asianomaisen lupaa tutkimukseen osallistuvien ihmisten nimiä ei saa mainita tekstissä. Purimme haastattelut seuraavina päivinä. Kirjoitimme puhtaaksi

äänitteen, sekä muistiinpanoihin kirjaamamme huomiot. Ensimmäisen haastattelun pohjalta tekstiä tuli viisi sivua ja toisesta haastattelusta kaksi ja puoli sivua. Näiden pohjalta kokosimme merkittävimmät osat yhteen ja teimme vastauksista tiivistelmät. Häivytimme raportistamme kaikki viittaukset, jotka voisivat paljastaa haastateltavan henkilöllisyyden tai päiväkodin. Kun tiivistelmät olivat valmiit, lähetimme ne haastateltaville luettavaksi ja tarkastettavaksi. Lähetimme heille myös tuotoksen, jossa käytimme haastatteluita lähteenä. Hävitimme myös nauhoitukset ja kirjaukset siinä vaiheessa, kun niitä ei ollut enää tarpeellista säilyttää. Koska haastattelut tehtiin anonyymeina, emme tarvinneet tutkimuslupaa, vaan suostumus haastatteluun riitti. Olemme merkinneet päiväkotien johtajat lähdeviittauksiin aina kun olemme käyttäneet heidän vastauksiaan tekstimme pohjalla.

7.5 Arviointimenetelmät

Käytämme arviointimenetelmänä oppimispäiväkirjaa ja SWOT-analyysia. Lindblom-Ylänne, Levander & Wager (2003) ajattelevat, että oppimispäiväkirjaa kirjoittamalla oppiminen syntyy monen eri tutkimussuunnan tulosten synteessä. Olennaista oppimispäiväkirjan kirjoittamisessa on, että siinä korostuu prosessi-luonne ja reflektio. Oppimispäiväkirjan avulla kirjoittajan on mahdollista rakentaa tietopohjaa ja muodostaa aiheesta kokonaiskuvaa. On tärkeää kirjoittaa oppimispäiväkirjaa kokonaisuudessaan lausein, eikä vain ranskalaisin viivoin. Kirjoittamiseen ei voida antaa yleispätevää ohjeistusta, sillä se on työkalu, jonka käyttö räätälöidään tarpeen mukaan. Kuitenkin eräs paljon käytetty ohjeistus perustuu käsittelemään sitä, että mitä opin, mitä haluaisin kysyä ja mitä ajattelen. (Lindblom-Ylänne ym. 2003, 326–330.) Pyrimme kirjaamaan oppimispäiväkirjaan mahdollisimman tarkasti opinnäytetyöprosessin etenemisen. Näin pystymme arvioimaan sen avulla opinnäytetyön luotettavuutta ja tavoitteiden täyttymistä.

Hirsjärvi, Remes & Sajavaara (2009) ajattelevat, että tutkuspäiväkirjan tulisi olla helposti mukana kulkeva vihko, johon on helppo kirjata havaintoja, ideoita, kysymyksiä, epävarmuuksia ja suunnitelmien muutoksia. Muistiin kannattaa kirjata myös lähdevinkkejä. Päiväkirja voi olla vapaamuotoinen. Olennaista on, että päiväkirjaan kirjoitetaan kaikki tärkeät asiat ja ideat muistiin. Päiväkirja kertoo edistymisestä, sillä siitä nähdään mihin on päästy ja miten. Tutkuspäiväkirja

tulisi aloittaa heti työn alussa ja merkintöjä tulisi tehdä päivittäin. (Hirsjärvi ym. 2009, 45.)

Åkerberg (2017, 59, 63) toteaa SWOT-analyysin olevan hyvä työkalu arvioimaan yritystä, sen toimintaympäristöä ja organisaatiota. Tuotoksessa analysoimme SWOTin avulla liiketoimintasuunnitelman ja liikeidean kannattavuutta. Tämän lisäksi teimme myös toisen SWOT-analyysin. Sovelsimme SWOT-analyysia palvelemaan tuotoksemme arviointia. Teimme SWOT-analyysit liiketoimintasuunnitelmasta ja pedagogisesta vuosisuunnitelmasta, ja näiden avulla arvioimme tuotostamme. Listasimme ylös tuotoksemme vahvuuksia ja heikkouksia. Tästä SWOT-analyysista jätimme huomioimatta mahdollisuudet ja uhat. Uhat liittyvät tulevaisuudessa kohdattaviin ongelmiin, joten koimme, että uhkien analysoimisella emme voi arvioida tuotostamme. Tuotoksen mahdollisuuksia olemme käyneet läpi pohdinnassa, miettimällä jatko- ja kehittämisideoita.

Näiden lisäksi pyysimme teemahaastatteluiden yhteydessä päiväkodin johtajia arvioimaan valmista tuotosta. Haastatteluita varten haastateltavat täyttivät suostumuslomakkeen, jossa pyysimme myös suostumusta arviointiin. Molemmat heistä antoivat suostumuksen arviointiin. Emme kuitenkaan saaneet arvioita heiltä.

8 Kirjallisuuskatsauksen tulokset

Tuloksissa tuomme ilmi kaikki kirjoittajat, jotka autoivat määrittelemään liiketoimintasuunnitelmaa ja sen eri osioita. Monet kirjoittajista antoivat vastauksen tutkimuskysymyksiimme, mutta aineiston analyysi ja synteesi vaiheessa huomioimme vain merkittävimmät vastaukset ja karsimme epärelevantit tulokset pois. Analyysi ja synteesi vaiheesta jäljelle jääneen kirjallisuuden pohjalta laadimme liiketoimintasuunnitelman. Tässä vaiheessa huomasimme tarvitsevamme vielä lisää tietoa liiketoimintasuunnitelman hahmottamiseen. Luovuimme kriteeristä kansainväliset lähteet ja otimme mukaan katsaukseen suomalaista lähteitä, jotka autoivat kokonaiskuvan hahmottamisessa. Kirjallisuuskatsauksen tulokset esitellään alla olevassa taulukossa (Taulukko 1).

Taulukko 1. Kirjallisuuskatsauksen tulokset.

TIETOKANTA / HAKUSANA	JULKAISUN NIMI	KIRJOIT- TAJA/T	JULKAI- SUVUOSI	SISÄLTÖ
uef.finna.fi / Business plan	Entrepreneurship and small business	Paul Burns	2007	Liiketoimintasuunnitelma, Henkilöstö, Asiakkuus, SWOT-analyysi
uef.finna.fi / Business plan	How to create a successful business plan: for entrepreneurs, scientists, managers and students	Dan Galai, Lior Hillel, Daphna Wiener	2016	Liiketoimintasuunnitelma, Palvelut
uef.finna.fi / Business plan	How to Write a Business Plan: a step-by-step guide to creating a plan that gets results	Michael Griffin	2015	Liiketoimintasuunnitelma, Asiakkuus
uef.finna.fi / Liiketoimintasuunnitelma	Yritystoiminnan taitajaksi	Risto Alikoski, Marika Hakonen, Jari Viitasalo	2016	Henkilöstö, Asiakkuus, SWOT-analyysi
uef.finna.fi / Business plan	The one-hour business plan: the simple and practical way to start anything new	John McAdam	2013	Palvelut
uef.finna.fi / Yrityksen liiketoimintasuunnitelma	New Venture Creation – An innovator's guide to entrepreneurship	Marc Meyer, Frederick Crane	2014	Henkilöstö, Asiakkuus
karelia.finna.fi / Yrityksen perustaminen	Avain omaan yritykseen	Terho Puustinen	2006	Tiivistelmä
uef.finna.fi / Liiketoimintasuunnitelma	Liikeideasta liikkeelle	Leena Raatikainen	2012	Liiketoimintasuunnitelma, Asiakkuus
karelia.finna.fi / Business plan	The successful business plan: secrets & strategies	Rhonda Abrams	2010	Tiivistelmä
vaara.finna.fi / Business plan	Business plans that work: a guide for small business	Jeffrey Timmons, Andrew Zacharakis, Stephen Spinelli	2004	Liiketoimintasuunnitelma, Tiivistelmä, Henkilöstö, Asiakkuus, SWOT-analyysi
uef.finna.fi / Yrityksen liiketoimintasuunnitelma	Liiketoimintaosaaminen: menestyvän yritystoiminnan perusta	Riitta Viitala, Eila Jylhä	2013	Liiketoimintasuunnitelma, SWOT-analyysi

Kirjallisuuskatsauksen kautta tärkeimmiksi teoksiksi liiketoimintasuunnitelman kannalta muodostui Timmonsin, Zacharakisin ja Spinellin (2004) kirja *Business plans that work: a guide for small business*, sekä Galain, Hillelin ja Wienerin (2016) kirja *How to create a succesful business plan*. Myös Alikosken, Hakosen & Viitalan (2016) kirja *Yritystoiminnan taitajaksi* täydensi hyvin englannin kieliä kirjoja. Nämä kirjat määrittivät mielestämme liiketoimintasuunnitelman ja sen eri osa-alueet hyvin ja selkeästi.

Liiketoimintasuunnitelman rakentamisen aikana merkittävimmät lähteet olivat varhaiskasvatuslaki, Opetushallitus, Opetusalan Ammattijärjestö, sekä Joensuun kaupunki. Näiden avulla löysimme tietoa, josta tuli sisältö liiketoimintasuunnitelmamme osioihin. Pedagogisen vuosisuunnitelman laatimisen kannalta tärkeimmät lähteet olivat selkeästi opetushallituksen (2018) varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatuslaki (540/2018).

9 Teemahaastatteluiden tulokset

9.1 Teemana liiketoimintasuunnitelma

Ensimmäisessä haastattelussa päiväkodin johtaja kertoi, että yksityistä päiväkotia perustettaessa tulee huomioida erityisesti se, mihin kuntaan päiväkotia ollaan perustamassa. Kuntien väliset asetukset yksityisen päiväkodin perustamisesta vaihtelevat ja jokaisella kunnalla on omanlaisensa vaatimukset. Toinen tärkeä huomio on selvittää, onko tarjotulle palvelulle kysyntää. Kunnalta voi saada tärkeää tietoa esimerkiksi kasvavista asutusalueista, joissa päiväkodille voisi olla kysyntää. (Päiväkodin johtaja 1 2019.)

Haastateltavan päiväkotitoiminta tarjoaa varhaiskasvatusta sekä esiopetusta. Päiväkodin varhaiskasvatuksen sisällöt ovat samat kuin kunnallisessa päiväkodissa. Asiakkaina on monenlaisissa elämäntilanteissa olevia perheitä. Päiväkotitoiminta on auki kello 6:30-17, joten iltapäivähoitoa päiväkodilla ei ole. Asiakkaiden hoidonmäärän tarpeeseen pystytään vastaamaan aukioloaikojensa puitteissa. Päiväkodin henkilöstöön kuuluu varhaiskasvatuksen opettajia, lähihoitajia sekä lasten ja nuorten

erikoisopinnot käyneitä työntekijöitä. Jokainen työntekijä on ammatillisesti pätevä. Päiväkodilla myös työntekijä, joka huolehtii siivoamisesta ja keittiöstä. (Päiväkodin johtaja 1 2019.)

Varhaiskasvatusta päiväkodin johtaja kuvaili jatkuvasti kasvavana alana. Päiväkodin johtajan mielestä yksityiset päiväkodit jakautuvat isoihin ketjuihin ja pienempiin yhden tai kahden päiväkodin yrityksiin. Haastateltava korosti kunnan velvollisuutta järjestää varhaiskasvatusta. Yksityisen päivähoidon palvelun hinta määräytyy kunnan mukaan. Maksun päälle saattaa tulla vielä lisämaksuja. Päiväkotien tulee laskea rahan riittävyys tarkkaan. Yrityksen kannattavuus vaihtelee jatkuvasti. Kunnan kanssa yhteistyötä päiväkotiteko tekee esimerkiksi koulutuksien kautta. Kunnan kanssa pidetään myös palaveri muutaman kerran vuodessa. Kunnan kautta päiväkotiteko saa uusinta tietoa varhaiskasvatuksesta ja koulutuksista. (Päiväkodin johtaja 1 2019.)

Päiväkodin johtaja kertoi, että asiakkaat päiväkotiteko tavoittaa suoramarkkinoinnilla eli postittamalla esitteitä lähialueille. Lisäksi päiväkotiteko järjestää avoimien ovien päiviä ja markkinointitapahtumia. Markkinointia tehdään myös aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Kuitenkin haastateltava kertoi parhaan markkinointivälineen olevan puskaradio. Asiakastyytyväisyyttä päiväkotiteko ylläpitää palvelunsa laadun tarkkailulla. Päiväkodilla toteutetaan asiakaskyselyitä ja kerätään palautetta asiakkailta, jolloin avainasemassa on avoin keskusteluyhteys. Päiväkodin johtaja ei näe, että hänen päiväkotiteko kilpailee muita päiväkotitekoja vastaan, vaan päiväkodilla keskitytään tekemään oma työ hyvin. Merkittäviksi yhteistyökumppaneiksi haastateltava nimesi muun muassa ammattiliitot ja laitevalmistajat. (Päiväkodin johtaja 1 2019.)

Toinen haastateltava korosti, että päiväkotiteko perustettaessa tulee huomioida liiketoiminnan kannattavuus ja idea yrityksen taustalla. On tärkeää myös tiedostaa toimintaa säätelevät ja ohjaavat lait. Päiväkodin perustamista ajatellen olisi eduksi, jos yrittäjillä olisi jo ennalta olemassa kontakteja eli mahdollisia asiakassuhteita. Päiväkodin johtaja huomautti, että yrityksen alkuvaiheessa on varauduttava siihen, että joutuu luomaan kaiken tarvittavan alusta asti. Päiväkodin perustamisen aloituksessa on lisäksi mukana kunta ja aluehallintovirasto, joilta saadaan asiaan

kuuluvat luvat yksityisen päiväkodin perustamiseen. Haastateltavan päiväkotit tarjoaa varhaiskasvatusta palvelua 1–6-vuotiaille lapsille kokopäiväisesti sekä osapäiväisesti. Päiväkotit joustaa mukana, kun asiakkaiden hoidontarve vaihtelee. Päiväkodin henkilökuntaan kuuluu tällä hetkellä varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä siivooja. (Päiväkodin johtaja 2 2019.)

Päiväkodin johtaja kuvaili päiväkotia voittoon tavoittelemattomaksi, pieneksi, yhden ryhmän päiväkodiksi. Päiväkodin johtaja kertoi, että yrityksen suurimmat kulut ovat henkilöstökulut. Yhteistyöhön kunnan kanssa kuuluvat viralliset tarkastuskäynnit, kuntalisien neuvottelut ja varhaiskasvatusalan koulutukset. Yhteistyötä toteutetaan lisäksi kunnan neuvolan ja kunnan muiden tukipalveluiden kanssa. Uusia asiakkaita päiväkotit saa entisten ja nykyisten asiakkaiden kautta. Päiväkodin johtaja korosti, että kun työ hoidetaan hyvin niin tyytyväiset asiakkaat mainostavat eteenpäin. Asiakastyytyväisyyttä päiväkotit pitää yllä panostamalla asiakassuhteisiin, kuten kuuntelemalla huoltajia aktiivisesti. Toiminta halutaan pitää avoimena ja laadukkaana. Päiväkotit panostaa uuden asiakkaan kanssa luottamussuhteen luomiseen. Päiväkodin johtaja ei koe kilpailevansa muiden alueen yksityisten päiväkotien kanssa vaan pyrkii tekemään yhteistyötä heidän kanssaan. Päiväkodin kilpailuvaltioksi johtaja määritteli osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan. Päiväkotit on ulkoistanut muutamia palveluita helpottaakseen omaa toimintaansa, esimerkiksi tilipalvelut, ruokapalvelut ja pihanhoito. (Päiväkodin johtaja 2 2019.)

9.2 Teemana pedagoginen vuosisuunnitelma

Pedagogista vuosisuunnitelmaa ensimmäinen haastateltava kuvaili taaksepäin peilaavana ja eteenpäin ennakoivana suunnitelmana siitä, mihin pedagogiikkaa halutaan päiväkodilla viedä. Suunnitelma sisältää eri varhaiskasvatussuunnitelman perusteista nousevat pedagogiset osa-alueet. Suunnitelmaan on myös kirjattu asiat mitä päiväkodilla halutaan viedä eteenpäin sekä millä keinoilla. Päiväkodin johtajan mielestä kyse on siis käytännön suunnitelmasta, ei teoriakokoelmasta. Haastateltavan päiväkodin suunnitelmat sisältävät varhaiskasvatussuun-

nitelman perusteista nousevia aihealueita sekä yrityksen omia arvoja. On tärkeää, että jokainen suunnitelmaa noudattava pääsee myös vaikuttamaan sen laadintaan.

Haastateltavan päiväkodilla on valmis vuosisuunnitelmapohja, jossa jokainen osa-alue on huomioitu. Näin suunnitelmassa tulee tarkasteltua kaikki tärkeät asiat. Suunnitelma on väline, joka ohjaa kiinnittämään huomiota tiettyihin painospisteisiin varhaiskasvatuksen suunnittelussa. Suunnitelma on myös tärkeä väline luomaan yhteistä keskustelua eri toimintatavoista ja menetelmistä henkilöstön kesken. Suunnitelman laatiminen on myös osa laaduntarkkailua. Päiväkodin johtaja kertoi, että edellistä kautta arvioidaan syksyisin samalla kun uutta pedagogista vuosisuunnitelmaa laaditaan. Vuoden alussa arvioidaan kulunutta syksyä ja sitä onko asetetut tavoitteet saavutettu. Vuosisuunnitelma kehittyy varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä yrityksen painoalueiden mukaan. (Päiväkodin johtaja 1 2019.)

Toinen haastateltava kertoi, että pedagogista vuosisuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja perusteissa esitettävät laaja-alaisen osaamisen osa-alueet sekä oppimisen alueet. Vuosisuunnitelma etenee aika järjestyksessä toimintakauden aloituksesta (elokuu) toimintakauden lopetukseen (kesäkuu). Päiväkodin johtaja sanoi pedagogisen vuosisuunnitelman sisältävän laajempia kokonaisuuksia, joita tarkennetaan konkretian tasolle viikkosuunnittelussa. Päiväkodin pedagogisessa vuosisuunnitelmassa on esillä esimerkiksi vanhempainillat, juhlapyhät, vuodenajat, askartelut, ryhmäytyminen sekä asiakastyytyväisyyskyselyt. Päiväkodin johtajan mukaan toiminnan suunnittelua tulee tehdä yhdessä päiväkodin henkilökunnan sekä lasten kanssa. Päiväkodin johtaja mainitsi, että vuosisuunnitelma auttaa hahmottamaan asiat, jotka tulisi toimintavuoden aikana käydä läpi. (Päiväkodin johtaja 2 2019.)

Haastateltavan mukaan pedagoginen vuosisuunnitelma muokkautuu arjessa aikuisten ja lasten innostuksen ja motivaation mukaan sekä huoltajien toiveista. Päiväkodilla pedagoginen vuosisuunnitelma toimii hyvin toimintaa ohjaavana puolisena lankana. Pedagogista vuosisuunnitelmaa arvioidaan viikoittain lomakkei-

den avulla. Arvioitavia asioita on muun muassa lasten ja aikuisten vuorovaikutustaitojen tukeminen, leikki ja sen kehittäminen sekä pedagoginen dokumentointi. Päiväkodin johtaja tähdentää lopuksi, että tärkeintä pedagogista vuosisuunnitelmaa tehdessä on arjen kuvailu, toiminnan havainnointi sekä lasten osallisuus. Hän vielä lisää, että varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on tärkein työkalu, joka auttaa tekemään pedagogista vuosisuunnittelua, jossa korostuu oppiminen, kasvu ja kehitys. (Päiväkodin johtaja 2 2019.)

10 Tuotoksen esittely ja tarkastelu

Tiivistelmässä esitellään yrityksemme liiketoimintasuunnitelma ja tuodaan ytimekkäästi esille yrityksemme pääkohdat. Tiivistelmässä kuvaamme lyhyesti jokaisen liiketoimintasuunnitelman osa-alueen pääajatukset. (Puustinen 2006, 62; Abrams 2010, 53–54.) Kuten Timmons ym. (2004, 51) ehdottavat, laadimme tiivistelmän viimeisenä sen jälkeen, kun meille oli muodostunut selkeä kuva kaikista liiketoimintasuunnitelmassa huomioitavista osa-alueista. Perustettava yritys on yksityinen päiväkotitoiminta, joka tarjoaa varhaiskasvatusta 0–6-vuotiaille lapsille. Yritys on tarkoitus perustaa Joensuun kunnan alueelle. Toiminnassa korostuu yrityksen perusarvot laadukkuus, avoimuus, tasa-arvo ja turvallisuus. Yrityksen tavoitteena on tarjota asiakkailleen pieni kodinomainen päiväkotitoiminta, jossa lapsella on hyvä olla. Yrityksen tarkoituksena on luoda taloudellisesti kannattava päiväkotitoiminta, jolla on tyytyväiset asiakkaat.

Tiivistelmän jälkeen siirrytään palvelun kuvaukseen. Palveluissa kuvataan tarjoamaamme varhaiskasvatusta. McAdamin (2013, 27) mukaisesti perustelemme myös syitä miksi meidän palveluamme tulisi ostaa ja miksi juuri meidän palvelumme tulisi valita. Lisäksi kuvaamme päiväkodin arvot ja päiväkodin päivärutiinit (Galai ym. 2016, 187). Kronqvist (2017, 10–12) sanoo laadukkaasta varhaiskasvatuksesta vaikuttavan positiivisesti nuoruusikään ehkäisemällä lasten ja nuorten impulsiivista käyttäytymistä, joten korostamme palveluissamme laadukasta varhaiskasvatusta. Palvelun tavoitteena on hyvinvoiva lapsi, joka kasvaa ja

kehittyä ja oppii. Päiväkotimme toimintaperiaatteet rakentuvat päiväkotimme arvojen, sääntöjen ja varhaiskasvatuksen lain ympärille. Päiväkodin toiminnan perustana on varhaiskasvatuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet.

Seuraavaksi liiketoimintasuunnitelmassa esitellään päiväkodin henkilöstö. Henkilöstöosuudessa esitellään päiväkodin perustajäsenet, päiväkodinjohtajan sekä varhaiskasvatuksen opettajan vastuualueet (Meyer & Crane 2014, 301). Lisäksi käsitellään perustajäsenten taustatiedot ja vaadittavaa rekrytointia (Meyer & Crane 2014, 301; Timmons ym. 2004, 103). Päiväkodin henkilöstön kelpoisuusvaatimukset esitellään varhaiskasvatuslain mukaisesti. Lopuksi kuvataan päiväkodin tiimin vastuunjako, tiimin ulkopuolisia jäseniä sekä millaisia taitoja, arvoja ja asenteita henkilöstöltä vaaditaan (Meyer & Crane 2014, 301; Timmons ym. 2004, 106–107; Alikoski ym. 2016, 105). Yrityksen henkilöstö koostuu aloitusvaiheessa yrityksen perustajäsenistä, jotka toimivat päiväkodin johtajina sekä päiväkodin varhaiskasvatuksen opettajina. Lisäksi yritykselle palkataan varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Päiväkodin henkilökunnan tulee täyttää lain vaatimat kelpoisuusedellytykset sekä vastata oman ammattinimikkeensä mukaisista vastuualueista.

Tämän jälkeen liiketoimintasuunnitelmassa käsitellään asiakkuutta. Alikosken ym:n (2016, 31) mukaisesti asiakkuusosiossa kerromme tulevan yrityksen asiakasryhmästä kuvailemalla asiakkaiden palvelun tarvetta sekä elämäntilannetta. Griffin (2015, 60) ja Timmons ym. (2004, 61, 63) korostavat että osiossa tulee ilmaista, kuinka vastataan asiakkaiden palvelutarpeeseen ja mikä asiakkaille on merkittävää. Alikosken ym:n (2016, 31, 76) ja Griffinin (2015, 59) painotusten mukaisesti havainnollistamme myös asiakkaiden tavoittamista sekä asiakastytyvyyden saavuttamista. Asiakkaitamme tulee olemaan lapset huoltajineen. Asiakkaiden motiivina päivähoidolle on lapsen saama varhaiskasvatus, sosiaaliset suhteet ja vanhempien mahdollisuus työssä käynnille. Asiakkaamme tulevat erilaisista taustoista ja taloudellisista tilanteista.

Asiakkuuden jälkeen siirrytään SWOT-analyysiin, jolla on arvioitu yritystä. SWOT-analyysi on laadittu Alikosken ym:n (2016) ja Timmonsin ym:n (2004) oh-

jeiden mukaan. SWOT-analyysissä selvitetään perustettavan päiväkodin vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia, sekä uhkia. Vahvuuksissa olemme huomioineet erityisesti tarjoamamme palvelun, asiakassuhteet, henkilöstön ammattitaidon ja koulutuksen. SWOT-analyysi auttaa meitä näkemään myös yrityksemme kehittämistarpeet, eli heikkoudet, joita pyrimme korjaamaan. Yrityksemme heikkouksia olemme tarkastelleet palvelun hintatason, kannattavuuden, markkinoinnin sekä liiketoiminnan osaamisen kannalta. Mahdollisuuksiamme pyrimme kehittämään ja laajentamaan. Mahdollisuuksia olemme tarkastelleet markkinoiden ja verkostoitumisen näkökulmasta. Yrityksen merkittävin mahdollisuus on tyytyväiset asiakkaat, jotka tuovat lisää uusia asiakkaita.

Yritystä varjostavat potentiaaliset uhat ja riskit ovat viimeinen osa analyysia. Tässä osiossa olemme erityisesti huomioineet kysynnän vähenemisen ja siihen vaikuttavat tekijät. (Alikoski ym. 2016, 41–42; Timmons ym. 2004, 11–12.) Yrityksen uhkina nähdään Tilastokeskuksen (2019) esiin tuoma syntyvyyden laskeminen ja varhaiskasvatusalan muutokset. Vuonna 2030 voimaan tulevan uudistuksen mukaan päiväkodin johtajalta vaaditaan kasvatustieteen maisterin tutkinto (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 31 §). Tämä tarkoittaisi yritykselle sitä, että päiväkodin perustajat eivät voisi tulevaisuudessa toimia päiväkodin johtajina ilman lisäkoulutusta. Uhkana nähdään lisäksi esiopetuksen muuttuminen kaksivuotiseksi, josta opetushallitus on tehnyt alustavan selvityksen (Holappa, Costiander, Haanpää, Kola-Torvinen & Packalen 2019, 5). Päiväkotimme ei tarjoa esiopetusta, mikä tarkoittaisi, että asiakaskuntamme ikähaarukka pienisi vuodella.

Kovalaisen ja Österberg-Högstedtin (2008) tutkimuksesta saimme vinkkejä SWOT-analyysin tekemiseen. Tutkimuksen mukaan yrittäjät saivat voimavaroja sekä tukea ja neuvoja yrittäjäksi ryhtymiseen muun muassa perheeltään ja yrittäjyykskursseilta. Tutkimuksen tulokset osoittivat sosiaalisten verkostojen olevan tärkeitä yrittäjäksi ryhtymisessä. Nämä tekijät huomioitiin arvioidessamme omaa yritystä. (Kovalainen & Österberg-Högstedt 2008, 68.) Tutkimuksen mukaisesti kuulumme siihen 75 %, jotka ovat käynnistäneet toiminnan luomalla täyden uuden yrityksen ja siihen 20 %, jotka ovat perustaneet yrityksen yhtiökumppanin kanssa. (Kovalainen & Österberg-Högstedt 2008, 67–69.)

Keskimaan ja Kähärin (2011) tekemästä toiminnallisesta opinnäytetyöstä saimme esimerkin siitä, millaisia piirteitä yksityisen päiväkodin liiketoimintasuunnitelma voi sisältää. Kuten Keskimaan ja Kähärin (2011) liiketoimintasuunnitelmassa, käsittelemme mekin toiminta-ajatusta ja liikeideaa. Lisäksi muita yhteisiä tekijöitä ovat henkilöstön kuvaus, palveluiden kuvaus, markkinoinnin pohtiminen, yrityksen riskien arviointi sekä SWOT-analyysin laadinta. Keskimaa ja Kähäri keskittyvät opinnäytetyössään lisäksi kuvailemaan tiloja, rahoitusta, taloutta, päiväkodin laadunhallintaa ja hinnoittelua, nämä osiot jätimme kuitenkin omasta tuotoksestamme pois. (Keskimaa & Kähäri 2011, 41–47, 63–64.)

Pedagoginen vuosisuunnitelma on liiketoimintasuunnitelman viimeinen osio. Pedagoginen vuosisuunnitelma rakentui kirjallisuuskatsauksen ja haastatteluiden tulosten pohjalta. Päiväkodin johtaja 2:sen (2019) päiväkodin pedagoginen vuosisuunnitelma alkaa toimintakauden aloituksesta elokuussa ja päättyy kesäkuussa tapahtuvaan toimintakauden lopetukseen. Sama idea on myös meidän vuosisuunnitelmassamme. Lähtökohtana suunnittelemalemme toimii varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti jokainen toimintakuukausi sisältää monipuolisesti erilaisia pedagogisia elementtejä huomioiden laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuden ja oppimisen alueet (Opetushallitus 2018, 23–25, 40). Pedagogisen vuosisuunnitelman tavoitteet ja tehtävät ovat määräytyneet varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan. Päiväkodilla tapahtuvaan konkreettisempaan suunnitteluun tulisi vaikuttamaan lasten mielipiteet sekä toiveet. Pedagoginen vuosisuunnitelmamme tulisi siis vielä muokkautumaan viedessämme sen päiväkotimme toteuttavaksi.

Opetushallitus (2018, 37) ja Päiväkodin johtaja 2 (2019) kehottavat huomioimaan pedagogisessa vuosisuunnitelmassa toimintakauden ajan oppimisen alueet, lasten osallistamisen, luonnon, juhlapäivät sekä lasten varhaiskasvatussuunnitelmat. Lisäksi toiminnassamme korostuu pienryhmien, tiimipalaverien, pedagogisen dokumentoinnin ja arvioinnin tärkeys (Päiväkodinjohtaja 2 2019). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti, koemme tärkeäksi osaksi pedagogiikkaamme myös huoltajien kanssa tehtävän kasvatusyhteistyön (Opetushallitus 2018, 34). Huomioimme myös Joensuun kaupungin (2019d) kunta kohtaiset

painotukset, eli positiivisen pedagogiikan ja MiniVersion, pedagogisessa vuosisuunnitelmassa. Toimintakalenterin jälkeen avaamme pedagogisessa vuosisuunnitelmassa vielä laaja-alaista osaamista ja kuinka se tulee näkymään päiväkodin arjessa. Laaja-alainen osaaminen toimii päiväkotimme toiminnan taustana ja tärkeänä toimintaperiaatteena. (Opetushallitus 2018, 23–25.)

Tuotos on laadittu perustuen tämän hetken tietoon. Etenkin pedagoginen vuosisuunnitelma on aikaan sidottu, sillä varhaiskasvatuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet uudistuvat ajan saatossa. Tuotoksen aihe on ajankohtainen, sillä tilastokeskuksen (2018) mukaan yksityisten palveluntuottajien osuus varhaiskasvatuksessa on ollut jatkuvassa kasvussa. Yksityisen varhaiskasvatuksen käytöllä on myös lievästi myönteinen vaikutus varhaiskasvatuksen kustannuksiin (Tilastokeskus 2018).

11 Tuotoksen arviointi

11.1 Arviointi SWOT-analyysillä

Liiketoimintasuunnitelman vahvuuksina näemme, että siinä on perehdytty perusteellisesti varhaiskasvatuspalveluun, päiväkodin asiakkaisiin ja henkilöstöön. Tuotoksen yhtenä osiona olleen SWOT-analyysin kautta on avattu myös yrityksen vahvuuksia ja heikkouksia. SWOT-analyysissä on perehdytty myös yrityksen uhkiin ja kuinka niihin voidaan vaikuttaa. Tuotoksessa on mielestämme selvitetty oleelliset tiedot alustavaa liiketoimintasuunnitelmaa varten. Näiden tietojen oikeellisuus on varmistettu käyttämällä asianmukaisia lähteitä. Liiketoimintasuunnitelma on laaja ja kattava, ja se vastaa moniin kysymyksiin päiväkodin toiminnasta ja perustamisesta. Suunnitelma osoittaa, että siinä on perehdytty varhaiskasvatuksen ajankohtaisiin aiheisiin. Osoitamme siis seuraavamme varhaiskasvatuksen kenttää ja tiedämme mitä muutoksia alalla on tulossa. Kaikissa liiketoimintasuunnitelman osioissa on otettu huomioon ammatillisuus, varhaiskasvatus ja päiväkodin arki. Myös pedagogisuus näkyy jokaisessa osiossa, esimerkiksi palveluissa on huomioitu pedagogisen toimintamme perusta ja kuinka tuomme sitä esille. Henkilöstössä on taas huomioitu osaava työryhmä ja vastuiden jako ja

asiakkuudessa selvitetään mitä asiakas odottaa palvelulta ja kuinka vastaamme siihen.

Pedagogisen vuosisuunnitelman vahvuuksina näemme, että se on laadittu varhaiskasvatussuunnitelman perusteet huomioiden. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteista saimme suunnitelmalle tavoitteet. Olemme huomioineet suunnitelmassa laaja-alaisen osaamisen tehtävät sekä oppimisen alueiden tavoitteet. Pedagogisesta vuosisuunnitelmasta löytyy konkreettisia esimerkkejä varhaiskasvatuksen tehtävien ja tavoitteiden saavuttamiseen. Pedagoginen vuosisuunnitelma on monipuolinen ja siinä huomioidaan luonnon hyödynnettävyys sekä suomalaisen kulttuurin juhlapäivät. Laadinnassa olemme pyrkineet huomioimaan, että pedagoginen vuosisuunnitelma, vastaa lapsen oikeuteen laadukkaaseen kasvatukseen, opetukseen ja hoitoon (Ahonen 2017, 8). Suunnitelmassa olemme huomioineet lisäksi paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman, joka on yksi lähtökohdista pedagogisen toiminnan suunnittelulle (Opetushallitus 2018, 37). Suunnitelmassa on huomioitu lisäksi toimintakauden aloitus perehtymällä lasten kanssa päiväkodin sääntöihin ja leikkimällä paljon ryhmäytymisleikkejä. Pedagoginen vuosisuunnitelma sisältää paljon konkreettisia esimerkkejä toteutukseen, joita on poimittu varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Pedagogisessa vuosisuunnitelmassa on huomioitu lisäksi kansainväliset ja valtakunnalliset tapahtumat ja teemat, kuten Earth Hour, liikenneturvallisuusviikko sekä mediataitoviikko.

Liiketoimintasuunnitelman heikkouksina näemme, että siitä voi puuttua syvällisempi käytännön näkemys ja ymmärrys, sillä työkokemusta meillä on kuitenkin vielä vähän. Näyttäytyisikö esimerkiksi asiakkuus meille eri tavalla, jos olisimme työskennelleet päiväkodissa jo muutaman vuoden ja tehneet enemmän huoltajien kanssa yhteistyötä? Työkokemuksen puutteen vuoksi liiketoimintasuunnitelmasta varmasti on myös jäänyt uupumaan asioita, joita pidempään päiväkodissa työskennellyt henkilö olisi nähnyt tärkeänä. Toisaalta liiketoimintasuunnitelma on melko pitkä ja on varmasti asioita, joita sieltä olisi voinut jättää pois. Tässä näemme heikkoutena, ettemme saaneet liiketoimintasuunnitelman kokoamisen aikana tai sen valmistumisen jälkeen siitä kommentteja, joiden avulla olisimme voineet parannella tuotostamme. Heikkoutena näemme myös sen, että meillä ei ole

entuudestaan kokemusta liiketoimintasuunnitelman laatimisesta tai yrityksen perustamisesta. Tästä syystä osaaminen, jolla voisimme hahmottaa kokonaisuutta paremmin ja nähdä oleelliset osa-alueet, on heikkoa. Liiketoimintasuunnitelmassa on huomioitu ainoastaan neljä osa-aluetta, jolloin se jättää paljon oleellisia asioita huomioimatta. Tämä oli kuitenkin suunniteltu rajausta opinnäytetyöllemme.

Heikkoutena pedagogisen vuosisuunnitelman laadinnassa näemme meidän kokemattomuutemme. Pedagogisen vuosisuunnitelman laatiminen oli haastavaa myös pedagogisesta vuosisuunnitelmasta kertovan kirjallisuuden olemattomuuden vuoksi. Meillä ei ollut kokonaisvaltaista näkemystä siitä, mitä kaikkia pedagogiseen vuosisuunnitelmaan kuuluu. Lisäksi emme saaneet varhaiskasvatuksen alan ammattilaisilta arviointia laatimastamme suunnitelmasta. Pedagogisen vuosisuunnitelman laadinnassa ei myöskään osallistettu lapsia eikä päiväkodin muuta henkilökuntaa. Lisäksi oppimisympäristöjen huomiointi jäi vähäiseksi.

11.2 Arviointi oppimispäiväkirjalla

Opinnäytetyön tuotosta arvioitiin myös oppimispäiväkirjan avulla. Oppimispäiväkirjan avulla arvioimme työn luotettavuutta, prosessia ja tavoitteiden täyttymistä. Oppimispäiväkirjassamme on nähtävillä opinnäytetyön ja tuotoksen tekemisen olleen prosessi. Päiväkirjasta käy ilmi opinnäytetyön lähtökohdat, tehtävän asettelu, tavoitteet ja työn rajaaminen ja kuinka nämä ovat muokkautuneet matkan varrella. Olemme kirjanneet ylös lisäksi työnjaon, työmäärät sekä työhön käytetyn ajan. Läpi prosessin olemme merkinneet muistiin kirjoja ja internetlähteitä, joita olemme löytäneet. Päiväkirjassa on nähtävillä jo alkuvaiheessa löytämämme lähdekirjallisuudet. Oppimispäiväkirjaan olemme lisäksi laatineet luonnoksia toiminnallisen opinnäytetyömme tuotoksen eri osista. Työn prosessimaisuus luo tuotokselle luotettavuutta ja uskottavuutta. Oppimispäiväkirja osoittaa työn olleen oppimisprosessi.

Oppimispäiväkirjassa olemme pohtineet ja perustelleet menetelmällisiä valintojamme, esimerkiksi miksi valitsimme tiedonkeruumenetelmäksi kirjallisuuskatsauksen, osallistamisen menetelmäksi temahaastattelun ja prosessia ohjaa-

vaksi malliksi tiedonhankinnan prosessimallin. Siitä on myös nähtävillä kirjallisuuskatsauksen valinnat ja kirjallisuuskatsauksen tekemisen prosessi. Oppimispäiväkirja osoittaa, että olemme tehneet työtä kriittisesti reflektoiden ja kyseenalaistaen omia valintojamme, jotka kaikki ovat vaikuttaneet tuotoksen syntymiseen ja lopputulokseen.

Osallistuimme opinnäytetyöprosessin ajan lukupiireihin, joissa saimme ohjausta opettajilta. Olemme kirjanneet ohjaavien opettajien antamat kehittämisideat ja kommentit työhömmee liittyen oppimispäiväkirjaan. Ohjausten perusteella suunnittelimme työtämme eteenpäin. Oppimispäiväkirjastamme löytyy myös kaikki prosessin aikana heränneet kysymykset, joihin pyysimme neuvontaa ohjaavilta opettajilta. Päiväkirja toimi muistiinpanovälineenä, jossa on ylhäällä merkittäviä havaintoja ja huomioita työn tekemiseen liittyen. Kirjasimme siihen työmme tavoitteet työskentelypäiville ja niiden saavuttamisen.

Oppimispäiväkirjassa on nähtävillä opinnäytetyön heikkouksia. Alussa tekemämme suunnitelmat hyödynnettäviin ja tärkeisiin kirjallisuuslähteisiin liittyen, unohdettiin osittain työskentelyvaiheessa. Palaamalla päiväkirjan alkusivuille, huomaamme, että olemme jo alussa löytäneet kirjoja, joita ymmärsimme hyödyntää vasta työn teon loppuvaiheessa. Oppimispäiväkirjasta on myös nähtävillä ne kysymykset, jotka toistuivat useasti työskentelyn aikana. Osa kysymyksistä jäi kokonaan ilman vastausta. Päiväkirjastamme käy ilmi toiminnan suunnittelun puutteet. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen alan ammattilaisten arviointiin emme olleet suunnitelleet aikataulua, mikä voi olla osasyynä siihen, ettemme saaneet heiltä arviointia. Oppimispäiväkirja tuo ilmi samoja heikkouksia kuin mitä SWOT-analyysi. Esimerkiksi se sisältää pohdintaa siitä, ettei meillä ole entuudestaan kokemusta liikesuunnitelman tai pedagogisen vuosisuunnitelman laatimisesta.

12 Pohdinta

12.1 Toteutuksen ja menetelmien tarkastelu suhteessa tavoitteisiin

Tiedonhankinnan prosessimalli kuvasi meidän opinnäytetyömme prosessia. Tiedonhankinnan prosessimallissa esitetään prosessin aikana esiintyviä tunteita, jotka kuvasivat hyvin myös meidän tunteitamme. Työmme aiheen rajaaminen noudatti prosessimallin kuvausta. Alussa laaja näkökulma aiheutti epävarmuutta ja hämmennystä, kunnes aihe rajautui. Etenimme relevantista tiedosta olennaiseen tietoon. Tiedonhaun tarkentuessa koko työstä saatiin tarkempi näkemys. Saavutimme tiedonhankintaprosessin tavoitteet. Oppimisemme edistyi ja tiedonhankinta oli mielekästä. Kaikki kuusi prosessin vaihetta toteutuivat meidänkin kohdallamme.

Kirjallisuuskatsaus tiedonkeruumenetelmänä oli toimiva. Menetelmä auttoi meitä saavuttamaan tavoitteemme ja saimme vastaukset tutkimuskysymyksiimme. Menetelmän avulla saimme muodostettua kokonaiskuvan liiketoimintasuunnitelmasta, aikaisempien kirjallisuuksien pohjalta. Katsaus mahdollisti aiheen ymmärryksen kokonaisvaltaisesti. Valittuja aineistoja arvioitiin perusteellisesti, joten ajatellamme katsauksen tutkimustulosten olevan luotettavia. Kirjallisuuskatsauksen jälkeen pääsimme etenemään tuotoksen rakentamiseen, sillä tiesimme nyt mitä asioita liiketoimintasuunnitelmassa tulee käsitellä.

Alun perin halusimme etsiä kirjallisuuskatsaukseen kirjallisuutta, joka käsitelisi yksityisen päiväkodin perustamista. Teimme aiheeseen liittyviä hakuja, ja huomasimme, että aineistoa ei ole laisinkaan tai se on vähäistä. Ymmärsimme, että aiheen rajaus oli liian tarkka, joten laajensimme aiheen rajausta. Haastavuutta lisäsi tavoite käyttää uutta kirjallisuutta. Kun rajasimme julkaisuvuodet 2009–2019 jäi moni kirjallisuus käyttämättä. Muutaman kirjan kohdalla teimme poikkeuksen, sillä tarkistimme henkilöiden olevan edelleen alan asiantuntijoita ja vanhojen teoksien olevan vielä valideja. Kirjallisuuskatsaus menetelmää sovelsimme loppuvaiheessa, kun rakensimme tuotosta.

Teemahaastattelut auttoivat meitä keräämään aineistoa tuotoksen laatimiseen sekä olemaan vuorovaikutuksessa varhaiskasvatusalan ammattilaisten kanssa. Teemahaastattelut menetelmällisenä valintana oli onnistunut valinta. Teemahaastatteluista saimme liiketoimintasuunnitelman sekä pedagogisen vuosisuunnitelman laatimiseen aineistoa, jota ei vielä kirjallisuudessa ollut tullut vastaan. Koimme merkittävänä päästä vuorovaikutukseen henkilöiden kanssa, joilla on omakohtaista kokemusta liiketoimintasuunnitelman sekä pedagogisen vuosisuunnitelman laatimisesta.

Ennen haastatteluja ja tuotoksen rakentamista ajattelimme, että olisi hyvä haastatella sekä isomman ketjun päiväkodin johtajaa että pienemmän yksikön johtajaa. Näin saisimme vastauksia hiukan eri perspektiivistä. Kuitenkin jos toteuttaisimme haastattelut uudelleen, haastattelisimme ennemminkin pienten päiväkotien johtajia, sillä pienestä päiväkodista itsekin haaveilemme, esimerkiksi haastattelu päiväkotiin, jossa yrittäjinä toimii kaksi sosionomia, voisi olla antoisa. Muokkaisimme myös haastattelurunkoa, jos tekisimme haastattelut uudelleen. Kysyisimme enemmän päiväkodin johtajan tehtävistä, mikä on asiakkaalle merkittävää ja kuinka päiväkodin arvot näkyvät päiväkodin arjessa ja suunnitelmissa. Jättäisimme nyt myös osan kysymyksistä kokonaan pois.

Huomasimme, että haastattelun aihe oli osittain haastava. Osaan kysymyksistä haastateltavat eivät voineet vastata niin tarkasti kuin olisimme toivoneet, sillä he olisivat voineet paljastaa oman yrityksensä liikesalaisuuksia. Haastatteluista saatu aineisto oli kuitenkin suurimmaksi osaksi käytettävää ja merkittävää ja saimmekin siitä paljon vinkkejä tuotokseemme. Käytimme haastatteluja hyödyksi alustavan liiketoimintasuunnitelman ja pedagogisen vuosisuunnitelman laadinnassa. Erityisesti haastatteluiden merkitys korostui pedagogista vuosisuunnitelmaa tehdessä. Koimme haastatteluiden avartaneen ajatteluamme ja haastatteluiden suurin anti olikin siinä, että saimme uutta näkökulmaa aiheeseen. Päiväkodin johtajien kanssa toteuttamamme yhteistyö olisi voinut olla tiiviimpää. Meille olisi ollut merkittävää saada päiväkodin johtajilta arviointia useampaakin otteeseen, jonka mukaan olisimme voineet kehittää liiketoimintasuunnitelmaa sekä pedagogista vuosisuunnitelmaa. Ymmärrämme kuitenkin päiväkodin johtajan ajan rajallisuuden, sillä tuotoksemme on pitkä ja aihe laaja.

Tarkoituksenamme opinnäytetyölle oli luoda työväline yksityisen päiväkodin perustamista varten. Tavoitteeksi muodostui kehittää alustava liiketoimintasuunnitelma sekä esimerkki pedagogisesta vuosisuunnitelmasta. Tuotoksena opinnäytetyöstä syntyi alustava liiketoimintasuunnitelma, jota voimme käyttää työvälineenä yksityisen päiväkodin perustamisessa. Tuotoksesta löytyy myös pedagoginen vuosisuunnitelma, jota päiväkotitulee tarvitsemaan toiminnan suunnittelussa. Tehtäväksi muodostui vastata kysymyksiin, millaista varhaiskasvatuksen tarjoama palvelu on, millainen päiväkodin henkilöstö on ja keitä asiakkaat ovat. Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet saavutettiin ja tehtäviin saatiin vastaukset.

12.2 Opinnäytetyön luotettavuuden ja eettisyyden arviointi

Opinnäytetyön luotettavuus lähtee liikkeelle hyvin suunnitellusta prosessista. Vilkka ja Airaksinen (2003) suosittavat tekemään opinnäytetyöprosessille toiminta- ja aikataulusuunnitelman. Toimintasuunnitelma kertoo, mitä opinnäytetyössä tehdään, miten se tehdään ja miksi tehdään. Toimintasuunnitelma osoittaa, että tekijä kykenee johdonmukaiseen päättelyyn ideassa ja tavoitteissa. Lisäksi se on lupaus siitä mitä tekijä aikoo tehdä. (Vilka & Airaksinen 2003, 26–27.) Opinnäytetyösuunnitelmasta käy ilmi opinnäytetyömme idea, sen tarkoitus ja menetelmät, joita tulisimme käyttämään. Suunnitelma loi raamit tulevalle työskentelyllemme. Noudatimme lopullisen opinnäytetyömme teossa tätä suunnitelmaa.

Suunnitelmaan loimme myös aikataulusuunnitelman. Aikataulutus ryhdistää työskentelyä (Vilka ja Airaksinen 2003, 36). Tuomi ja Sarajärvi (2018, 165) lisäävät, että tärkeä osa tutkimuksen luotettavuutta on, että sen tekemiselle on varattu riittävästi aikaa. Keväällä loimme tavoiteaikataulun opinnäytetyöprosessille. Jouduimme muuttamaan aikataulun tavoitteita prosessin aikana, mutta opinnäytetyön valmistumisen aikataulussa olemme pysyneet. Lisäksi olemme luoneet pitkin opinnäytetyön tekoa välietappeja. Varsinaisen raportin kirjoittamisen aloitimme heinäkuussa 2019 ja haastattelut teimme elokuun aikana. Koemme aikataulumme olleen hyvä ja realistinen. Koemme myös, että opinnäytetyömme tekemiseen oli varattu riittävästi aikaa. Oppimispäiväkirjastamme käy hyvin ilmi, missä kohtaa työskentelyä olemme milloinkin olleet. Lisäksi päivämäärät,

esimerkiksi internet viittausten kanssa, sopivat yhteen oppimispäiväkirjamme kanssa.

Tutkijan on pystyttävä antamaan lukijoille luotettava selitys aineiston kokoamisesta ja analysoimisesta, eli lukijalle tulee antaa riittävästi tietoa siitä, kuinka tutkimus on toteutettu. Näin myös tutkimustuloksista tulee ymmärrettävämpiä ja selkeämpiä. Raportissa tulee olla kattava kuvaus tutkitusta ilmiöstä ja tutkimusprosessista. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 164.) Raportissa on tuotava ilmi seikat, jotka ovat olleet merkityksellisiä tuotoksen valmistamisessa. Raportista tulee löytyä työn tavoitteet, sen tarkoitus, sekä mitä tuotoksessa on tehty ja miksi näin on tehty. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 84.) Myös keinot ja tutkimusmenetelmät, joilla tarvittavat tiedot ja materiaalit on hankittu ja miksi näitä menetelmiä on käytetty, tulee tuoda esiin raportissa. Tekijän tulee näyttää lukijalle, että osaa asian, on totuudellinen, sekä on eettisesti ja moraalisesti luotettava. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 80–81.) Raportista löytyy työn tavoite ja tarkoitus. Olemme perustelleet opinnäytetyön prosessin aikana tekemiämme valintoja ja aukaisseet sitä, kuinka opinnäytetyömme on toteutettu. Tietoperusta on mielestämme tarpeeksi laaja ja antaa hyvän pohjan työllemme. Oppimispäiväkirjasta löytyy pohdintaa jokaisesta tekemästä valinnasta ja eri vaihtoehdoista.

Vilkkä ja Airaksinen (2003, 82) muistuttavat, että vaikka toiminnallinen opinnäytetyö ei sisältäisikään varsinaista tutkimusta, niin on sen raportoinnissa noudatettava tutkimusviestinnälle asetettuja vaatimuksia. Eettisten periaatteiden mukaisesti on väärin esittää toisten esittämiä ajatuksia ja ilmaisuja ominaan. Toisten ideoiden ja ajatusten kopioiminen on plagiointia. Plagiointia on myös lähdeviittausten vaillinaisuus. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 78.) Olemme raportissa ja tuotoksessa merkanneet kaikki lähdeviittaukset tekstin kohtiin, joiden lähteenä toimii joku muu tekijä ja pyrkineet tekemään sen mahdollisimman tarkasti.

12.3 Ammatillinen kasvu

Opinnäytetyön prosessin tarkoituksena oli tukea ammatillista kasvuamme varhaiskasvatuksen ammattilaisina. Opinnäytetyön aiheen tuli liittyä varhaiskasva-

tusalaan, sillä halusimme saada tutkintoomme varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden. Tavoitteeksi muodostui lisäksi kehittää valmiuksiamme sosiaalialan yrittäjänä toimimisessa. Yksi tavoitteemme oli päästä vuorovaikutukseen varhaiskasvatusalan ammattilaisten ja vaikuttajien kanssa.

Koimme opinnäytetyömme aiheen vaativana. Meillä ei ollut ennalta kokemusta liiketoimintasuunnitelman tai pedagogisen vuosisuunnitelman laatimisesta. Liiketoiminnasta tai yrittäjyydestä meiltä ei löydy kokemusta ollenkaan. Pedagogista suunnittelua olemme käyneet läpi varhaiskasvatuksen opinnoissa. Koemme sen kuitenkin melko vähäisenä kokemuksena pedagogisesta suunnittelusta.

Tärkeimmäksi tavoitteeksemme olimme asettaneet ammatillisen kasvun. Pedagogisen vuosisuunnitelman laatiminen kasvatti meitä varhaiskasvatuksen ammattilaisina toimimisessa. Pedagoginen suunnittelu tulee olemaan osa työtämme varhaiskasvatuksen opettajina. Pedagogista vuosisuunnitelmaa laatiessamme käsityksemme pedagogisesta suunnittelusta ja sen tavoitteista laajeni sekä saimme lisää valmiuksia toteuttaa pedagogista suunnittelua. Perehdyimme varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä varhaiskasvatuslakiin, joihin päiväkodin toiminta ja pedagogiikka perustuvat. Ymmärsimme pedagogiikan olevan monen tekijän summa ja näiden kokonaisuus luo laadukasta pedagogiikkaa.

Olemme käsitelleen opinnäytetyössämme myös sosiaalialan yrittäjyyttä ja liiketoimintasuunnitelman laatimista. Näiden kautta yrittäjyyden liittyvät tiedot ja taitomme ovat kehittyneet. Merkittävänä oppimiskokemuksena pidämme liiketoimintasuunnitelman laatimisen perusteiden oppimisen. Opimme ymmärtämään myös osatekijät, joita sekä liiketoimintasuunnitelman että pedagogisen vuosisuunnitelman luotettavaan ja laadukkaaseen laatimiseen vaaditaan. Alustavan liiketoimintasuunnitelman avulla pääsimme syventymään päiväkodin perustamista edeltäviin toimenpiteisiin.

Liiketoimintasuunnitelman eri osa-alueisiin perehtyminen ja niiden laatiminen syvensivät myös ymmärrystämme varhaiskasvatuksesta. Emme ole aikaisemmin joutuneet pohtimaan esimerkiksi varhaiskasvatusta palveluna niin laajasti ja perusteellisesti kuin tämän työn puitteissa. Asiakkuus –osion laatiminen laajensi

myös paljon aikaisempaa näkökulmaamme päiväkodin asiakkuudesta. Päiväkodin asiakkaan määrittäminen oli meille uutta. Emme olleet pohtineet näin tarkasti, millaisia tarpeita päiväkodin asiakkailta on, mitä he odottavat varhaiskasvatuksesta tai mitä he pitävät merkittävänä. Nyt ymmärrämme paremmin, millainen kokonaisuus varhaiskasvatus on ja mitkä kaikki tekijät sen laadukkuuteen vaikuttavat. Uskomme näiden asioiden ymmärtämisen olevan merkityksellistä tulevaisuudessa työelämässä ja asiakkaiden kohtaamisessa.

Haastatteluissa asiakastyytyväisyyden ja asiakassuhteiden ylläpidossa merkittäväksi tekijäksi nousi luotettavan suhteen rakentaminen asiakkaiden ja palveluntarjoajan välille. Kasvatusyhteistyö on merkittävässä osassa lapsen hyvinvoinnin rakentumisessa. Kun huoltajilla ja päiväkodin työntekijöillä on avoin ja luottamuksellinen suhde, voi lapsen saama varhaiskasvatuskin olla hänelle kohdistettua ja laadukasta. Koemme, että meillä on sosionomeina hyvät kompetenssit huoltajien kanssa käytävään yhteistyöhön.

Työn aikana olemme oppineet toiminnallisen opinnäytetyön tekemisestä. Jos lähitisimme uudelleen tekemään opinnäytetyötä, olisi meillä huomattavasti helpompi lähteä liikkeelle ja toteuttaa työ, sillä nyt hahmotamme toiminnallisen opinnäytetyön prosessin ja sen vaatimukset paremmin. Huomasimme melko nopeasti, että opinnäytetyö on prosessi ja sille tulee antaa aikaa. Prosessia ei voi pakottaa etenemään nopeammin kuin mitä se luonnollisesti etenee. Huomasimme, että ajan ottaminen ja itsensä etäännyttäminen toisinaan työstä, kirkasti ajattelua ja antoi ratkaisuja työssä ilmeneviin ongelmiin. Moniin kysymyksiin, joita meillä olisi ollut esitettäväksi ohjaaville opettajilla, löytyi vastaukset itsestään prosessin edetessä. Huomasimme myös, että emme voi nopeuttaa prosessiin osallistuneiden muiden henkilöiden osallistumista sen kulkuun. Tämän vuoksi työn eteneminen oli välillä hitaampaa kuin olisimme toivoneet.

Opimme, että varhaiskasvatusala on hyvin määritelty valtion ja opetushallituksen toimesta. Kun toteuttaa varhaiskasvatusta näiden annettujen raamien sisällä, voi olla melko varma tekevänsä asiat oikein. Näemme tämän suomalaisen varhaiskasvatuksen vahvuutena, sillä se tasoittaa varhaiskasvatuksen laatua eri päiväkotien kesken ja ohjaa työntekijöiden toimintaa. Kun haastattelimme päiväkodin

johtajia, ymmärsimme, että jokainen toteuttaa varhaiskasvatusta parhaalla mahdollisella ymmärtämällään tavalla. Tavat ja käytännön toteutukset voivat poiketa päiväkotien välillä, mutta kaikki tähtäävät samoihin tavoitteisiin.

12.4 Opinnäytetyön hyödynnettävyys ja kehittämisideat

Koemme opinnäytetyön aiheemme olevan merkityksellinen meidän sekä varhaiskasvatuksen alan kannalta. Perehdyimme työn kautta moniin varhaiskasvatuksen alan keskeisiin aiheisiin ja jouduimme tarkastelemaan alaa uudesta näkökulmasta. Tästä on varmasti hyötyä tulevaisuudessa. Tulevaisuudessa voimme hyödyntää tuotostamme eli alustavaa liiketoimintasuunnitelmaa, jos ryhdymme suunnittelemaan ja perustamaan yksityistä päiväkotia. Pedagogista vuosisuunnitelmaa voimme hyödyntää päiväkodissa työskennellessämme. Meidän lisäksi tuotosta voivat hyödyntää muut henkilöt, jotka suunnittelevat päiväkodin perustamista tai kaipaavat vinkkejä pedagogiseen suunnitteluun ja vuosisuunnitelman laatimiseen. Aiheena yksityisen päiväkodin perustaminen voi olla merkityksellinen myös kunnan päivähoidon tarpeeseen vastaamisessa. Yksityisen päiväkodin on nopeampaa vastata esimerkiksi jollakin tietyllä asuinalueella nopeasti kasvaavaan palveluntarpeeseen kuin kunnallisen päiväkodin.

Pedagogista vuosisuunnitelmaa voisi kehittää suunnittelemalla, miten oppimisen alueet käydään läpi kuukausittain. Suunnittelu voitaisiin viedä myös enemmän konkretian tasolle esimerkiksi suunnittelemalla päiväkodin arjen toimintaviikot. Pedagogista vuosisuunnitelmaa varten voitaisiin myös kerätä lasten ja huoltajien ideoita sekä arvioida vuosisuunnitelmaa yhdessä heidän kanssaan. Suunnittelussa tulisi huomioida lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet, lasten omat kokemukset, paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä lasten omat varhaiskasvatussuunnitelmat.

Alustavaa liiketoimintasuunnitelmaa voi hyödyntää kaikki päiväkotiyrittäjyydestä kiinnostuneet. Alustava liiketoimintasuunnitelma on laadittu, niin että se huomioi Joensuun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, mutta liiketoimintasuunnitelmaa ja pedagogista vuosisuunnitelmaa on helppo muokata niin, että

se palvelisi myös toiseen kuntaan perustettavaa päiväkotia. Valikoimme liiketoimintasuunnitelmaan vain tietyt osiot, joten lopulliseksi liiketoimintasuunnitelmaksi, jolla etsitään esimerkiksi rahoittajia, työmme ei sellaisenaan kelpaisi. Alustavan liiketoimintasuunnitelman voisi jalostaa kokonaiseksi liiketoimintasuunnitelmaksi, jossa on huomioitu kaikki merkittävät osiot yrityksen perustamisessa.

Lähteet

- Abrams, R. 2010. The successful business plan: secrets & strategies. Palo Alto: Planning shop 2010.
- Ahonen, L. 2017. Vasun käyttöopas. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Alikoski, R., Hakonen, M. & Viitasalo, J. 2016. Yritystoiminnan taitajaksi. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Aluehallintovirasto. 2019a. Tiedotteet 2019. <https://www.avi.fi/web/avi/-/varhaiskasvatuksen-valvonta-aluehallintoviraston-valviran-ja-kuntien-yhteistyota> 7.8.2019.
- Aluehallintovirasto. 2019b. Varhaiskasvatus. <https://www.avi.fi/web/avi/varhaiskasvatus> 17.10.2019.
- Burns, P. 2007. Entrepreneurship and small business. London: Palgrave.
- Elintarvikelaki 23/2006.
- Eskola, J. & Vastamäki, J. 2015. Teemahaastattelu: opit ja opetukset. Teoksessa Valli, R. & Aaltola J. (toim.). Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä; PS-kustannus. 27–44.
- Galai, D., Hillel, L. & Wiener, D. 2016. How to create a successful business plan. Business plan for entrepreneurs, scientists, managers and students. Singapore: World Scientific.
- Griffin, M. 2015. How to write a business plan: a step-by-step guide to creating a plan that gets results. New York: America Management Association.
- Hakala, J. 2004. Opinnäyteopas ammattikorkeakouluille. Helsinki: Gaudeamus. Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 40/2018.
- Heikka, J., Hujala, E. & Turja, L. 2009. Arvioinnista opiksi: Havainnointi, arviointi ja suunnittelu varhaispedagogiikassa. Vantaa: Printel.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2006. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino Kustannus.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Holappa, A-S., Costiander, K., Haanpää, S., Kola-Torvinen, P. & Packalen, P. 2019. Kaksivuotinen esiopetus. Opetushallitus. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kaksivuotinen_esiopetus.pdf 6.9.2019.
- Hujala, E., Puroila, A., Parrila, S. & Nivala, V. 2007. Päivähoidosta varhaiskasvatukseen. Hyvinkää: Edufin.
- Joensuun kaupunki. 2019a. Yksityiset päiväkodit. <https://www.joensuu.fi/yksityiset-paivakodit> 14.10.2019.
- Joensuun kaupunki. 2019b. Varhaiskasvatuksen palveluseteli. <http://webdynasty.jns.fi/djulkaisu/kokous/20181556-5-1.PDF> 15.10.2019.
- Joensuun kaupunki. 2019c. Asiakasmaksut. <https://www.joensuu.fi/asiakasmaksut> 14.10.2019.
- Joensuun kaupunki. 2019d. Varhaiskasvatus. <https://www.joensuu.fi/varhaiskasvatus> 4.10.2019.
- Keskimaa, E. & Kähäri, V. 2011. Haaveena päiväkotiyrittäjyys - case Päiväkoti Ihme ja Kumma. Turun ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/3590/Keskimaa_Eveliina_Kahari_Veera.pdf?sequence=1&isAllowed=y 20.3.2019.

- Kovalainen, A., Österberg-Högstedt, J. 2008. Sopimisen mekanismit sosiaali- ja terveystalveissa. https://www.researchgate.net/profile/Anne_Kovalainen/publication/237319345_Sopimisen_mekanismmit_sosiaali- ja_terveystalveissa/links/5406134d0cf23d9765a7ea4d/Sopimisen-mekanismmit-sosiaali-ja-terveystalveissa.pdf 21.3.2019.
- Kronqvist, E. 2017. Varhaispedagogiikan kehityopsykologinen perusta. Teoksessa Hujala, E & Turja, L. (toim.) Varhaiskasvatuksen käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus, 10–28.
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002.
- Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996.
- Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 272/2005.
- Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016.
- Lastensuojelulaki 417/2017.
- Lastentarhanopettajaliitto. 2017. Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri muuttuu. Nyt on pedagogiikan aika. Helsinki; Lastentarhanopettajaliitto.
- Lindblom, S., Levander, L. & Wager, M. 2003. Oppimispäiväkirjat ja –portfoliot. Teoksessa Lindblom-Yläne, S. & Nevgi, A. (toim.). Yliopisto- ja korkeakouluopettajan käsikirja. Helsinki: WSOY, 326–354.
- McAdam, J. 2013. The one-hour business plan: the simple and practical way to start anything new. Hoboken: Wiley 2013.
- Meyer, M. & Crane, F. 2014. New Venture Creation - An innovator's guide to entrepreneurship. Thousand Oaks: SAGE publications.
- Niela-Vilén, H & Hamari, L. 2016. Kirjallisuuskatsauksen vaiheet. Teoksessa Stolt, M., Axelin, A., & Suhonen, R. (toim.). Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turun yliopisto, 23–34.
- OAJ. 2019a. Varhaiskasvatuksen opettajia koskevat työaikamääräykset. https://www.oaj.fi/globalassets/julkaisut/2019/vaka-tyoaika-esite_1_2019.pdf 6.9.2019.
- OAJ. 2019b. Opettajana varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. <https://www.oaj.fi/arjessa/mita-opettajan-tyo-on/opettajana-varhaiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa/> 9.9.2019.
- Opetushallitus. 2018. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf 20.7.2019.
- Opetushallitus. 2019. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma –mallilomake ja ohjeistus. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/lapsen-varhaiskasvatussuunnitelma-mallilomake-ja-ohjeistus> 14.10.2019.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2019a. Varhaiskasvatusta koskeva lainsäädäntö. <https://minedu.fi/varhaiskasvatustalve> 22.3.2019.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2019b. Varhaiskasvatuspalvelut. <https://minedu.fi/varhaiskasvatuspalvelut> 14.10.2019.
- Puustinen, T. 2006. Avain omaan yritykseen. Helsinki: Avain.
- Päiväkodin johtaja 1. 2019. Päiväkodin johtaja. Yksityinen päiväkotii. Teema-haastattelu. 22.8.2019.
- Päiväkodin johtaja 2. 2019. Päiväkodin johtaja. Yksityinen päiväkotii. Teema-haastattelu. 27.8.2019.
- Raatikainen, L. 2012. Liikeideasta liikkeelle. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Reunamo, J. 2007. Tasapainoinen varhaiskasvatus. Helsinki: WSOY.

- Ruokavirasto. 2019. Pakkaamattoman helposti pilaantuvan elintarvikkeen käsittely. <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/elintarvikealan-yhteiset-vaatimukset/elintarvikehygienia/pakkaamattoman-helposti-pilaantuvan-elintarvikkeen-kasittely/> 12.9.2019.
- Salminen, S. 2017. Kasvattaja lasten kehityksen ja oppimisen tukena. Teoksessa Koivula, M., Siippainen, A. & Eerola-Pennanen, P. (toim.) Valloittava varhaiskasvatus: oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Tampere: Vastapaino Oy, 163–176.
- Salminen, J. & Poikonen, P. 2017. Opetussuunnitelma pedagogisena työvälineenä. Teoksessa Koivula, M., Siippainen, A. & Eerola-Pennanen, P. (toim.) Valloittava varhaiskasvatus: oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Tampere: Vastapaino Oy, 56–74.
- Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille, ja TKI-henkilöstölle. Turun ammattikorkeakoulu. <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf>. 17.9.2019.
- Talentia. 2019. Varhaiskasvatuslain kelpoisuuksia ja henkilöstörakennetta koskevat säännökset sosionomien osalta. <https://www.talentia.fi/talentia/talentian-tavoitteet/talentia-vaikuttaa-varhaiskasvatuksessa/varhaiskasvatuslain-kelpoisuuksia-ja-henkilostorakennetta-koskevat-saannokset-sosionomien-osalta/> 24.10.2019.
- Tarkoma, E. & Vuorijärvi, A. 2010. Ammattisuomen käsikirja. Helsinki: WSOY-pro Oy.
- Timmons, J., Zacharakis, A. & Spinelli, S. 2004. Business plans that work: a guide for small business. New York: McGraw-Hill cop.
- Tilastokeskus. 2018. Yksityinen varhaiskasvatus yleistyy vauhdilla. <https://www.tilastokeskus.fi/tietotrendit/artikkelit/2018/yksityinen-varhaiskasvatus-yleistyy-vauhdilla/#maincontent> 7.10.2019.
- Tilastokeskus. 2019. Syntyvyyden jyrkkä aleneminen jatkui. https://www.stat.fi/til/synt/2018/synt_2018_2019-04-26_tie_001_fi.html 20.9.2019.
- Tuomi, J & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Turja, L. 2017. Oppimisen ja kehityksen haasteet. Teoksessa Koivula, M., Siippainen, A. & Eerola-Pennanen, P. (toim.) Valloittava varhaiskasvatus: oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Tampere: Vastapaino Oy, 145–162.
- Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018.
Varhaiskasvatuslaki 540/2018.
- Viitala, R. & Jylhä, E. 2013. Liiketoimintaosaaminen: menestyvän yritystoiminnan perusta. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Vilkkä, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Vilkkä, H. 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Åkerberg, P. 2017. Budjetointi 2010-luvulla. Helsinki: Alma Talent.

LIIKETOIMINTASUUNNITELMA

-sisällysluettelo-

Tiivistelmä 3

Palvelut 4-8

Henkilöstö 9-14

Asiakkuus 15-18

SWOT-analyysi 19-22

Pedagoginen vuosisuunnitelma 23-38

Lähteet

TIIVISTELMÄ

Perustettava yritys on yksityinen päiväkotitoiminta, joka tarjoaa varhaiskasvatusta 0–6-vuotiaille lapsille. Yritys perustetaan Joensuun kunnan alueelle. Yritys vastaa varhaiskasvatusta tarjoamiseen, jota kunta on velvollinen järjestämään. Toiminnassa korostuu yrityksen perusarvot *laadukkuus, avoimuus, tasa-arvo ja turvallisuus*. Yritys haluaa tarjota asiakkailleen pienen, sekä kodinomaisen päiväkodin, jossa lapsella on hyvä olla. Yrittäjillä on sosionomin ammattitutkinto ja varhaiskasvatusopettajan kelpoisuus sekä kokemusta yksityisissä päiväkodeissa työskentelystä. Tarkoituksena olisi luoda taloudellisesti kannattava päiväkotitoiminta, jolla on tyytyväiset asiakkaat.

Palvelumme tavoitteena on hyvinvoiva lapsi, joka kasvaa, kehittyy ja oppii. Päiväkotimme toimintaperiaatteet rakentuvat päiväkotimme arvojen, sääntöjen ja varhaiskasvatustalouden ympärille. Kaiken toiminnan perusta meillä on varhaiskasvatustalouden laki ja varhaiskasvatustalouden suunnitelman perusteet. Yrityksen henkilöstö koostuu aloitusvaiheessa yrityksen perustajajäsenistä, jotka toimivat päiväkodin johtajina sekä päiväkodin varhaiskasvatuksen opettajina. Lisäksi yritykselle palkataan varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Päiväkodin henkilökunnan tulee täyttää lain vaatimat kelpoisuusedellytykset sekä vastata oman ammattinimikkeensä mukaisista vastuualueista.

Asiakkaitamme tulee olemaan lapset huoltajineen. Asiakkaiden motiivina päivähoidolle on lapsen saama varhaiskasvatus, sosiaaliset suhteet ja vanhempien mahdollisuus työssä käymiselle. Asiakkaitamme tulevat erilaisista taustoista ja taloudellisista tilanteista. SWOT-analyysi tuo julki yrityksemme vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet sekä uhat. SWOT-analyysissä korostuu vahvuuksina työntekijöiden motivaatio tehdä laadukasta varhaiskasvatusta. Heikkouksina näemme yrityksen perustajajäsenten kokemattomuuden. Isoimpia mahdollisuuksia yrityksellä on menestyä pysyvien ja tyytyväisten asiakkaiden avulla. Yrityksen uhkina nähdään varhaiskasvatusalan jatkuvat muutokset, jotka voivat vaikuttaa yrityksen henkilöstöön sekä yrityksen asiakkaisiin. Pedagoginen vuosisuunnitelma toimii yrityksemme ensimmäisen vuoden toimintasuunnitelmana. Lisäksi pedagoginen vuosisuunnitelma esittää ajatuksemme päiväkodin taustalla sekä rytmittää toimintakautta.

PALVELUT

Jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 12 §). Subjekttiivinen päivähoido-oikeus takaa lapselle 20h/vko varhaiskasvatusta (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019). Kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta kunnassa tarvittavassa laajuudessa. Kunta voi ostaa varhaiskasvatuspalveluita myös yksityisiltä palveluntuottajilta. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 5 §.) Joensuussa kunnallisia päiväkotia on 31 ja yksityisiä päiväkotia on 19 (Joensuun kaupunki 2019a).

Mitä tarjoamme?

Tarjoamme varhaiskasvatuspalvelua. Palvelu rakentuu 0–6-vuotiaiden lasten päivähoidon. Tarjoamme niin kokopäivähoitoa, kuin osapäivähoitoa. Osapäivähoito tarkoittaa, että lapsi on hoidossa enintään 20h/vko. (Joensuun kaupunki 2019a). Päivähoito saa kestää lain mukaan yhtäjaksoisesti enintään kymmenen tuntia päivässä (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 9 §). Esiopetus tai iltapäivähoito eivät kuulu palveluihimme.

Päiväkoti on auki maanantaista perjantaihin kello 7.00-17.00. Heinäkuussa päiväkotia on suljettu, mutta tarvittaessa perheillä on mahdollisuus viedä lapsi hoitoon päivystävään päiväkotiin. Joensuun kaupunki vaatii yksityisiä päiväkotia järjestämään varahoidon päiväkodin ollessa suljettu (Joensuun kaupunki 2019b). Asiakkainamme tulee olemaan 0–6-vuotiaat lapset huoltajineen.

Varhaiskasvatus on palvelu, jonka tehtävänä on edistää lasten hyvinvointia ja tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä oppimista yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on myös lisätä lapsen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuuden tunnetta sekä toimia syrjäytymistä ehkäisevänä palveluna. (Opetushallitus 2018, 14.) Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa varhaiskasvatus ymmärretään kasvatuksen, opetuksen ja hoidon yhdistelmäksi, joka keskittyy pedagogiikkaan. Nämä kolme osa-aluetta takaavat lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, tasapainoisen kehityksen ja oppimisen (Ahonen 2017, 8.) Nämä opetushallituksen laatimat määritelmät ovat linjassa myös oman ajatuksemme kanssa siitä mitä varhaiskasvatus on.

Olemme sitoutuneet niin varhaiskasvatuslakiin (540/2018), varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, kuin paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan ja niiden määrittämiin varhaiskasvatuksen tavoitteisiin. Näiden pohjalta suunnittelemme päiväkotimme toimintaa. Näiden lisäksi toimintaan vaikuttaa päiväkotimme omat arvot ja toimintaperiaatteet (Päiväkodin johtaja I 2019).

Palvelumme arvopohjana on laadukas varhaiskasvatus. Tämän varmistamme suunnitelmallisella pedagogisella toiminnalla. Pedagogiset vuosisuunnitelmat tulevat olemaan näkyvillä, niin että

huoltajat pääsevät tutustumaan niihin. Teemme myös jokapäiväisen toimintamme näkyväksi huoltajille. Pyrimme huoltajien kanssa molemminpuoliseen avoimuuteen. On tärkeää, että tiedämme, jos lapsen elämässä on tilanteita, jotka voivat vaikuttaa hänen käyttökseen päiväkodissa. Laadunvarmistamiseen vaikuttaa myös pätevä henkilöstö. Henkilökunnallamme tulee olla tarvittava koulutus, sekä heidän tulee olla työhön soveltuvia ja luotettavia (Päiväkodin johtaja I 2019). Päiväkodissamme työskentelee kolme työntekijää, joilla jokaisella on joko varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen lastenhoitajan pätevyys. Pyrimme löytämään myös henkilökunnan sairaslomien ja lomien ajaksi sijaisia, joilla olisi mahdollisuus toimia sijaisena useamman kerran. Näin sijaisesta tulisi tuttu ja turvallinen myös lapsille.

Kunta on ensisijaisesti velvollinen valvomaan yksityisiä päiväkoteja (Aluehallintovirasto 2019). Joensuussa valvontaan on nimetty erilliset yksityisen varhaiskasvatuksen valvojat, jotka ovat vastuussa myös yksityisten päiväkotien hyväksynnästä (Joensuu kaupunki 2019b). Lisäksi yksityiset päiväkodit ovat velvollisia laatimaan omavalvontasuunnitelman varhaiskasvatuksen asiallisuuden varmistamiseksi ja tämä suunnitelma tulee olla avoimesti nähtävillä (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 48 §). Laki velvoittaa yksityisiä päiväkoteja tarjoamaan vähintään saman palvelutason kuin kunnallinen päiväkotitoiminta (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 5 §).

Teemme jokaiselle lapselle henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman yhteistyössä huoltajien kanssa (Opetushallitus 2018, 10). Pyrimme huoltajien kanssa avoimeen ja luottamukselliseen kasvatusyhteistyöhön. Tarvittaessa tarjoamme myös palveluohjausta, jos perheet kaipaavat tukea tai ohjausta. Lastensuojelulaki (407/2007, 25 §) velvoittaa päiväkodeissa työskentelevää henkilökuntaa tekemään tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen ja yhteistyötä lastensuojelun kanssa, jos päiväkodin henkilökunta huomaa epäkohtia.

Millaista tarjoamamme palvelu on?

Tarjoamamme varhaiskasvatus on laadukasta ja läpinäkyvää. Pyrimme siihen, että vanhemmilla olisi mahdollisimman hyvä käsitys siitä, miten lapsen päivä on päiväkodissa sujunut ja millaisia taitoja olemme harjoitelleet ja oppineet. Lapsen tuonti- ja hakutilanteet luovat hyvän tilaisuuden keskustella vanhempien kanssa ja kertoa lapsen päivästä. Lisäksi päiväkotimme eteisen seinällä tulee olemaan näkyvillä viikko-ohjelma, josta huoltajat näkevät helposti suunnitelmamme ja tavoitteemme. Tämän yhteydessä näkyvillä on oppimisen alueet ja laaja-alaisen osaamisen periaatteet, jotka ovat pohja pedagogiselle toiminnallemme. Seinällä tulee näkymään myös varhaiskasvatuksemme arvot ja pedagoginen vuosisuunnitelma.

Päiväkotimme on pieni 24 lapsen yksikkö. Jaamme lapset kolmeen pienryhmään. Pienryhmät jaetaan lasten iän mukaan. Ryhmät muodostuvat 0–2-vuotiaista, 3–4-vuotiaista ja 5–6-vuotiaista lapsista. Näissä ryhmissä tapahtuu esimerkiksi kaikki siirtymätilanteet ja osa toimintatuokioista.

Tällä voimme varmistaa päiväkodin pysyvän kodinomaisena ja rauhallisena. Lisäksi voimme myös kohdistaa paremmin lapsen kehitystasolle sopivaa toimintaa. Toimimme myös paljon koko lapsiryhmällä.

Emme ole sitoutuneet mihinkään yhteen tiettyyn pedagogiseen suuntaukseen. Pyrimme luomaan oppimisympäristön, jossa lapsi saa mahdollisimman monipuolisesti erilaisia ärsykeitä. Lelut, pelit ja välineet tulevat olemaan helposti lasten saatavilla. Osallistamme myös lapsia oppimisympäristön rakentamiseen. Käytämme päiväkodin toiminnassa apuna paljon luonnon elementtejä ja lähialueiden metsiä.

Yhtä varhaiskasvatuksen opettajaa tai varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa kohden ryhmässä saa olla enintään 8 kokopäivähoidossa olevaa yli 3-vuotiasta lasta. Alle 3-vuotiaita kokopäivähoidossa olevia lapsia saa olla enintään 4 yhtä vastuullista aikuista kohden. Yhdessä ryhmässä saa olla maksimissaan kolmea kasvattajaa vastaava määrä lapsia. (Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018, 1 §.) Käytännössä siis, jos ryhmässä on alle 3-vuotiaita lapsia, niin lapsipaikkoja on vähemmän kuin 24.

Joensuun kaupungin painotusten mukaan päiväkotimme toteuttaa toiminnassaan positiivista pedagogiikkaa, jossa tarkoituksena on vahvistaa lasten itsetuntemusta ja luonteenvahvuuksia. Sovellamme toimintaamme myös MiniVersoa, jota hyödynnetään lasten välisissä riitatilanteissa. Pienenä yksikkönä pystymme puuttumaan riita- ja kiusaamistilanteisiin tehokkaasti.

Päiväkotipäivämme rakentuu perusasioiden ympärille. Tarjoamme lapsille päivän aikana aamupalan, kehittävää toimintaa, jossa on huomioitu oppimisen alueet ja pedagoginen suunnittelu, ulkoilua, lounaan, lepo hetken, välipalan, sekä tietenkin paljon leikkiä ja naurua. Päiväkodin päivärytmin näet alempana.

Päiväkotimme järjestää säännöllisesti vanhempainiltoja, joissa pureudumme ajankohtaisiin aiheisiin niin varhaiskasvatuksen piirissä kuin päiväkodin arjessa. Toivomme myös huoltajien osallistuvan varhaiskasvatuksen suunnitteluun tuomalla esille omia ideoita ja toiveita. Osallistamme myös lapsia toiminnan suunnitteluun. Vaikka suunnittelemmekin työntekijöiden kesken paljon päiväkodin toimintaa, niin jätämme suunnitelmiimme aina sen verran tilaa, että lasten ideat ja toiveet pääsevät kuulluiksi ja toteutetuiksi. Ideoimme yhdessä lasten kanssa eri toimintatuokioita, teemapäiviä ja esimerkiksi joulukalenteria.

Hoitopaikkaa hakiessa huoltajat ottavat yhteyttä suoraan päiväkotiiimme (Joensuun kaupunki 2019b). Päiväkotiiimme saa tulla tutustumaan ennen palvelusopimuksen kirjoittamista ja ennen kuin lapsi aloittaa päivähoidon. Tavoitteenamme olisi, että lapsella olisi mahdollisimman helppoa tulla mukaan päiväkotiin ja lapsiryhmään. Huomioimme uuden lapsen ryhmään tulon päiväkodin arjessamme muun muassa tutustumis- ja ryhmäytymisleikeillä, sekä avaamalla lapselle päiväkodin arjen toimintaa.

Seuraamme aktiivisesti varhaiskasvatuksen kenttää. Näin olemme perillä ajankohtaisista pedagogisista ajatuksista ja suuntauksista sekä lakimuutoksista. Pyrimme ottamaan nämä muutokset huomioon soveltuvissa määrin varhaiskasvatuksessamme. Lakimuutoksiin tulemme reagoimaan määrättyjen aikataulujen puitteissa.

Päiväkodin päivärytmi:

Klo 7.00 Päiväkoti aukeaa

Klo 8.00-8.30 Aamupala

Klo 9.00 Toimintatuokio

Klo 10.00 Ulkoilu

Klo 11.00 Lounas

Klo 12.00 Lepohetki

Klo 14.00 Välipala

Klo 15.00 Ulkoilu

Klo 17.00 Päiväkoti menee kiinni

Päiväkoti aukeaa kello 7.00 joka aamu maanantaista perjantaihin. Kahdeksan aikoihin tarjoamme lapsille aamupalan. Toimintatuokio alkaa yhdeksän aikoihin. Toimintatuokion päätyttyä lapset lähtevät vessan kautta pukemaan säänmukaiset ulkoiluvaatteet. Ulkoilemassa olemme sään salliessa lounaaseen asti, joka tarjoillaan noin kello 11. Ulkoilemme joka aamupäivä, ainoastaan sään ollessa erityisen huono keksimme toimintaa sisälle ulkoilun sijaan. Lounaan jälkeen alamme jo rauhoittumaan ja siirrymme vessan kautta lepohuoneeseen. Lepo huoneessa lapsille luetaan satuja. Pienen lepäämisen jälkeen hereillä olevat lapset saavat lähteä leikkimään. Välipalaan mennessä loputkin lapset herätetään. Iltapäivällä kahden aikaan tarjoamme välipalan, jonka jälkeen on aikaa vapaaseen leikkiin. Kolmen aikaan jatkamme leikkejä ulkona sään salliessa. Aikataulumme on joustava, joten jos lapset innostuvat esimerkiksi toimintatuokiolla tai iltapäivän leikeissä, niin ulos voimme lähteä hieman myöhemminkin.

Miksi palveluamme ostetaan ja miksi asiakkaan tulisi valita meidän palvelumme?

Luotamme työskentelyssämme siihen, että kun teemme asiat niin hyvin kuin voimme ja olemme valmiita kehittämään toimintaamme, niin myös asiakkaat ovat tyytyväisiä. Tyytyväiset asiakkaat taas ovat tärkeä markkinointiväylä, jonka kautta voimme saada uusia asiakkaita.

Tuottamamme varhaiskasvatus on laadukasta ja ajanmukaista. Päiväkotimme on pieni yhden talon yksikkö. Tämä luo puitteet päiväkodille olla kodinomainen ja lämmin. Pyrimme myös pitämään päiväkodilla yllä hyvää ilmapiiriä, jonne uusienkin asiakkaisen on mukava tulla. Sosionomeina meillä on hyvät kompetenssit kohdata asiakkaita ja luoda luotettava ilmapiiri. Haluamme myös olla luotamuksen arvoisia ja tehdä työmme hyvin. Me emme yritä päiväkotina kilpailla muita päiväkoteja vastaan, vaan toiveissamme olisi tehdä esimerkiksi muiden pienten yksityisten päiväkotien kanssa yhteistyötä (Päiväkodin johtaja 1 2019; Päiväkodin johtaja 2 2019).

Päiväkotimme arvot

Arvomme ovat laadukkuus, avoimuus, tasa-arvo ja turvallisuus. Nämä neljä arvoa ovat toimintamme viitekehys. Arvomme ovat nähtävissä päiväkodin seinällä sekä päiväkodin internet-sivuilla.

Laadukkuus kuvaa meille varhaiskasvatuksen toteuttamista varhaiskasvatustilain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Laadukkuus on myös sitä, että teemme työtämme puhtaalla omallatunnolla noudattaen eettisiä periaatteita. Haluamme nähdä tuloksia työssämme sekä kehittää ja parantaa toimintaamme jatkuvasti. Pyrimme toteuttamaan varhaiskasvatusta aina sen hetkisen ajan parhaimman tiedon mukaan.

Haluamme luoda päiväkodille avoimen ilmapiirin. Avoimuus tarkoittaa meille, että toimintamme on läpinäkyvää ja luotettavaa. Lapsen päivästä kerrotaan vanhemmalle rehellisesti niin hyvät kuin huonotkin hetket. Lisäksi kerromme avoimesti päiväkodin kuulumisista ja päiväkodin arkeen liittyvistä asioista. Haluamme olla avoimia toimintamme suhteen. Avoimuus luodaan lasten ja työyhteisön välille. Toivomme myös vanhempien olevan avoimia päiväkodin suuntaan.

Meille jokainen lapsi on yhtä arvokas. On tärkeää kohdata ja kohdella jokaista lasta tasa-arvoisesti. Jokainen lapsi on yksilöllinen ja ainutlaatuinen. Haluamme kunnioittaa lasten ja perheiden erilaisuutta.

Jotta lapsi voisi kasvaa ja kehittyä, hän tarvitsee turvalliset olosuhteet. Haluamme olla päiväkotia, jossa lapsi voi keskittyä leikkimään ja oppimaan. Päiväkodin henkilökunnan vastuulla on taata lapselle turvallinen hoitopäivä. Haluamme taata lapselle niin fyysisen ja psyykkisen kuin sosiaalisenkin turvallisuuden. Havainnoimme ja arvioimme turvallisuutta, jotta turvallisuus säilyy aina läsnä päiväkodissamme.

HENKILÖSTÖ

Perustajajäsenet:

Yrityksen perustajajäsenet ovat kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa. Yrittäjät ovat valmistuneet Kareliala-ammattikorkeakoulusta joulukuussa 2019. Yrityksen perustajat toimivat päiväkodin johtajina sekä varhaiskasvatuksen opettajina.

Päiväkodin johtajan vastualueet

- Päiväkodin toiminnasta vastaava johtajan velvollisuus on taata, että yksityinen päiväkotivastaa varhaiskasvatukselle asetettuihin vaatimukseen (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 45 §).
- Päiväkodin johtajan vastuulla on päiväkodin johtaminen sekä esimiestyö (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 5).
- Päiväkodin johtajan tehtävänä on kehittää osallistavaa toimintakulttuuria aktivoimalla ihmisiä ammatilliseen keskusteluun (Opetushallitus 2018, 29).
- Päiväkodin johtajan vastuulla on pedagogiikan johtaminen. Pedagogiikan johtamista tulee tehdä tarkoituksellisesti ja systemaattisesti johtaen, arvioiden ja kehittäen. (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 9.)
- Päiväkodin johtajan vastuulla on työntekijöiden työvuorosuunnittelu (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 4). Työvuorosuunnittelussa tulee huomioida lain mukaisesti lasten tarpeet, päiväkodin työtilaresurssit, työaikalaki ja virka- ja työehtosopimus (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 7).
- Päiväkodinjohtaja sanelee päiväkodin henkilökunnan vastualueet (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 8).
- Yksityisellä sosiaalipalvelualalla työskentelevän päiväkodin johtajan työaika on viikoittain 38 tuntia 50 minuuttia (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 4).

Varhaiskasvatuksen opettajan vastualueet

- Varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin kuuluu lapsiryhmän varhaiskasvatuksen suunnittelu, toteuttaminen, arviointi ja kehittäminen (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 3).
- Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu tiimityön johtamisesta ja kehittämisestä, dokumentoinnista ja arvioinnista (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 3).
- Varhaiskasvatuksen opettajan vastuulla on lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman tekeminen ja arviointi (Opetushallitus 2018, 10).

- Varhaiskasvatuksen opettajan vastuulla on lapsen tuen tarpeen havainnointi ja tuen antaminen (Opetushallitus 2018, 54).
- Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu lapsen kasvatuksesta, opetuksesta sekä lapsiryhmän toiminnan suunnittelusta ja arvioinnista (Opetusalan ammattijärjestö 2019b).
- Varhaiskasvatuksen opettajalla on määrätty suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyöaika (SAK-aika). SAK-aikaa ei vietetä lapsiryhmän sisällä. SAK-aika kuuluu käyttäen lapsiryhmän varhaiskasvatuksen ja oppimisympäristöjen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. Lisäksi lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadinta ja huoltajien tapaamisten suunnittelu sisällytetään SAK-aikaan, kuten myös tiimityön pedagogisten työskentelymuotojen arviointi ja kehittäminen. (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 3–4.)
- Yksityisellä sosiaalipalvelualalla työskentelevän varhaiskasvatuksen opettajan työaika on viikoittain 38 tuntia 50 minuuttia (Opetusalan ammattijärjestö 2019a, 4).

Perustajajäsenten taustatiedot:

Suoritettu tutkinto: Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto

Tutkintonimike: Sosionomi (AMK).

Perustajajäsenet ovat suorittaneet ammattikorkeakoulussa varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden.

Sosionomi (amk) tutkinnossa voi suorittaa varhaiskasvatuksen tehtäviin kelpoisuuden antavat 60 opintopisteen opinnot. Opinnot suuntautuvat varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan. (Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 40/2018, 2.1.16.)

Keskeiset roolit, joihin tarvitaan rekrytointia:

Perustajajäsenten lisäksi henkilökuntaan tarvitaan varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työtehtävien lisäksi hän työskentelee muiden työntekijöiden tavoin päiväkodin keittiöllä sekä siivoustehtävissä.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa etsitään esimerkiksi tekemällä yhteistyötä kunnan työllisyyspalveluiden kanssa. Tarvittavasta työntekijästä laitetaan myös ilmoitus päiväkodin internet-sivuille. Sopivan työnhakijan ottaessa yhteyttä järjestetään työhaastattelu. Haastattelutilanteessa kiinnitetään huomiota työnhakijan vuorovaikutukseen lasten ja aikuisten kanssa. Työnhakijalta tarkastetaan koulutus- ja työtausta. Työnhakijalta vaaditaan lisäksi esitettäväksi rikosrekisteri, hygieniapassi sekä terveydentilan selvitys.

Päiväkodin henkilöstön kelpoisuusvaatimukset:

Varhaiskasvatuslaki (540/2018) määrittelee varhaiskasvatukseen tarvittavan henkilöstön ja henkilöstön kelpoisuusvaatimukset. Riittävällä ja ammattitaitoisella henkilöstöllä vastataan lapsen tuen tarpeisiin sekä varmistetaan varhaiskasvatuksen laadukkuus (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 25 §).

Lain 26 §:ssä esitetään varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuusvaatimukset:

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin on vähintään kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon sisältyy varhaiskasvatuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, joista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella, tai jota on täydennetty mainituilla opinnoilla (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 26 §).

Lain 31 §:ssä esitetään päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimukset:

Kelpoisuusvaatimuksena päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan tehtävään on kelpoisuus 26 tai 27 §:ssä tarkoitettuun varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtävään ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 31 §).

Lain 28 §:ssä esitetään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuusvaatimukset:

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävään on kasvatustieteen ja ohjausalan perustutkinto, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava soveltuva tutkinto, joihin sisältyy tai joita on täydennetty riittävän laajoilla lasten hoidon, kasvatuksen ja opetuksen tutkinnoilla (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 28 §).

Varhaiskasvatustalain seitsemännessä luvussa määrätään henkilöstön mitoitukselta, rakenteelta ja täydennyskoulutuksesta.

Lain 37 §:ssä määritellään päiväkodin henkilöstörakenne:

Päiväkodissa kasvatusta-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitettusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. (Varhaiskasvatustalaki 540/2018, 37 §.)

Lain 39 §:ssä määritellään täydennyskoulutus:

Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan on huolehdittava siitä, että varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu riittävästi ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutuksen toteutumista ja vaikuttavuutta on seurattava ja arvioitava. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä täydennyskoulutuksen sisällöstä, määrästä, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista. (Varhaiskasvatustalaki 540/2018, 39 §.)

Päiväkotimme henkilöstö osallistuu aktiivisesti uusimpiin varhaiskasvatusalan sekä EA-taitojen (ensiaputaitojen) koulutuksiin. Uusista koulutuksista saamme tietoa Joensuun kunnalta sekä olemalla itse aktiivisia.

Rikosrekisteri: Työnantaja pyytää työsuhdetta aloittavalta henkilöltä rikosrekisteriotteen, kun työn vaatima toimenkuva sisältää alaikäisen kasvatusta, opetusta, hoitoa ja huolenpitoa (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002). Lain mukaisesti pyydämme uusilta työntekijöiltä sekä muilta päiväkodissa työskenteleviltä, kuten opiskelijaharjoittelijoilta esitettäväksi rikosrekisteriotteen.

Elintarviketyöskentely: Elintarvikelaissa vaaditaan henkilöltä hygieniapassia, jos työssä käsitellään pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita elintarvikehuoneistoissa (Elintarviketalaki 23/2006, 27 §). Päiväkodin keittiöllä pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita käsittelevältä henkilöltä vaaditaan lisäksi riittävä suojavaatetus sekä terveydentilan selvitys (Ruokavi-

rasto 2019). Varhaiskasvatuksen opettajat sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja tulevat työskentelemään myös päiväkodin keittiöllä. Keittiötehtäviin kuuluu esimerkiksi aamupalan, lounaan ja välipalan valmistaminen ja tarjoilu. Kaikilta keittiössä työskenteleviltä henkilöiltä vaaditaan hygieniapassi sekä terveydentilan selvitys.

Tiimin jäsenet & Vastuunjako:

Päiväkodin henkilökunta koostuu kolmesta työntekijästä. Päiväkodissa työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa sekä yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Nämä kolme työntekijää ovat kaikissa tilanteissa päiväkodin varhaiskasvatusvelvolliset eli vastaavat päiväkodin opetuksesta, kasvatuksesta ja hoidosta. Työntekijät tekevät vuorotellen aamu-, väli- ja iltavuoroja.

Varhaiskasvatuksen opettajat yhdessä muun varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa varhaiskasvatuksessa (Opetushallitus 2018, 18). Koko varhaiskasvatuksen henkilökunnalla on vastuu lapsen tuen tarpeen havainnoinnista ja tuen antamisesta. Vastuu jakautuu luontaisesti henkilöstön koulutuksen, työnkuvan ja muiden vastuualueiden mukaan. (Opetushallitus 2018, 54.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa 2018 kerrotaan, että lapsen kehitystä ja oppimista voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla ja rakenteellisilla ratkaisuilla, esimerkiksi pienryhmätoiminnalla (Opetushallitus 2018, 58). Tämän vuoksi jokaisella työntekijällä on oma lapsista muodostettu pienryhmä. Pienryhmät helpottavat siirtymätilanteita sekä toiminnan ohjausta. Pienryhmät muodostetaan iän ja kehitystason mukaan. Kyseisellä päiväkodilla tulisi olemaan kolme pienryhmää.

Ulkopuoliset tiimin jäsenet:

Päiväkoti tulee ostamaan palvelua tilitoimistolta. Lisäksi päiväkotit tulee tekemään yhteistyötä kunnan kanssa. Kunnan kanssa tehtävään yhteistyöhön kuuluu esimerkiksi koulutukset sekä tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajan tai kunnan perhetyöntekijän konsultointi. (Päiväkodin johtaja 1 2019; Päiväkodin johtaja 2 2019.) Päiväkoti tekee yhteistyötä myös eri ammattiliittojen kanssa, esimerkiksi Lastentarhanopettajaliiton kanssa.

Päiväkoti ottaa lisäksi vastaan sosiaalialan opiskelijoita. Opiskelijat voivat tulla suorittamaan erinäisiä koulutehtäviään tai harjoitteluitaan päiväkodilla. Harjoittelijat haastatellaan ja harjoittelun ajan keston mukaan heiltä pyydetään tarvittaessa rikosrekisteriote.

Päiväkoti varautuu henkilökunnan mahdollisiin poissaoloihin laatimalla sijaislistan itselleen. Sijaisia päiväkotit pyrkii löytämään varhaiskasvatusalalla työskentelevistä tai varhaiskasvatusalaa

opiskelevista henkilöistä. Sijaintien etsintään päiväkotit voi myös tarvittaessa kysyä apua Joensuun kaupungin rekrytoinnista.

Millaisia taitoja tarvitaan:

Meille on tärkeää, että päiväkotimme henkilökunta on luonteeltaan aloituskykyinen sekä joustava. Henkilökunnan tulee olla taitava kohtamaan lapsia lämmöllä ja empaattisuudella. Henkilöstömme tulee omata vahvat sosiaaliset taidot sitoutuen tekemään huoltajien kanssa tiivistä yhteistyötä. Vaadimme, että henkilökunta suunnittelee ja toimii työssään pedagogisesti perustellusti. Koko päiväkodin henkilöstön pitää sitoutua noudattamaan työssään päiväkodin arvoja. Päiväkodin varhaiskasvatuksen opettajat sitoutuvat noudattamaan varhaiskasvatuksen opettajan ammattietiikkaa.

Varhaiskasvatuksen opettajan ammattietiikassa määritellään eettiset periaatteet, arvot ja toimintakäytänteet, joita työn tekeminen edellyttää. Varhaiskasvatuksen opettajan ammattietiikka on sovellettu opettajan ammattietiikasta. Niiden tehtävänä on ohjata varhaiskasvatuksen ammattilaisia työssään. (Opetusalan ammattijärjestö 2019c.)

Varhaiskasvatuksen opettajan eettisten periaatteiden taustalla vaikuttavat arvot ovat ihmisarvo, totuudellisuus, oikeudenmukaisuus ja vapaus (Lastentarhanopettajaliitto 2005, 4). Eettiset periaatteet korostavat vuorovaikutussuhdetta lapsen kanssa, kasvatusyhteistyötä huoltajien kanssa, ammatillista kasvua sekä pedagogista ja varhaiskasvatuksen asiantuntijuutta (Lastentarhanopettajaliitto 2005, 5–7).

ASIAKKUUS

Asiakasryhmä:

Asiakasryhmämme on 0–6-vuotiaat lapset huoltajineen. Useimmiten kyseessä on lapsi ja hänen omat vanhempansa. Huoltajana voi kuitenkin toimia myös joku muu kuin lapsen omat vanhemmat.

Millainen tarve asiakkaalla on ja kuinka vastaamme siihen?

Asiakkaidemme palvelutarve on lapsen päivähoito. Lapsen päivähoitosta päättää pääasiassa lapsen huoltajat. Motiivina asiakkuudelle usein on lapsen saama varhaiskasvatus ja mahdollisuus kehittävään toimintaan ja sosiaalisiin suhteisiin, sekä huoltajien mahdollisuus työelämään. Suunnittelemme pedagogista toimintaa lapsen kehitystason mukaan niin pienille kuin isoillekin lapsille.

Kuitenkin pienillä lapsilla hoidossa korostuu enemmän hoidon ja huolenpidon tarve ja mitä vanhemmasta lapsesta on kyse, sitä enemmän korostuu kasvatuksen ja opetuksen merkitys.

Vastaamme tähän tarpeeseen tarjoamalla niin kokopäivähoitoa kuin myös osapäivähoitoa. Hoidon maksu määräytyy lapsen hoidon määrän mukaan. Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä päiväkodin työntekijöiden ja huoltajien kanssa (Opetushallitus 2018, 10). Näin pääsemme pureutumaan juuri kyseisen lapsen hoidossa merkittäviin kohtiin ja yksilöllistämään palvelua. Päiväkodissamme lapselle tarjoutuu myös mahdollisuus pedagogisesti suunniteltuun toimintaan, jonka kautta lapsi pääsee kasvamaan, kehittymään ja oppimaan uusia taitoja. Päiväkodin kautta lapsi saa myös uusia saman ikäisiä kavereita ja pääsee kehittämään sosiaalisia taitojaan. Teemme näkyväksi myös vanhemmille päiväkodin toiminnan.

Asiakkaiden elämätilanne:

Asiakkaiden elämäntilanteet ovat monenlaisia. Heitä yhdistää kuitenkin lapsen hoidon tarve. Vastaamme tähän hoidon tarpeeseen aukioloaikojemme puitteissa. Asiakkainamme tulee olemaan erilaisista taloudellisista tilanteista tulevia perheitä. Joensuun kaupunki (2019c, 3) tarjoaa yksityisen päivähoiton valitseville perheille palvelusetelin, jolla voidaan kustantaa osa päivähoitomaksusta. Palvelusetelin suuruus on riippuvainen lapsen iästä, hoitomääristä ja perheen koosta sekä tuloista (Joensuun kaupunki 2019c, 9).

Usein asiakkaiden elämäntilanne on pikkulapsiarkea, joka voi välillä olla hyvin kuormittavaakin elämänvaihetta. Kun lapsi tulee ensimmäistä kertaa hoitoon, on tilanne uusi usein koko perheelle. Koitamme helpottaa omalta osaltamme tätä uutta elämäntilannetta niin hyvin kuin vain pystymme (Päiväkodin johtaja 2 2019). Asiakkaiden elämäntilanne saattaa muuttua nopeastikin (Päiväkodin johtaja 2 2019). Muuttuvaan palveluntarpeeseen pyrimme vastaamaan tarvittavalla nopeudella. Lapsen oikeus kokopäiväiseen hoitoon säilyy kaksi kuukautta vanhemman jäädessä työttömäksi (Varhaiskasvatustalaki 540/2018, 12 §). Nopeasti muuttuvissa elämäntilanteissa päiväkotitoimi voi toimia perheelle myös tukipalveluna (Päiväkodin johtaja 2 2019).

Monilla huoltajilla lapsen hoidon tarve määräytyy oman päivätyön mukaan. Asiakkainamme voi kuitenkin olla myös esimerkiksi työttömiä tai vanhempainvapaalla olevia huoltajia. Tällöin kyseeseen tulee subjektiivinen päivähoito-oikeus. Tämä tarkoittaa, että jokaisella lapsella on oikeus saada varhaiskasvatusta 20h / viikko. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019.) Tilanteen mukaan, lapsi voi saada oikeuden myös tätä laajempaan varhaiskasvatukseen (Varhaiskasvatustalaki 540/2018, 12 §).

Jos lapsella on yksilöllisen tuen tarvetta, arvioimme tilanteen ja tarvittaessa ohjaamme hänet kunnallisen päivähoiton piiriin. Päiväkodillamme ei ole käytössään samoja resursseja kuin kunnalla tukea yksilöllisen tuen tarpeessa olevia lapsia. Näin asetamme lapsen edun etusijalle.

Mikä on asiakkaalle merkittävää?

Huoltajille merkittävää on, että he tietävät lapsensa olevan turvassa päivähoidon ajan. Lapsen kehitys, kasvu ja uuden oppiminen on myös merkittävää huoltajille. Tärkeää on, että lapsi viihtyy päiväkodissa, hänellä on ystäviä, ruokaa ja huolenpitoa. Huoltajat arvostavat myös, että työntekijät tulevat hyvin toimeen lapsen kanssa ja välittävät lapsesta. Lapsen näkökulmasta päiväkodissa viihtyminen, leikkikavereiden saaminen ja turvallisuuden tunne nousee varmasti tärkeiksi tekijöiksi. Joillekin huoltajille ja lapsille voi olla myös merkityksellistä pieni päiväkot.

Huoltajat arvostavat avointa ja luottamuksellista suhdetta työntekijöihin. Huoltajat tekevät työntekijöiden kanssa kasvatusyhteistyötä, joten on tärkeää kertoa lapsen kannalta tärkeistä asioista puolin ja toisin. Huoltajat haluavat varmasti myös kuulla, miten lapsen päivä on hoitopäivän aikana mennyt ja millaisia asioita päiväkodissa on tehty päivän aikana.

Miten tavoitamme asiakkaat?

Päiväkodin alkuvaiheissa joudumme rakentamaan täysin alusta asiakaskuntamme. Tässä vaiheessa asiakkaiden tavoittamiseen käytämme suoramarkkinointia. Postitamme mainoksia päiväkodista päiväkodin lähialueiden asukkaille (Päiväkodin johtaja 1 2019). Viemme mainoksia myös kauppojen ilmoitustauluille. Menemme mukaan Joensuussa järjestettäviin lastentapahtumiin, joissa mainostamme päiväkotiamme sekä kerromme toiminnastamme. Näiden lisäksi päiväkodilla tulee olemaan internet-sivut, jossa kerrotaan päiväkodista laajemmin. Täällä tiedotamme myös ajankohtaisista asioista, kuten vapaista hoitopaikoista. Luomme päiväkodille sivut myös sosiaaliseen mediaan, kuten Facebookiin ja Instagramiin (Päiväkodin johtaja 1 2019). Näitä päivitämme säännöllisesti ja käytämme näitä medioita myös markkinoinnin välineenä. Facebookissa ja Instagramissa voi ostaa myös markkinointitilaa, jonka voi kohdentaa tavoittamaan tietyn kohderyhmän (Instagram Business 2019; Facebook Business 2019). Tämä on myös yksi mahdollinen markkinointitapa.

Tavoitteenamme on, että päiväkodilla olisi hyvä maine lapsiperheiden keskuudessa. Keskitymme tekemään oman työmme niin hyvin kuin mahdollista. Kun asiakkaat ovat tyytyväisiä tarjoamaamme palveluun, he varmasti suosittelevat päiväkotiamme myös muille.

Kuinka saamme asiakkaat jatkamaan asiakkuuttaan?

Asiakkaat pyrimme säilyttämään asiakkainamme toteuttamalla varhaiskasvatusta laadukkaasti. Pyrimme vastaamaan aina asiakkaan sen hetkiseen palvelutarpeeseen. Tyytyväiset asiakkaat mai-

nostavat lähipiirin perheille sekä tuovat nuoremmat sisarukset samaan päiväkotiin. Jos asiakkaamme ilmaisee halunsa vaihtaa hoitopaikkaa, pyrimme selvittämään mikä on ajanut tähän päätökseen, jotta voimme kehittää toimintaamme. Muutamme ja kehitämme toimintaamme lisäksi asiakastyytyväisyyskyselyjen mukaan, joita laadimme lasten huoltajille.

Osallistumme merkittäviin ja ajankohtaisiin varhaiskasvatusalan koulutuksiin ja seuraamme varhaiskasvatuksen kenttää, jotta varhaiskasvatuksemme olisi ajanmukaista ja toiminta kehittyisi. Meille on tärkeää, että perhe kokee meidän olevan heitä varten. Pyrimme luomaan läheiset ja luottamukselliset asiakassuhteet heti päivähoidon alussa (Päiväkodin johtaja 2 2019). Läheiset ja luottamukselliset suhteet mahdollistavat tiiviin yhteystyön. Tiivis kasvatusyhteistyö mahdollistaa lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin (Opetushallitus 2018, 34).

Kuinka asiakastyytyväisyys saavutetaan?

Keräämme asiakkailtamme asiakaspalautetta säännöllisesti, esimerkiksi järjestämällä asiakastyytyväisyyskyselyitä. Välitöntä palautetta saamme jokapäiväisissä kohtaamisissa vanhempien kanssa. Kunnioitamme ja pidämme tärkeänä asiakkaamme mielipidettä. Vanhempainilloissa ja lapsen henkilökohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa pyrimme saamaan esiin huoltajia askarruttavia asioita.

Päiväkodin henkilökunta arvioi ja kehittää toimintaa jatkuvasti. Arviointiin ja kehittämiseen osallistamme myös päiväkodin lapset ja huoltajat. Omien havaintojemme ja asiakkaiden huomioiden pohjalta kehitämme toimintaamme enemmän asiakkaiden tarpeita ja toiveita vastaaviksi. Ymmärrämme kuitenkin, että jokaisen asiakkaan kanssa ajatuksemme eivät varmastikaan tule menemään aina täysin yksiin. Näihin tilanteisiin pyrimme löytämään vastausta keskusteluiden kautta perustelemalla omaa kantaamme. Tilanteen mukaan haluamme aina kunnioittaa ensisijaisesti vanhempien omia ajatuksia heidän lapsensa kasvatuksesta.

Lapsia osallistetaan arviointiin luontevasti jokapäiväisissä tilanteissa. Esimerkiksi toiminnan jälkeen lapsilta voidaan kysyä arviointia ja mielipidettä toiminnasta. Arviointia toteutamme monipuolisesti erilaisilla menetelmillä, jotta saamme tasapuolisesti jokaisen lapsen ääneen kuuluviin.

SWOT-analyysi

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen laatu • Motiivit • Ammattitaito • Pieni päiväkot • Kodinomaisuus • Asiakaspalveluhenkisyys • Nuoruus • Idearikkaus • Yrittäjät tuntevat toisensa • Samat arvot yrittäjillä • Tarkkuus • Korkea työmoraali • Kokemus yksityisistä päiväkodeista • Lähipiirin tuki 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mahdollisesti kalliimpi kuin kunnan vastaava • Vasta valmistuneet varhaiskasvatuksen opettajat • Ei talousosaamista • Ei kokemusta yrittäjyydestä • Ei olemassa olevia kontakteja mahdollisiin asiakkaisiin • Yrittäjillä ei markkinointi kokemusta • Ei johtamiskoulutusta
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pysyvät asiakassuhteet • Tyytyväiset asiakkaat tuovat lisää asiakkaita • Toimiva talous • Päiväkodin positiivinen maine • Asiakkaat arvostavat pieniä kodinomaisia päiväkoteja • Laadukas rekrytointi 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syntyvyyden lasku • Lapsipaikat eivät täyty • Alan muutokset <ul style="list-style-type: none"> - Kaksivuotinen esiopetus - Ilmainen hoito viisivuotiaille - Kelpoisuusvaatimukset vuonna 2030 • Markkinointi ei löydä kohdeyleisöä • Yritykselle ei tule tuloja tai menot ylittävät tulot • Yksityisten päiväkotien huono maine

Vahvuudet: Yrityksemme vahvuuksina näemme erityisesti yrityksen perustajien motivaation sekä omistautumisen tehdä laadukasta varhaiskasvatusta. Olemme juuri koulutuksen saaneita, joten koemme omaavamme ajantasaisen ammattitaidon toteuttaa varhaiskasvatusta. Vahvuutena näemme myös päiväkodin pienen koon. Päiväkodissa tulisi olemaan vain yksi lapsiryhmä, kooltaan enintään 24 lasta. Tämä mahdollistaa kaikkien päiväkodin lasten tuntemisen ja kohtaamisen aidosti sekä kodinomaisen ilmapiirin tunnelman. Olemme vielä nuoria ja omaamme paljon ideoita, joilla tehdä hyvää varhaiskasvatusta. Lisäksi koemme vahvuudeksemme yrittäjien välisen ystäväyden (Keskimaa & Kähäri 2011, 64). Tunnetta toisemme ja tiedämme, että tahdomme toteuttaa varhaiskasvatusta samalta arvopohjalta. Olemme molemmat huolellisia ja tarkkoja työntekijöitä sekä omaamme korkean työmoraalin, jolla toteuttaa varhaiskasvatusta. Molemmilla yrittäjillä on kokemusta työnteosta yksityisen päiväkodin puolelta. Vahvuutena koemme, lisäksi lähipiirien tuen (Kovalainen & Österberg-Högstedt 2008, 68).

Heikkoudet: Vaikka vahvuutena näemme vastavalmistuneiden innokkuuden ja motivaation, kuuluu se myös yrityksen heikkouksiin. Vastavalmistuneina meillä on vielä vähän työkokemusta varhaiskasvatuksen opettajana toimimisesta sekä olematon kokemus päiväkodin johtajana toimimisesta. Joudumme kohtaamaan mahdolliset yrityksen ja varhaiskasvatuksen haasteet ensimmäistä kertaa ilman valmiita ratkaisuja. Yrityksen heikkoutena on lisäksi perustajien heikko yritys- ja talousosaaminen (Keskimaa & Kähäri 2011, 64). Tätä heikkoutta voisi vahvistaa suorittamalla yritysopin-
toja ja osallistamalla erilaisilla yritysvalmennuskursseille.

Yrityksemme heikkouksiin kuuluu mahdollisesti myös palveluiden hintavuus verrattuna Joensuun kaupungin tarjoamaan kunnalliseen päivähoidon. Vielä emme tiedä minkä hintaista tarjoamamme varhaiskasvatus olisi. Asiakasmaksuissa kunta auttaa asiakasta myöntämällä palvelusetelin perheelle (Joensuun kaupunki 2019c, 9). Jos tarjoamamme varhaiskasvatus on kalliimpaa kunnan päivähoidon verrattuna, saattaa perhe taloudellisista syistä valita kunnallisen päivähoidon yksityisen sijasta.

Yrityksen markkinointi voidaan nähdä heikkoutena, jos markkinoinnille ei löydy parhaita välinettä sekä toimivinta tapaa. Jos yrityksen markkinointi epäonnistuu, ei saada luotua asiakaskontakteja. Yrityksen perustajat pyrkivät korjaamaan markkinoinnin heikkoutta kasvattamalla omaa osaamistaan markkinoinnista. Yrittäjät voivat myös palkata markkinointiyrityksen auttamaan markkinoinnin käynnistämässä ja toteuttamisessa. Yrityksen sisäisiin heikkouksiin kuuluu lisäksi yrittäjien puuttuva johtamiskoulutus. Arvioimme ja kehitämme toimintaamme, jotta heikkoudet saadaan vahvuuksiksi.

Mahdollisuudet: Kun vahvuutemme on tehdä laadukasta varhaiskasvatustyötä, asiakkaamme ovat tyytyväisiä. Uskomme, että nämä tyytyväiset asiakasperheet tuovat meille lisää asiakkaita. Yritys panostaa siis tyytyväisten asiakassuhteiden luontiin, jotta yrityksen mahdollisuudet kasvavat.

Yrityksen mahdollisuutena näemme lisäksi pysyvät asiakassuhteet. Pysyviä asiakassuhteita pyrimme luomaan ja ylläpitämään kohtaamalla asiakkaat, lapset huoltajineen, kunnioituksella sekä arvostuksella. Haluamme, että asiakas kokee, että olemme heitä varten. Pyrimme heti yritystä perustettaessa panostamaan asiakassuhteisiin. Yrityksen mahdollisuutena on myös toimiva talous. Toimiva talous toteutuisi, jos yrityksen menot ja tulot kohtaisivat, eikä yritys tekisi tappiota. Pyrimme, siihen että yrityksen tulot olisivat kuitenkin hieman menoja suuremmat. Näin pääsemme kartuttamaan varoja mahdollisten talousriskien/uhkien varalle, esimerkiksi jos työntekijät joutuvat sairauslomalla, jolloin päiväkodin varoja kuluu sairauspäivärahoihin sekä sijaisen palkkaamiseen (Päiväkodin johtaja 2 2019). Laadukkaalla rekrytoinnilla voimme vahvistaa yrityksen mahdollisuuksia. Työntekijät vaikuttavat siihen, kuinka laadukkaasti työtä voidaan tehdä.

Uhat: Yrityksen uhkia pyrimme karsimaan ja eliminoimaan. Yrityksen uhkana voi olla esimerkiksi syntyvyyden laskeminen (Tilastokeskus 2019). Syntyvyyden laskiessa lapsiperheitä on koko ajan vähemmän, mikä voi näkyä asiakasmäärissä. Yritystä perustettaessa tulisikin varmistaa yhdessä kunnan kanssa, että millä alueella asiakasperheitä olisi (Päiväkodin johtaja 1 2019). Yritys kannattaa sijoittaa kasvavalle asutusalueelle, johon voidaan olettaa mahdollisten asiakasperheiden muuttavan. Syntyvyyden lasku vaikuttaa siihen, etteivät yrityksen lapsipaikat täyty. Yrityksen uhiin kuuluu lisäksi markkinoinnin epäonnistuminen (Keskimaa & Kähäri, 64). Jos markkinointi ei tavoita potentiaalisia asiakkaita, asiakkaat eivät löydä yritystä.

Varhaiskasvatuksen ala on jatkuvassa muutoksessa. Vuonna 2030 voimaan tuleva uudistus, jossa varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteet muuttuvat, tulee vaikuttamaan yritykseen tulevaisuudessa. Uuden varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodin johtajana voi toimia varhaiskasvatuksen opettaja tai varhaiskasvatuksen sosionomi, jolla on lisäksi kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 31 §). Uudistus tarkoittaa tulevalle yrityksellemme sitä, että vuonna 2030 päiväkodin perustajat eivät voi enää toimia päiväkodin johtajina. Ratkaisuna on yrityksen perustajan tai perustajien kouluttautuminen kasvatustieteen maisteriksi.

Lisäksi opetushallitus on tehnyt alustavan selvityksen kaksivuotisesta esiopetuksesta (Holappa, Costiander, Haanpää, Kola-Torvinen & Packalen 2019, 5). Päiväkotimme ei tarjoa esiopetusta, mikä tarkoittaisi sitä, että asiakaskuntamme ikähaarukka pienisi vuodella. Tällöin pystyisimme vastaamaan 0–5-vuotiaiden lasten palvelutarpeeseen. Jotta saadaan selville kaksivuotisen esiopetuksen muutos- ja kehittämistarpeet, hallitus on laatinut kuntakokeilun, jossa tarjotaan 5-vuotiaille maksetonta varhaiskasvatusta (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.) Jos yrityskuntamme päättää osallistua kokeiluun tulevaisuudessa, voi tämä vaikuttaa oman päiväkotimme asiakkaisiin. Saatamme menettää 5-vuotiaat asiakkaat kunnan puolen varhaiskasvatukseen, joka olisi ilmaista. Ellei kunta korota 5-vuotiaiden lasten palvelusetelin suuruutta, ei päiväkodin talous kestä 5-vuotiaiden lasten varhaiskasvattamista ilmaiseksi.

PEDAGOGINEN VUOSISUUNNITELMA

KESÄ

Elokuu

Uuden toimintakauden aloitus.

Tutustutaan päiväkotiin, päiväkodin sääntöihin ja toimintatapoihin.

Käydään läpi turvallisuuteen liittyviä tekijöitä.

Ryhmäytymistä ja tutustumista uuden ryhmän kanssa.

Käydään oppimisen alueet läpi.

Esimerkkejä toteutukseen:

- Toimintatuokioilla tutustumisleikkejä, sekä matalankynnyksen toimintaa.
- Laaditaan yhdessä lasten kanssa ryhmän yhteisiä sääntöjä. Nämä säännöt tehdään tauluksi seinälle, esimerkiksi kuvin.
- Päiväkodin piha-alueen rajat sekä ulkoilun säännöt käydään läpi lasten kanssa.
- Paloharjoitus lasten kanssa.

SYKSY

Syyskuu

Harjoitellaan kaveritaitoja ja ryhmässä toimimista.

Käydään oppimisen alueet läpi.

Retkiä lähiluontoon.

Kirjaston satutunti

Liikenneturvallisuusviikko

Esimerkkejä toteutukseen:

- Pohditaan yhdessä hyvän kaverin ominaisuuksia ja harjoitellaan näitä taitoja.
- Harjoitellaan kaveritaitoja erilaisilla pari- ja ryhmäleikeillä.
- Tehdään yhteinen taideteos luonnon materiaaleista.
- Metsäretkillä harjoitellaan lajintuntemusta, rentoutumista ja pelejä.
- Harjoitellaan liikenteessä toimimista ja liikennesääntöjä esimerkiksi leikkien ja pelien avulla.

Lokakuu

Aleksis Kiven päivä ja suomalaisen kirjallisuuden päivä 10.10.

Syysloma.

Käydään oppimisen alueet läpi. Painotetaan erityisesti Kielten rikas maailma –aluetta, jonka tavoitteena on tukea lapsen kielellisten taitojen sekä kielellisen identiteetin vahvistumista ja herättää uteliaisuutta kieliin, teksteihin ja kulttuureihin. (Opetushallitus 2018, 40.)

Esimerkkejä toteutukseen:

- Luetaan yhdessä suomalaisia satuja.

- Aleksis Kiven päivänä luemme lasten kanssa Mauri Kunnaksen Seitsemän koiraveljestä -kirjaa. Voimme jatkaa kirjaa lepohetkillä seuraavina päivinä.
- Sadutetaan lapsia. Näistä saduista voisi tehdä myös päiväkodin oman satukirjan.
- Harjoitellaan laulupiirtämistä ja satuhierontaa (Opetushallitus 2019).
- Pohditaan eläinkunnan syksyä, esimerkiksi turkin värin vaihtumista tai talviunta.

Marraskuu

Valmistaudutaan talven tulemiseen.

Isänpäivä marraskuun toisena sunnuntaina.

Lasten oikeuksien viikko.

Tehdään jokaiselle lapselle positiivinen CV.

Ideoidaan joulukalenteria joulukuulle yhdessä lasten kanssa.

Käydään oppimisen alueet läpi. Painotetaan erityisesti Ilmaisun monet muodot –aluetta, jonka tavoitteena on harjoittaa lapsen musiikillista, kuvallista, sanallista sekä keuhollista ilmaisua. Tutustutaan taiteenaloihin ja kulttuuriperintöön. (Opetushallitus 2018, 42.)

Esimerkkejä toteutukseen:

-Karhun talvipesän rakennus.

-Isänpäiväkorttien askartelu.

-Harjoitellaan tanssileikkejä ja musiikkileikkejä.

-Tutustutaan kulttuuriperintöön vierailemalla lasten museossa ja/tai lasten teatterissa.

-Musiikkimaalaus.

-Tehdään lasten kanssa teatteriesityksiä (Opetushallitus 2018, 44).

-Draamaleikkejä (Opetushallitus 2018, 44).

-Marraskuussa vietetään lasten oikeuksien teemaviikkoa. Joka vuosi viikolle on oma teemansa ja materiaaleja toimintaan julkaistaan marraskuun alussa. (Lapsen oikeudet 2019.)

TALVI

Joulukuu

Joulukuussa keskitytään joulun valmisteluun ja viettoon joulupuhilla, leikeillä ja askartelemalla.

Joulukalenteri.

Itsenäisyyspäivä 6.12, askartelua.

Käydään oppimisen alueet läpi.

Esimerkkejä toteutukseen:

-Juhlitaan Suomen itsenäisyyttä. Esimerkiksi pidetään juhlat, joihin olemme yhdessä leiponeet ja tehneet koristeita.

-Koristellaan päiväkotia yhdessä lasten kanssa joulutunnelmaan.

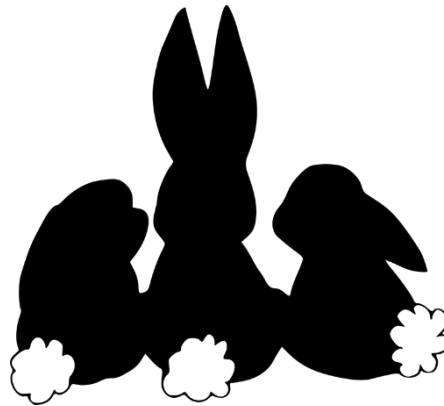
-Tonttujumppaa ja jouluisia leikkejä.

-Tonttulakkia saa pitää koko joulukuun päässä päiväkodissa.

-Luetaan joulusatuja ja katsotaan lasten jouluelokuvia.

-Piparinleivontaa.

Tammikuu

Uusi vuosi.

Loppiainen 6.1

Talvipuuhia.

Hiihtokoulu, luistelua ja pulkanlaskua.

Käydään oppimisen alueet läpi. Painotetaan Kasvan, liikun ja kehityksen aluetta, jonka tavoitteena on lasten liikkuminen, ruokakasvatus, terveys ja turvallisuus. Luodaan perusta lasten terveyttä, hyvinvointia ja fyysistä toimijuutta ylläpitävillä elämäntavoilla.

(Opetushallitus 2018, 47.)

Esimerkkejä toteutukseen:

- Hiihtokoulu, pienet ja isot omista ryhmissään.
- Temppurata.
- Luistelukoulu.
- Pulkanlasku retkiä, kuumaa mehua ja keksejä mukaan.
- Metsäretkillä etsitään eläinten jälkiä lumesta.

Helmikuu

Runebergin päivä 5.2

Saamelaisuuden päivä 6.2

112-päivä 11.2

Ystävänpäivä 14.2

Kalevalanpäivä 28.2, Suomen kulttuurin päivä

Mediataitoviikko, mediakasvatuksen teemaviikko

Talvileikkejä

Käydään oppimisen alueet läpi. Painotetaan Minä ja meidän yhteisömme -aluetta, jonka tavoitteena on tutustua lähiyhteisön monimuotoisuuteen ja pohtia siinä toimimista. Tähän kuuluu myös eettinen pohdinta ja mediakasvatus. (Opetushallitus 2018, 44-45.)

Esimerkkejä toteutukseen:

-Runebergin päivänä voidaan tutustua runoihin ja leipoa yhdessä torttuja.

-Valokuvausta.

-Lehtiin tutustumista.

-Päiväkodin uutiset.

-Ystävänpäivä askarteluja.

-Ystävyysleikkejä ja lauluja.

-Tutustutaan suomalaiseen kulttuuriin, sekä saamelaisuuteen.

KEVÄT

Maaliskuu

Kansainvälinen kierrätyspäivä 18.3.

Minna Canthin päivä 19.3, tasa-arvon päivä.

Earth Hour.

Hiihtoloma.

Käydään oppimisen alueet läpi. Painotetaan Tutkin ja toimin ympäristössäni –aluetta, jonka tavoitteena on harjoitella havainnointia, jäsentämistä ja ymmärtämistä suhteessa ympäristöön. Tähän kuuluu matemaattinen ajattelu, ympäristökasvatus, teknologiakasvatus sekä lapsen luontosuhteen vahvistaminen. (Opetushallitus 2018, 46.)

Esimerkkejä toteutukseen:

- Harjoitellaan kierrättämistä ja pohditaan mitä kaikkea voi kierrättää.
- Lukusana ja numeroleikkejä (Opetushallitus 2018, 46).
- Tutustutaan erilaisiin muotoihin ja keksitään niistä leikkejä (Opetushallitus 2018, 46).
- Tutustutaan teknologisiin laitteisiin ja mietitään lasten kanssa, miten niitä voi hyödyntää arjessa tai leikeissä.
- Metsäretkillä etsitään luonnosta lasten mielipaikkoja.
- Earth Hour voidaan huomioida esimerkiksi lukemalla satua kynttilän valossa.

Huhtikuu

Mikael Agricolan päivä 9.4, suomen kielen päivä.

Pääsiäinen, pääsiäisleikkejä ja askartelua.

Käydään oppimisen alueet läpi. Painotetaan Minä ja meidän yhteisömme -aluetta, jonka tavoitteena on tutustua lähiyhteisön monimuotoisuuteen ja pohtia siinä toimimista. Tähän kuuluu myös eettinen pohdinta ja mediakasvatus. (Opetushallitus 2018, 44-45.)

Esimerkkejä toteutukseen:

- Leikitään "onko oikein vai väärin" -leikkiä

- Pyydetään evankelisluterilaiselta kirkolta pyhäkoulun vetäjiä päiväkodille, aiheena voisi olla pääsiäisen tapahtumat
- Tutustutaan lasten katsomuksiin ja uskontoihin (Opetushallitus 2018, 45).
- Leikitään lasten isovanhemmille ominaisia lapsuusleikkejä (Opetushallitus 2018, 45).
- Metsäretkillä havainnoidaan kevään merkkejä.

Toukokuu

Vappu 1.5.

Eurooppa päivä 9.5.

J.V. Snellmanin päivä ja suomalaisuuden päivä 12.5.

Äitienpäivä toukokuun toisena sunnuntaina.

Retkiä lähiluontoon.

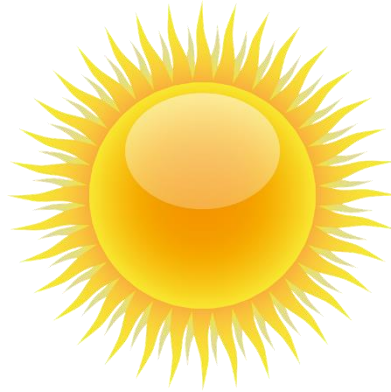
Käydään oppimisen alueet läpi.

Esimerkkejä toteutukseen:

-Juhlitaan Vappua naamiaisten merkeissä.

-Äitienpäivä lahjan ja kortin askartelu.

-Tutustutaan Euroopan maihin ja kulttuureihin, esimerkiksi mielikuvitusmatkojen kautta tai tutustumalla erilaisiin toimintatapoihin. Voimme myös maistaa eri maiden perinneruokia tai herkkuja.

KESÄ**Kesäkuu**

Juhannus.

Pihaleikkejä.

Käydään oppimisen alueet läpi.

Esimerkkejä toteutukseen

-Piknik- ja eväsretkiä lähimaastoon

-Aamupäivän toimintatuokioiden toteutus pihalle sään salliessa.

-Ruutuhyppely.

Toimintakaudessa näkyy läpi vuoden:

Toimintatuokiot: Suunniteltua toimintaa on joka päivä kello 9 eteenpäin.

Oppimisen alueet: Käymme kuukausittain läpi viittä oppimisen aluetta. Näin saamme vuoden aikana hyvän kokonaisuuden. Lisäksi otamme jokaisen oppimisen alueen erityiseen tarkkailuun yhdeksi kuukaudeksi. Oppimisen alueissa tulee esille varhaiskasvatuksen keskeiset tavoitteet ja sisällöt. Niitä voidaan käyttää sovelletusti yhdistellen. Suunnittelussa otetaan huomioon lapsiryhmän kiinnostuksen kohteet. (Opetushallitus 2018, 40.)

Osallistaminen: Osallisuuden toteutumiseksi on tärkeää, että lapsen aloitteisiin ja ideoihin suhtaudutaan myönteisesti ja kannustavasti ja lapsi saa mahdollisuuden tehdä valintoja ja osallistua päätöksentekoon. Lapsen hyvinvointiin vaikuttaa se, tuntee ko hän olevansa aktiivinen toimija omassa elämässään. (Järvinen & Mikkola 2015, 17.) Osallistamme lapsia aktiivisesti toiminnan suunnitteluun ja ideointiin. Jätämme suunnitelmimme pelivaraa, jotta myös lasten ideat ja toiveet pääsevät kuulluksi. Toiminnan suunnittelun lisäksi osallistamme lapsia mukaan arviointiin. Näin lapset pääsevät harjoittelemaan vaikuttamisen keinoja ja oman mielipiteen esittämistä.

Luonto: Tutkimme läpi vuoden luonnon monimuotoisuutta ja vuodenaikojen vaihtelua. Teema näkyy niin toimintatuokioissa kuin askarteluissa ja sisustuksessa. Teemme retkiä lähiympäristöön, jossa voimme nähdä konkreettisesti esimerkiksi syksyn tulon.

Juhlapäivät: Huomioimme kalenterissa olevat juhlapäivät ja teemapäivät niin toimintatuokioiden, askartelujen kuin leipomisen kautta. Myös lasten syntymäpäivät koemme tärkeäksi huomioida. Syntymäpäivinä laulamme syntymäpäiväsankarille onnittelulaulun, sekä syömme lounaan jälkeen tai välipalalla jotain herkkua.

Vasut: Jokaiselle lapselle tehdään henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma hänen aloittaessa päiväkodissa. Otamme näistä suunnitelmista nousevat tavoitteet huomioon tehdessämme koko ryhmää koskevia suunnitelmia. Vasut on arvioitava ja tarkistettava vähintään kerran vuodessa. (Opetushallitus 2018, 10–11.)

Tiimipalaverit: Tiimipalaverit ovat tärkeä osa pedagogista kokonaisuutta. Näissä palaverissa toteutetaan arviointia ja suunnittelua sekä käsitellään muita ajankohtaisia asioita. Tiimipalaverit pidetään joka viikon maanantai. Tiimipalaverit ovat tärkeä osa myös toimintamme kehittämistä.

Pedagoginen dokumentointi: Pedagoginen dokumentointi on uusimman vasun mukaan yksi keskeisimmistä menetelmistä toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. (Opetushallitus 2018, 37.) Dokumentoinnin avulla pystymme seuraamaan lapsien

kehitystä, mielenkiinnon kohteita ja tarpeita. Lasten henkilökohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat ovat tärkeä osa pedagogista dokumentointia. Teemme jokaiselle lapselle oman kansion, jonne tallennetaan lapsen itse tuottamaa materiaalia. Keräämme siis tärkeät havainnot talteen. (Joensuun kaupunki 2019d, 46–47.)

Arviointi: Toimintaa arvioimalla saamme havainnollistettua, kuinka toteutamme varhaiskasvatustilaa sekä varhaiskasvatussuunnitelmien perusteita. Arviointia toteutamme säännöllisesti, jotta toiminnastamme paljastuu vahvuudet ja kehittämistarpeet. (Peda.net 2019.) Arvioimme pedagogisen vuosisuunnitelman toimivuutta ja toteutusta kerran syyskauden lopulla ja kevätkauden lopulla erillisissä palavereissa.

MiniVerso: Käytämme MiniVerson toimintamallia ristiriitatilanteiden ratkaisemiseen. MiniVerso vahvistaa lapsen omaa osallisuutta ristiriitojen sovitteluun. MiniVerson ajatus on, että riidat ovat osa normaalia elämää ja niiden sovittelu on tärkeä oppimiskokemus. (Verso-ohjelma 2019.) Henkilöstömme käy MiniVerso-koulutuksen.

Positiivinen pedagogiikka: Toteutamme toiminnassamme positiivista pedagogiikkaa Joensuun seudun painotuksen mukaisesti. Positiivisen pedagogiikka pyrkii auttamaan lasta tunnistamaan omat vahvuutensa. Tähän päästään kannustamalla ja rohkaisemalla lasta, sekä tekemällä lapsen onnistumiset näkyväksi. Käytämme puheessamme myös luontevahvuus –sanastoa, joilla pyrimme tuomaan esille lapsen omia vahvuuksia. (Joensuun kaupunki 2019d, 23–24.)

Kasvatusyhteistyö: Koemme huoltajien kanssa tehtävän kasvatusyhteistyön merkittäväksi osaksi pedagogiikkaamme. Varhaiskasvatuksessa päiväkodin työntekijöiden ja huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tärkeä merkitys. Tavoitteena yhteistyölle on molemminpuolinen sitoutuneisuus lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen turvaamiseen. Kasvatusyhteistyön mahdollistaa tasa-arvoinen vuorovaikutus, luottamus ja kunnioitus toista osapuolta kohtaan. (Opetushallitus 2018, 34.)

Pienryhmät: Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa 2018 kerrotaan, että lapsen kehitystä ja oppimista voidaan tukea erilaisilla pedagogisilla ja rakenteellisilla ratkaisuilla, esimerkiksi pienryhmätoiminnalla (Opetushallitus 2018, 58).

Oppimiskäsitys: Lapsi kasvaa, kehittyy ja oppii vuorovaikutuksessa ympäristön parissa. Lapsi on aktiivinen toimija, luontaisesti tiedonhaluinen ja mieltynyt oppimaan uusia asioita. Lapsi oppii tarkkaillen ja seuraillessa ympäristöään ja matkiessa toisten toimintaa. (Opetushallitus 2018, 21–22.) Lisäksi erilaiset vuorovaikutussuhteet toimivat elämän aikana kasvun, kehityksen ja oppimisen kenttänä (Salminen 2017, 164–165).

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

Pedagoginen vuosisuunnitelma tulee noudattamaan varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden periaatteita. Pedagogisessa vuosisuunnitelmassa ilmenee päiväkotimme toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma painottaa pedagogiikkaa. Suunnitelmassa on huomioitu varhaiskasvatuksen perusteissa esiintyvät laaja-alainen osaaminen sekä oppimisen alueet.

Laaja-alaisen osaamisen sisällytämme päiväkotimme toimintakulttuuriin. Joka päivä arjen hetkissä voimme huomioida varhaiskasvatuksen opettajina laaja-alaisen osaamisen osa-alueet. Näemme, että laaja-alainen osaaminen on jokapäiväisiä arjessa tapahtuvia asioita. Varhaiskasvatuksen opettajina meillä on kuitenkin vastuu havainnoida arjen laaja-alaisen osaamisen tilanteita ja tehdä niistä kasvatuksellisia.

Laaja-alainen osaaminen on kokonaisuus, joka käsittää tiedot, taidot, arvot, asenteet ja tahdon. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määritellään viisi laaja-alaisen osaamisen osa-aluetta, joilla jokaisella on eri tehtävä. Päiväkodilla toimintakulttuuri, oppimisympäristöt, kasvatus, opetus ja hoito toteutetaan niin että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet saavutetaan. (Opetushallitus 2018, 23–24.)

1. Ajattelu ja oppiminen

Ensimmäisenä on ajattelun ja oppimisen osa-alue, joka merkitsee, taitoja, jotka kehittyvät vuorovaikutuksessa ja ovat perusta elinikäiselle oppimiselle. Tavoitteena on, että lapsi uskoo omiin kykyihinsä. (Opetushallitus 2018, 24–25.) Rohkaisemme lapsia kyseenalaistamaan erilaisia ilmiöitä sekä kannustamme heitä aktiivisuuteen ja ratkaisemaan erilaisia ongelmia, mitä vastaan voi tulla. Näitä asioita voimme harjoitella päiväkodilla mm. pitämällä nurinkurin päivän, jonka tarkoituksena on haastaa lapsia kyseenalaistamaan jo totuttuja käytäntöjä. Lisäksi osallistamme lapset yhdessä ratkaisemaan päiväkotiarjen ongelmatilanteita, esimerkiksi jos putki vuotaa keittiössä tai jokin lelu on mennyt rikki. (Opetushallitus 2018, 25.)

Lasten ajattelun ja oppimisen taitoja tuemme myös kannustamalla ja kehumalla lapsia. Esimerkiksi aamupiireillä otamme toimintaan kehumispiirin, jossa jokainen keksii vieressä istuvastaan henkilöstä jonkun kohteliaisuuden. Lisäksi toteutamme päiväkodillamme positiivista pedagogiikkaa ja pedagogista dokumentointia. Pedagoginen dokumentointi tukee lasta havainnoimaan omia vahvuuksiaan. (Opetushallitus 2018, 25.) Positiivisen pedagogiikka pyrkii auttamaan lasta tunnistamaan omat vahvuutensa. Tähän päästään kannustamalla ja rohkaisemalla lasta, sekä tekemällä lapsen onnistumiset näkyväksi. Käytämme puheessamme myös luonteenvahvuus –sanastoa, joilla pyrimme tuomaan esille lapsen omia vahvuuksia. (Joensuun kaupunki 2019d, 23–24.)

2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Lapsi tarvitsee vuorovaikutustaitoja sekä kulttuurillista osaamista pärjätäkseen moninaisessa maailmassa. Toinen laaja-alainen osaamisen osa-alue keskittyy kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun. Tähän kuuluu taito ymmärtää eri näkemyksiä sekä taito reflektoida omia asenteita. (Opetushallitus 2018, 25.) Päiväkodilla tutustumme ahkerasti muihin kulttuureihin. Tutustumme muihin kulttuureihin mielikuvitusmatkaamalla esimerkiksi eri maihin ja tuomalla kyseisen maan kulttuurille tyypillisiä piirteitä päiväkodin oppimisympäristöihin. Tutustumista eri kulttuureihin toteutamme eri aistein mm. maistelemalla, haistelemalla ja kuuntelemalla/kuulemalla. Kuuntelemme lasten toiveita ja tutustumme heitä kiinnostaviin kulttuureihin ja maihin. Rohkaisemme lapsia tutustumaan erilaisiin ihmisiin. Osoitamme puheillamme ja toiminnallamme kaikkien ihmisten olevan samanarvoisia vaikkakin erilaisia. Painotamme, että jokainen uusi ihminen on tutustumisen arvoinen. (Opetushallitus 2018, 25.)

Leikimme päiväkodilla roolileikkejä, missä lapset saavat näytellä eri maista tulevia ihmisiä. Näin lapset pääsevät harjoittelemaan vuorovaikutustaitoja, itsensä ilmaisua ja hyviä tapoja. He oppivat ymmärtämään erilaisia kulttuureita sekä omaksuvat tasa-arvoa ja yhdenmukaisuutta edustavia arvoja ja asenteita. Lisäksi harjoittelempa päiväkodilla ahkerasti kaveritaitoja. Kaveritaitojen tärkeys korostuu etenkin toimintakauden alussa, kun kaikki lapset ovat uusia toisilleen ja etsivät vielä kavereita. Syksyllä järjestämme siis kaveritaitoviikot, joita suunnittelemme yhdessä lasten ja päiväkodin muun henkilökunnan kanssa. Tämän laaja-alaisen osa-alueen tavoitteisiin kuuluu harjoitella empatiantaitoja sekä käsitellä ristiriitatilanteita rakentavasti. (Opetushallitus 2018, 25.) Näitä taitoja harjoitellaan MiniVerso toimintamallilla. MiniVersion ajatus on, että riidat ovat osa normaalia elämää ja niiden sovittelu on tärkeä oppimiskokemus. (Verso-ohjelma 2019.)

3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot on kolmas osio, jossa muun muassa tuetaan lasten myönteistä suhtautumista tulevaisuuteen. Varhaiskasvatuksen yhtenä tehtävänä on tukea hyvinvoinnin ja turvallisuuden taitoja sekä johdattaa lapset kestävämpään elämäntapaan. (Opetushallitus 2018, 25–26.) Harjoittelempa päiväkodilla lasten kanssa tunnetaitoja. Hyvät tunnetaidot auttavat vuorovaikutuksessa ja kuuluvat läheisesti kaveritaitojen kanssa yhteen. Näemme tärkeänä tekijänä aikuisten antaman esimerkin tunnetaidoista. Pyrimme siis itse ilmaisemaan, käsittelemään ja miettimään tunteitamme avoimesti lasten kanssa. Hyvät tunnetaidot tukevat lasta kaverisuhteissa. Itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja käsittelemme päiväkodilla päivittäin. Käymme yhdessä läpi esimerkiksi perus hygieniasioita, kuten miten käydään vessassa ja kuinka

pestään kädet. Turvallisuustaitoja tulee harjoiteltua erityisesti helmikuussa, kun vietämme päiväkodilla 112 päivää ja turvallisuusviikkoa. Turvallisuustaitoja painotamme lisäksi toimintakauden alussa syksyllä, kun käymme lasten kanssa läpi päiväkodin turvallisuussääntöjä. Jokaisen lapsen on hyvä tietää esimerkiksi pelastusreitit, kokoontumispaikka ja lapsen ja aikuisten vastuut hätätilanteissa. (Opetushallitus 2018, 25–26.)

Terveellinen elämäntapa kuuluu päiväkodin toiminnan arvoihin. Toteutamme terveellisiä elämäntapoja mm. liikkumalla päivittäin, syömällä monipuolisesti ja terveellisesti päiväkodilla. Ymmärrämme, että lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi koostuu psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Huomioimme päiväkodilla jokaisen osa-alueen ja pyrimme tukemaan ja vahvistamaan kaikkia kolmea. (Opetushallitus 2018, 25–26.)

Kestävän elämäntavan mukaisia valintoja pohdimme yhdessä lasten kanssa. Mietimme mm. kierrätyksen, matkailun, ostamisen ja ruokavalion merkityksiä ja valintoja kestävän kehityksen kannalta. Päiväkotimme kierrättää jätteet ja jätehuoltoon osallistamme myös lapset. Pohdimme maapallon tulevaisuutta yhdessä kuitenkin korostaen myönteistä asennetta ja että jokainen yksilö, lapsi ja aikuinen, voi tehdä kestävän elämäntavan mukaisia valintoja. Turvallisuustaitoja ja liikennesääntöjä harjoittelempa peleillä ja leikeillä liikunta- ja ulkoiluhetkissä. Jumppaamme ja leikimme pihaleikkejä liikenne-merkkien avulla. (Opetushallitus 2018, 25–26.)

4. Monilukutaito sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Neljäs laaja-alaisen osaamisen aihe on monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen. Varhaiskasvatuksen tarkoitus on vahvistaa monilukutaitoa sekä tieto- ja viestintäteknologista osaamista. Näillä taidoilla edistetään lasten kasvatuksellista ja koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on lisäksi vahvistaa lasten kehittyviä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä kannustaa aktiivisuuteen. (Opetushallitus 2018, 26.)

Päiväkodille hankitaan opetus- ja kasvatuskäyttöön tieto- ja viestintäteknologia laitteita, joita käytämme yhdessä lasten kanssa. Pidämme tärkeänä sitä, että lapsi hallitsee teknologisten laitteiden käytön sekä ymmärtää ja osaa tulkita niistä saatavaa informaatiota. Lasten kanssa olisi tärkeää käsitellä lisäksi asioiden todenperäisyyttä ja turvallisuustaitoja mediaan liittyen. Näitä taitoja harjoittelempa erityisesti mediataitoviihköllä, joka pidetään helmikuussa. Harjoittelempa lisäksi kuvien tulkittamista mieltimällä esimerkiksi kuvan kätkemää tarinaa. Tutustumme lasten kanssa elokuvaan, uutisiin ja peleihin. Harjoittelempa myös lasten kanssa tuottamaan ja tekemään elokuvia, uutisia sekä pelejä. (Opetushallitus 2018, 26.)

5. Osallistuminen ja vaikuttaminen

Viimeinen laaja-alaisen osaamisen osa-alue osallistuminen ja vaikuttaminen tukee lapsen taitoja osallistua yhteisön toimintaan sekä vahvistaa lapsen luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa. Tarkoitus on, että lapsi alkaa uskomaan itseensä sekä hänen vuorovaikutustaitonsa vahvistuvat. (Opetushallitus 2018, 26–27.) Tätä osa-aluetta pyrimme toteuttamaan päiväkodissamme päivittäin ja jatkuvasti. On tärkeää, että jokainen lapsi kokee, että hänen äänensä tulee kuulluksi ja hän pystyy vaikuttamaan ympärillään tapahtuviin asioihin. Harjoitteleminen lasten vaikutusmahdollisuus taitoja pitämällä päiväkodilla esimerkiksi leikkisiä eduskuntavaaleja, jossa ehdokkaina toimivat pehmolelut. Lapset saavat harjoitella äänestämisen taitoja valitsemalla heistä parhaimman ehdokkaan, jolle antaa äänensä. Lisäksi lapset oppivat, että hekin voivat vaikuttaa asioihin. (Opetushallitus 2018, 26–27.)

Lapsia osallistamme kokonaisvaltaisesti päiväkodin arjen suunnittelussa. Pidämme lasten kanssa toiminnan suunnittelupalavereja, joissa kysymme heiltä ideoita ja toiveita päiväkodin toiminnasta ja toteutuksesta. Kysyemme heidän mielipiteitään muun muassa haastatteluilla, äänestyksillä ja kyselyillä. Lasten mielipiteet tulevat kuuluviin lisäksi ottaessamme heidät mukaan arvioimaan päiväkodin toimintaa. Arvioinnin avulla saamme lisäksi selville lasten kehitysideoita päiväkodin toimintaa varten. (Opetushallitus 2018, 26–27.)

Pyrimme tekemään osallistamisesta niin helppoa että jokainen lapsi, saa äänensä kuuluviin ja kokee tulleen kuulluksi ja nähdyksi. Pyrimme tukemaan lapsia muutenkin oma-aloitteisuuteen. Esimerkiksi lapset voivat itsenäisesti pitää suunnittelupalavereja ja arviointipalavereja. Käsittelemme lisäksi lasten kanssa YK:n tekemän lasten oikeuksien sopimuksen. Käymme päiväkodin lasten kanssa pääkohdat läpi ja mietimme yhdessä mitä ne tarkoittavat. (Opetushallitus 2018, 26–27.)

Osallistamista mahdollistamme erilaisilla menetelmillä kuten toivepuulla ja kuvakorteilla, joilla kartutamme lasten toiveita ja mielipiteitä (Jyväskylä 2019, 3). Osallisuutta lisääviä menetelmiä on myös leikinvalintataulu sekä lasten toiveviikon suunnittelu ja viettäminen (Jyväskylä 2019, 3; Kataja 2018). Lapset osallistuvat toiminnan arviointiin, suunnitteluun ja kehittämiseen. Huomioimme toiminnan suunnittelussa lasten mielipiteet ja toteutamme heidän toiveitaan parhaamme mukaan. Teemme myös näkyväksi lapselle sen, että nyt hän on päässyt vaikuttamaan. Lapset otetaan mukaan auttamaan päiväkodin arjessa mm. pöydän kattaminen, askartelumateriaalien valmistelu, roskien vienti ja kierrätys, rikkiäisten lelujen korjaus, uusien pihapeliin ja leikkien suunnittelu (Jyväskylä 2019, 3).

LÄHTEET

- Ahonen, L. 2017. Vasun käyttöopas. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Aluehallintovirasto. 2019. Tiedotteet 2019. <https://www.avi.fi/web/avi/-/varhaiskasvatuksen-valvonta-aluehallintoviraston-valviran-ja-kuntien-yhteistyota> 7.8.2019.
- Elintarvikelaki 23/2006.
- Facebook Business. 2019. Facebook mainokset. <https://fi-fi.facebook.com/business/ads> 23.9.2019.
- Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi 40/2018.
- Holappa, A-S., Costiander, K., Haanpää, S., Kola-Torvinen, P. & Packalen, P. 2019. Kaksivuotinen esiopetus. Opetushallitus. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/kaksivuotinen_esiopetus.pdf 6.9.2019.
- Instagram Business. 2019. Kasvata liiketoimintaasi Instagramissa. https://business.instagram.com/advertising?locale=fi_FI 23.9.2019.
- Joensuun kaupunki. 2019a. Asiakasmaksut. <https://www.joensuu.fi/asiakasmaksut> 7.8.2019.
- Joensuun kaupunki. 2019b. Yksityiset päiväkodit. <https://www.joensuu.fi/yksityiset-paivakodit> 20.8.2019.
- Joensuun kaupunki. 2019c. Varhaiskasvatuksen palveluseteli. <http://webdynasty.jns.fi/djulkaisu/kokous/20181556-5-1.PDF> 20.9.2019.
- Joensuun kaupunki. 2019d. <https://peda.net/joensuu/jsv1/nimet%C3%B6nb673/jsvv:file/download/203bb69c3382e5be54818e0c96832a8e0e13ba2c/Seutuvasu%201.4.pdf> 24.9.2019.
- Jyväskylä. 2019. Myllytuvan päiväkodin varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma 2018-2019. https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/atoms/files/toimintasuunnitelma_2018-2019_myllytupa.pdf 24.10.2019.
- Järvinen, K. & Mikkola, P. 2015. Oletko sä meidän kaa? Näkökulmia osallisuuden ja yhteisöllisyyteen varhaiskasvatukseen. Helsinki: Pedatieto Oy.
- Kataja, E. 2018. Osallisuuden pedagogiikka varhaiskasvatuksen toimintakulttuurissa. Opetushallitus. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/190168_video1_osallisuus_kasitteena_ja_kasvatusfilosofiana.pdf 24.10.2018.
- Keskimaa, E. & Kähäri, V. 2011. Haaveena päiväkotiyrittäjyys - case Päiväkoti Ihme ja Kumma. Turun ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/3590/Keskimaa_Eveliina_Kahari_Veera.pdf?sequence=1&isAllowed=y 20.3.2019.
- Kovalainen, A., Österberg-Högstedt, J. 2008. Sopimisen mekanismit sosiaali- ja terveystaloudissa. https://www.researchgate.net/profile/Anne_Kovalainen/publication/237319345_Sopimisen_mekanismi_sosiaali_ja_terveyspalveluissa/links/5406134d0cf23d9765a7ea4d/Sopimisen-mekanismi-sosiaali-ja-terveyspalveluissa.pdf 21.3.2019.
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002.
- Lapsen oikeudet. 2019. Varhaiskasvatus. <https://www.lapsenoikeudet.fi/kampanja/lapsenoikeuksienviikko/varhaiskasvatus/> 24.9.2019.
- Lastensuojelulaki 407/2007.

- Lastentarhanopettajaliitto. 2005. Lastentarhanopettajan ammattietiikka. Opetusalan ammattijärjestö. <https://www.lastentarha.fi/uploads/2019/01/d5163f9f-etiikka.pdf> 19.9.2019.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2018. Neljäsosa 5-vuotiaista maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeiluun. https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/neljäsosa-5-vuotiaista-maksuttoman-varhaiskasvatuksen-kokeiluun 3.9.2019.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2019. Lapsen oikeus varhaiskasvatukseen. <https://minedu.fi/varhaiskasvatusoikeus> 26.9.2019.
- Opetusalan ammattijärjestö. 2019a. Varhaiskasvatuksen opettajia koskevat työaikamääräykset. https://www.oaj.fi/globalassets/julkaisut/2019/vakatyoaikaesite_1_2019.pdf 6.9.2019.
- Opetusalan ammattijärjestö. 2019b. Opettajana varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. <https://www.oaj.fi/arjessa/mita-opettajan-tyo-on/opettajana-varhaiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa/> 9.9.2019.
- Opetusalan ammattijärjestö. 2019c. Ammatilliset asiat. <https://www.lastentarha.fi/amatilliset-asiat/> 19.9.2019.
- Opetushallitus. 2018. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf 5.8.2019.
- Opetushallitus. 2019. Kielten rikas maailma –materiaali. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kielten-rikas-maailma-materiaali> 24.9.2019.
- Peda.net. 2019. Joensuun seudun varhaiskasvatus. Arviointi ja kehittäminen. Toiminnan arviointi ja kehittäminen varhaiskasvatuksessa. <https://peda.net/joensuu/jsv1/7tajkv> 24.9.2019.
- Päiväkodin johtaja 1. 2019. Päiväkodin johtaja. Yksityinen päiväkotit. Teema-haastattelu. 22.8.2019.
- Päiväkodin johtaja 2. 2019. Päiväkodin johtaja. Yksityinen päiväkotit. Teema-haastattelu. 27.8.2019.
- Ruokavirasto. 2019. Pakkaamattoman helposti pilaantuvan elintarvikkeen käsittely. <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/elintarvikealan-yhteiset-vaatimukset/elintarvikehygienia/pakkaamattoman-helposti-pilaantuvan-elintarvikkeen-kasittely/> 12.9.2019.
- Salminen, S. 2017. Kasvattaja lasten kehityksen ja oppimisen tukena. Teoksessa Koivula, M., Siippainen, A. & Eerola-Pennanen, P. (toim.) Valloittava varhaiskasvatus: oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Tampere: Vastapaino Oy, 163–176.
- Tilastokeskus. 2019. Syntyvyyden jyrkkä aleneminen jatkui. https://www.stat.fi/til/synt/2018/synt_2018_2019-04-26_tie_001_fi.html 20.9.2019.
- Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018.
Varhaiskasvatuslaki 540/2018.
- Verso-ohjelma. 2019. MiniVerso varhaiskasvatukseen. <https://sovittelu.com/vertaissovittelu/koulutukset/miniverso/> 26.9.2019.

Kuvat: Pixabay.

HAASTATTELURUNKO

TEEMA 1 YKSITYISEN PÄIVÄKODIN PERUSTAMINEN/LIIKETOIMINTA-SUUNNITELMA

1. Mitä erityisiä asioita yksityisen päiväkodin perustamisessa pitää huomioida?
2. Millaista palvelua tarjoatte?
3. Millaisessa elämäntilanteessa asiakkaanne on ja kuinka vastaatte heidän palveluntarpeeseensa?
4. Millainen henkilöstö yrityksessänne on?
5. Voitteko kuvailla toimialanne kokoa, kannattavuutta ja rakennetta?
6. Millaista yhteistyötä teette kunnan kanssa?
7. Millä keinoilla tavoitatte uudet asiakkaat?
8. Kuinka pidätte yllä asiakastyytyväisyyttä ja luotte pitkiä kestäviä asiakassuhteita?
9. Miten kilpailette muita päiväkoteja vastaan?
10. Mitä liiketoiminnan kannalta merkittäviä yhteistyökumppaneita teillä on? (Esim. tilitoimisto ym.)

TEEMA 2 PEDAGOGINEN VUOSISUUNNITELMA

1. Mikä teidän mielestänne on pedagoginen vuosisuunnitelma?
2. Mitä piirteitä vuosisuunnitelmanne sisältää?
3. Miten olette huomioineet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet pedagogista vuosisuunnitelmaa tehdessä?
4. Mikä teidän mielestänne on tärkeintä pedagogista vuosisuunnitelmaa laatiessa?
5. Kuinka totuudenmukaisesti vuosisuunnitelmaa voi noudattaa?
6. Miten pedagogisen vuosisuunnitelman merkitys näkyy päiväkodin arjessa?
7. Miten arvioitte pedagogista vuosisuunnitelmaa? Kuinka usein ja millä keinoin?
8. Kuinka vuosisuunnitelmanne ovat kehittyneet vuosien varrella?

SUOSTUMUS HAASTATTELUUN OPINNÄYTETYÖTÄ VARTEN

Opinnäytetyön tekijät: _____

Opinnäytetyön aihe: _____

Haastateltavan nimi: _____

Haastattelu toteutetaan teemahaastatteluna. Teemat ovat liiketoimintasuunnitelma sekä pedagoginen vuosisuunnitelma. Haastatteluaineistosta tehdään tiivistelmä, jota hyödynnetään opinnäytetyöraportissa liiketoimintasuunnitelmaa ja pedagogista vuosisuunnitelmaa tehdessä. Aineisto lähetetään hyväksyttäväksi haastateltaville ennen opinnäytetyön julkaisua. Opinnäytetyö on julkinen asiakirja.

Annan suostumuksen haastatteluun: Kyllä / Ei

Haastattelun saa toteuttaa nauhoittamalla (nauha hävitetään analyysin jälkeen):
Kyllä / Ei

Haluan, että haastattelu toteutetaan omalla nimelläni / anonyymisti.

Voin myös jatkossa osallistua opinnäytetyön arvioimiseen ja sallin opinnäytetyön tekijöiden ottavan yhteyttä minuun: Kyllä / Ei

Opinnäytetyön arviointiin haastateltava voi osallistua arvioimalla opinnäytetyön tuotosta, liiketoimintasuunnitelmaa sekä pedagogista vuosisuunnitelmaa.

Haastateltavan allekirjoitus

Pvm ja paikka